

V Škrbini tradicionalna spominska svečanost za slovenske padalce

8

19

15

[40 let...]

81112

8

666007

9 777124

SREDA, 12. NOVEMBRA 2008

št. 269 (19.359) Isto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK, pr. 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknico razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

CEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

Poštnina placana v gotovini Spredizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,90 €

Prave besede na pravem mestu

DUŠAN UDÖVIČ

Tudi včeraj smo, tako kot sicer ob mnogih priložnostih, v Trstu poslušali žametne fraze o tem, da smo na stičišču kultur, v laboratorijski integraciji in sožitju, da smo kot Trst in dežela postali center Evrope, odkar je meja odpadla. Ni treba veliko besed, da so verodostojne, če so le izrečene na pravem mestu in ob pravem trenutku. Seveda tudi ni vseeno, kdo jih izreče. Prepričljivo so take misli včeraj izrekli predstavniki vsedržavnega sindikata novinarjev, ki so v dvorani tržaškega občinskega sveta obeležili stoletnico. Prepričljivo predvsem zato, ker je ob tej priložnosti slovenski jezik imel svoj dostenstven prostor, ob tem pa je sindikat jasno izpostavil skrb za usodo Primorskega dnevnika kot pomembnega dejavnika v življenju naše dežele.

Bistveno manj je beležiti pozornosti na drugih ravneh. Je mogoče, da se na tem »stičišču kultur« predsednik deželne uprave še vedno obotavlja s podpisom famoznega odloka o vidni dvojezičnosti, kot da bi šlo za nadnaravno dejanje in ne enostavno za spoštovanje zakona, sprejetih obvez in vedno znova proglašenih načel? In dvojezični napisi na avtocesti, ki prečka celotno ozemlje, na katerem je poseljena naša skupnost na Tržaškem? Raje tvegati blamaž in proteste ob odprtju avtoceste, ki se sicer napoveduje kot veliko ljudsko praznovanje? Kakšno in cigavo praznovanje, če ni spoštovanja osnovnega načela enakopravnosti jezika ljudi, ki na tem ozemlju prebivajo? To bi moral tržaški župan, ki je tudi naš župan, vendar razumeti. Izgovor avtocestne družbe Anas o »doslednosti« pa zveni kot navadna hinavščina, saj je vsem znano, da so stvari v resnicni drugačne.

Težko je tudi spregledati izgovarjanje vodstva tržaškega konservatorija, da je glede ustavovitve slovenske sekcije »zaščitni zakon treba šele tolmačiti«. Tako utemeljevanje je naravnost smešno po sedmih letih, odkar je zaščitni zakon stopil v veljavo. Tu ni niti izgovora o kakšnem dekretu, ki bi ga moral podpisati predsednik deželne vlade. Posegov in pogovorov z vodstvom ustanove je bilo v minulih letih nič koliko, z ednim rezultatom, da je treba zakon šele interpretirati. Rešitev je očitno daleč, kolikor je daleč dejanska volja, da se problem reši. Ponavljamo, po sedmih in več letih.

SLOVENIJA - Mandatar Borut Pahor predstavil svojo ministrsko ekipo

Boštjan Žekš minister za Slovence v zamejstvu

Zunanji minister Samuel Žbogar, gospodarski Matej Lahovnik

PROSEK - Včeraj vrhunc Martinovanja

Martinov dan privabil na tisoče obiskovalcev

PROSEK - Martinovo vas je včeraj preplavilo na tisoče obiskovalcev, ki so se sprehajali med stojnicami vzdolž vaških ulic in trgov. Na pisanem sejmu so s svojimi proizvodi sodelovali tudi člani

Kmecke zvezze, na Kržadi pa so se pojavili tudi leseni izdelki iz Ribnica, (na sliki Kroma).

Veselo razpoloženje so podkreplili glasbeni in drugi dogodki ter seveda novo vino, ki so ga po-

nujali v domaćih osmicah. Najmlajši so se kot običajno podali po luna parku, zvečer pa je z ritmi skupine Kraški ovčarji zaživel še šotor na Balancu.

Na 7. strani

ALITALIA Ob divji še bela stavka pilotov in stevardes

RIM - Italijanska letališča so včeraj zaradi nenapovedane 24-urne stavke pilotov in stevardes Alitalie morala odpovedati več kot 110 letov. Rimsko tožilstvo je na zahtevo vlade že sprožilo preiskavo domnevno nezakonitega ravnanja zaposlenih. Težave bi se bile morale zaključiti včeraj ob 18. uri s koncem nenapovedane stavke, toda medtem so uslužbenici italijanske letalske družbe začeli izvajati belo stavko, ki ima prav tako težke posledice.

Na 5. strani

TRST - Včeraj obeležili prvo stoletje sindikata FNSI

Ob 100-letnici novinarskega sindikata tudi odločna podpora našemu dnevniku

TRST - Enotni novinarski sindikat FNSI proslavlja letos stoletnico ustanovitve. Ker je bil njegov prvi predsednik Tržačan Salvatore Barzilai, se je državno vodstvo odločilo, da po Rimu in Bariju obletnico proslavi tudi v Trstu. Na tržaškem županstvu je v junijih urah potekala spominska slovesnost: med številnimi novinarji in sindikalisti sta se je udeležila tudi pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Popopat in deželni predsednik Renzo Tondo.

Popoldne so vsem italijanskim novinarjem, ki so umrli med opravljanjem svojega poklica, postavili spominsko obeležje, na sporednu pa je bila tudi zanimiva debata o novinarskem poklicu.

Na 6. strani

LJUBLJANA - Mandatar za sestavo nove slovenske vlade Borut Pahor je včeraj predstavil svojo prihodnjo ministrsko ekipo. Ta bo, če bo potrjena tudi v DZ, skupaj s premierom štela 19 članov. V vladu bo sedem nestrankarskih kandidatov, v njej pa bo tudi pet žensk. Pahor ekipo ocenjuje kot sposobno premagati vse ovire, ki ločijo Slovenijo na poti do najrazvitejših držav.

Ministrstvo za zunanjje zadeve naj bi vodil Samuel Žbogar, za gospodarstvo pa Matej Lahovnik. Minister brez listnice za Slovence po svetu in v zamejstvu bo Boštjan Žekš, univerzitetni profesor in nekdajni predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Na 19. strani

Benečija: 19 projektov za finančno pomoč FJK

Na 3. strani

V restavraciji Scabar Frullanijevi fotografski utrinki iz Eritreje

Na 4. strani

V Štandrežu je bilo več partizanov kot iridentistov v Gorici

Na 16. strani

Občina Gorica bo samostojno upravljalna parkirišča proti plačilu

Na 15. strani

OGLEDALO

Kako daleč od nas je Obama?

ACE MERMOLJA

O Baraku Obami in njegovi izvolitvi za predsednika ZDA je bilo napisano in povedano ogromno stvari. Ameriške volitve so doble globalen značaj in »selection day« je pritegnil pozornost sveta. K povedanemu nimam kaj bistvenega dodati. Dogodek je bil zgodovinski, sedaj so pred predsednikom vprašanja velika kot gor: skorajšnji zlom Wall Streeta, posledična svetovna recesija in njene posledice v družbi in v politiki, nadalje, vojni v Iraku in Afganistanu in še kaj. Obama bo Obama, če bo izjemnen volilni izid spremenil v izjemna dejanja. To svet od njega pričakuje, kar seveda ni malo. Čarobne palice nima nihče, pričakovana in potrebe pa so velike.

Mimo omenjenih vprašanj se v meni »mešajo« občutki in misli, kot v nekom lomcu brez jasnih robov. Zastavljam si vprašanja. Sem, smo splošno lahko v nekakšni čustveno-razumski sintoniji z Obamo in s tem, kar pomeni? Takole razmišljam: del moje generacije in starejše so navdajala izrazita protiameriška čustva. Bila so v Evropi, v Italiji, med slovensko manjšino. Ne omenjam Slovenije, kajti tam je bilo drugega. Ko sem v začetku sedemdesetih let bival kot študent v Ljubljani, je bila tamkajšnjemu gibanju bližja Amerika s svojimi kampusi, kulturnimi izvivi in inovacijami kot pa Evropa, kjer je večji del študentskega protesta osvojil marksistične in komunistične mitologije. Te so bile v Ljubljani nezanimive oziroma nasprotnik gibanja.

Če se vrнем na takratni Zahod, so mladinska gibanja demonstrirala proti vojni v Vietnamu, proti ameriški hegemoniji v zahodni Evropi, skratka, proti washingtonski opciji, ki je pogojevala zahodne demokracije ter mnoga mednarodna telesa, kot sta Monetarni sklad in Svetovna banka.

Starejši so se že po vojni opredeljevali za ta ali drugi blok. Komunisti, v Italiji in med slovensko manjšino jih je bilo veliko, so simpatizirali za Sovjetsko zvezzo ali za Tita, nikakor pa za Ameriko, ki je bila v zavesti mnogih ljudi mati vsega zla.

Zagovorniki Amerike, ki so bili v Italiji večina, niso sprejemali njenega najboljšega dela, nasprotno. Italija ni imela svoje zunanje politike, ker jo je nadomeščala ameriška. Podložnost zahodni velesili je bila več kot očitna. Prva republika je živelata v senči ZDA. Obdobje druge republike je v Italiji rodilo desnico, ki se je navdahnila z Reaganovo politiko, nato Bushevo in z ideologijo Teo-con. Ni čudno, če je minister AN Gasparri komentiral Obamovo zmago kot »darilo terorizmu«. Berlusconi je spregovoril o »mladem, lepem in zagorenem« možu, Forattini je v dnevniku Libero objavil vinjetno, kjer žensko-ameriški kip svobode, drži v naročju temnopoltega otročiča, mož pa ji očita, da ga je prevarala (Amerika) s črncem.

Paradoksalno so morda prav protiameriške generacije srkale iz Amerike najboljše, kar je od tam prihajalo: jazz, rock, literaturo, ideje multietnične in večkulturne družbe, znanje in tehnologijo. Kljub temu se mi zdijo obzorja, ki jih nakazuje Obama nekaj, kar v nam še prihaja. Kar bomo sprejeli kot svoje še nek jutri.

Prič v ameriški zgodovini so množično odšli na volišča temnopoliti, Španci, Azijci, indijanski domorodci, Kubanci, skratka, množično je volila večrasna, multietnična in večkulturna Amerika, ki je danes večinska. Ljudje različnih barv kože, kultur in jezikov so se z Obamo prepoznali v skupnosti, ki se imenuje Amerika. Že tu je ogromna razdalja med Evropo in nami. Toliko bolj zato, ker smo pripadniki manjšine, se dnevno srečujemo, podlegamo, se borimo z nacionalizmi, s ksenofobičnimi izrazi, s polemikami o tem, koliko

ko tujcev lahko pride v Italijo, pod kakšnimi pogoji itd. Pri nas še zdaleč ni padlo toliko narodnih, rasnih in verskih predvodov, kot na volitvah v ZDA.

Dal sem poudarek na mojo in našo (bralcev) manjšinskost, ker v poslušanju in prebiranju še vedno slišim in vidim npr. poante in namige na to, kdo je manj in kdo bolj Slovenec ter podobne zadeve. Pa tudi z italijanske strani poslušam 150 let stare polemike in teze. Tu je del močvirja, iz katerega naš del Evrope ne zna izstopiti. Kultura, jezik, etnična pripadnost, rasa, spol, vera ostajajo za premnoge hude pregrade. Niso pa bistveno različne od tistih, s katerimi se je Amerika srečevala do Obame. Tudi sedaj niso ZDA »očiščene«, vendar tam je temnopoliti mož s čisto temnopolito ženo postal predsednik. V deželi FJK moramo izgubljati čas z obrambo osnovnih pravic. Nekateri italijanski desničarji si še vedno izmišljajo za Benečijo fantazijska načrta. Vlada krči Slovencem sredstva, novi avtocestni obvoz pri Padričah pa je s smerokazi popolnoma izbrisal slovensko prisotnost v okolici Trsta. Kdaj bodo, v nasprotju ali kot odgovor tej kulturni zaostalosti, temu primitivizmu, z naše strani izginila apriorna protiitalijanska čustva? Kdaj bo konec konfliktu? Slutim, da obzorje, ki ga nakazuje Obama, še ni naše.

Obama je v svoji nastavi postideološki predsednik. Kot pravijo gospodarski strokovnjaki (sicer lahko to vidimo sami), je letos v Wall Streetu padel nov zid, ki je sledil berlinskemu: padla je Friedmanova ideologija čistega tržišča, ki naj bi imelo moč, da samo sebe ureja in »popravlja«. Padla je ideja, da je svoboda človeka lahko le v kapitalizmu in na tržišču, kamor ne seže roka politike ali države. Tezo so v praksi realizirali Reagan, angleška premierka Thatcher ter drugi predsedniki in politiki. Liberizem, ki ga je Busheva ekipa privedla do skrajnih konsekvens, se je izrodil v roverski kapitalizem, ki je pričel žreti samega sebe. Simbol in dejanje tega je propad ameriškega bančnega velikanja Lehman Brothers. Ni vsakodnevni pojavi, da po televiziji gledaš visoke bančne funkcionarje, ki nosijo po pločniku škatle polne papirjev in vedo, da bodo morali prodati svojo dragoceno hišo z bazenom in težkim igriščem. To smo videli.

Obama je dal vedeti, da bo presegal deljenost Wall Streeta in Main Streeta, borze mogotcev in realno ekonomijo, ki daje delo in ustvarja široko blagostanje. Lahko pričakujemo dokaj pragmatično gospodarsko politiko s posluhom za najrevnejše sloje in za obubožan srednji sloj, ki je sprožil finančni plaz, ker ni zmogel plačevati posojil za hiše. Če ob reševanju bank država ne bo priskočila na pomoč širokemu srednjemu sloju, Amerika ne bo izšla iz krize, posledično tudi ostali svet ne. To bodo morali v ZDA storiti ne glede na ceno. Obama je že poklical k postelji velikega ameriškega (in svetovnega) bolnika najimenitnejše ameriške gospodarstvenike in teoretičke, ki se niso strinjali z roparskim kapitalizmom.

Nadalje: v mednarodni politiki lahko pričakujemo konec unilateralizma in prvo resnično globalno politiko, ki jo je Obama že napovedal. Glede domače politike je pred volitvami izjavil, da bo uvrstil v vladno ekipo tudi republikanske strokovnjake, skratka, da bo presegel delitveno logiko med zmagovalci in poraženci. Iskal bo kakovost. Glede novega scenarija pa je značilno, da sta tako McCain kot Bush čestitala Obami in priznala zgodovinsko razsežnost dogodka. V Italiji je nekaj takega nemogoče: poraženec kuje maščevanje.

To so samo nekatere razsežnosti, ki so možne politike, vendar se sprašu-

jem, koliko so nam Obamova in ameriška obzorja blizu. Iz osebne izkušnje in iz vsakodnevnih pogovorov vidim, kako daleč so tukajšnjim ljudem pojmi globalizacije, same Evrope, soodvisnosti in podobno. Močne pa ostajajo deklaracije: moje okolje, moja vas, moj vrtiček, ura na mojem zvoniku itd. Živ je občutek, da smo »na našem« varni in da se v ta prostor ne morejo prikrasti neke abstraktne besede, ki jih naplavljajo postmoderne doba. Pa še strah vzbujajo te besede.

Z Obamo je zmagala tudi generacija interneta, saj je del demokratske volilne kampanje potekal prav preko interneta, s pomočjo katerega je Obama nabral tudi velik del demarnih prispevkov za lastno volilno kampanjo. Vsakodnevno uporabljam, vsaj poklicni pisci, računalnik in internet. Med mladimi so to zelo razširjena orodja, vendar ne vem, če so naši načini komunikacije tako spremenjeni, da bi lahko politik gradil na njih bistveni del svojega uspeha in volilne kampanje. Tradicionalni nastopi seveda niso umrli. Obama ne bi mogel biti, kar je, brez svojih govorov na trigh natrpanih z množicami. Njegova sloka postava, ko stopa za govorniški oder z roko, ki maha v pozdrav, je podoba, ki se je vtišnila v naš spomin. Ob klasiki pa se je Obama uveljavil z novimi načini komunikacije ter posledično pridobil tisto mlado generacijo, ki bo govorila drugače, kot smo mi. McLuhan ima prav: sredstva oblikujejo vsebine in način bivanja. To se je zgodilo z Guttenbergom, z radiom in televizijo, danes pa z internetom. Obama je tudi sin tega procesa. Priznam, da sem tu le deloma.

Brez melanolohije in obžalovanj slutim, da se je nekaj, kakorkoli že, zlomilo in da bomo priča resničnim spremembam in ne le padcu iz dveh ideologij in sistemov v enega. Obama je verjetno tu bolj posledica kot vzrok, vendar je, čeprav ga bodo spoma razbirali ugrizi starega sveta, stare politike in starih središč moči. Njegova usodna naloga bo, da se ne pusti do konca požreti.

Ob tem pa ne vem, če bo moja generacija lahko sledila novim procesom. Če govorim zase, sem razpet med dvema svetovoma: med starim in novim. To priznam in stvarnost občutim kot stisko. Ne morem pa hliniti, da sem to, kar nisem. Nisem generacija interneta. Globalizacijo skušam razbirati, vendar je le delno moja. Več ali manj ostajam v svetu ideologij in ideoških sporov. Multikulturalnost in multietničnost doživljam bolj kot hipotezo za jutri, v praksi pa se ukvarjam s spori, nesporazumi in tudi nasiqli, ki jih, vsaj mislim, povzročajo bolj drugi kot sam, ki v tem smislu nimam nobene moči razen besede za nekaj ljudi. Pa tudi pridigar nisem, saj sam kolebam in nimam veliko jasnih resnic. Naredil sem korak iz neke trdne in po svoje lažne identitete v bolj mobilnem in prožen svet, vsaj tako o sebi mislim. Nisem pa tam, kjer je lahko simbol Obame, ker tudi ostali ob meni niso tam. Trpim zaradi vedno večjega populizma, ki v valovih zaobjema tudi našo slovensko skupnost. Bojim se, ko opažam, kako v tem našem malem svetu ljudje stežavo prekoračijo meje in hipoteke pretekle in polpretekle zgodovine. Največkrat jih ne, ker zmanjkuje domisljija, ker se je zbirati ob obeležjih najlažje, ker se v skupnosti nabira več spomina kot pa sedanjosti in bodočnosti.

Obama je v svojem govoru zmagovalca naglasil izročilo prednikov, moč demokracije in ameriško enotnost, vendar je to druga Amerika, kjer imajo prostor tudi tisti, ki ga doslej niso imeli. Ne vem, če smo mi pripravljeni odpirati vrata drugim: ljudem, idejam in čustvom.

Slike, ki niso le spomin

PRIPRAVLJA: FILIP FISCHER

Solnčne pege

kakor tudi rudeče lise na obrazu in na nosu, priščeki, mozoli, gube in vela koža zginejo zajamčeno po stari izkušeni dr.-ja A. Rix-a pasti pompadour Popolnoma neškodljivo. Poskušnje K 1 — velika škatla K 3'30. Dr.-ja A. Rix-a biserno mleko, tekoči puder, roza, bel in naravno žolt, 1 steklenica K 3'30.

Pošlje diskretno dr. A. Rix. kosm. laboratorij, Dunaj IX. Lakierergasse 6/0.

Zaloga v Ljubljani: parf. A. Kanc in Adria-drogerija.

Zajamčen uspeh!

Tisoče zahvalnih pisem za vpogled na razpolago

Bujno lepo oprsje

dobite, če rabite
med. dr. A. Rixovo prsno krema oblastveno preiskano, jamčeno neškodljivo. Za vsako starost hiter, zanesljiv uspeh. — Zunanja raba. — Pušica za poskušnjo K 3'30, velika puščica, ki zadostuje za uspeh K 8'80. Kosm. Dr. A. Rix laborat., Dunaj IX., Lakierergasse 6/0. Razpoložljiva se strogo diskretno. Zaloga v Ljubljani: Parfumerija A. Kanc in drogerija „Adrija“.

Odpis anagrafskih let

Ljudje smo res čudni. Z ene strani bi hoteli s pomočjo mil, dezodorantov, pudrov, depilacije odpraviti z našega telesa vsakršen duh in vsakršno sled, ki bi nas spominjala na prirojeno živalskost, in torej na našo telesnost. Z druge strani pa bi hoteli prav z raznimi izdelki in tehnikami ter celo s kirurškimi posagi podprtati fizično plat naše biti in v njej uživati, morda celo v nasprotju z vsemi socialnimi ali verskimi prepovedmi.

Pred sto leti so oglaševalci pristoljali na psihološke vzvode, ki so povsem enaki današnjim. Kdor je verjel vsebinu takratnih oglašev, ni bil nič manj pameten od današnjih bralcev (poslušalcev, gledalcev) re-

klame. Verjeti, da kak lepotilni izdelek ali sredstvo za osebno nego spremeni polt štiridesetletnice v polt njene doraščajoče hčerke, potmeni biti podvržen istim bojaznim, ki jih je doživiljel človek pred sto, petsto ali štiri tisoč leti. Gre za bojazen pred staranjem, bolezni in smrtnjo.

V trgovinah so nam danes na voljo šamponi in krema na podlagi zelenih jabolk, medu, eksotičnih sadjev, minispuž (kaj si bodo še izmisli?) in sto drugih resničnih in izmišljenih snovi, ki naj bi imele skoroda čudodelno moč. V drogerijah, parfumerijah - in danes pogostoma v lekarnah (ker lekarne ne lažajo!) - lahko kupimo eno izmed toliko sredstev, ki nam zagotavljajo, da si bomo v dvajsetih dneh odpisali dvajset anagrafskih let.

PISMA UREDNIŠTVU

»TKB v desetih vprašanjih«

31. oktobra je Primorski dnevnik, na strani 18 (KLOP), pod naslovom »TKB v desetih vprašanjih«, objavil odgovore, ki sta jih na postavljena vprašanja dala g. Vojko Kocjančič in dr. Boris Siega.

Na 6. vprašanje (Kako bi ocenili soodgovornost tedanjega vodstva TKB?) je g. Kocjančič odgovoril: »... je potem takem jasno, da tedanje vodstvo TKB od funkcionalcev do upravnih organov ni bilo na nivoju ...«. Ta izjava je za funkcionalce grobo žaljiva! Funkcionalci niso imeli pri vodenju banke prav nobene pristnosti: naloga vodstva je bila (in še vedno je, in to pri vseh bankah) vsakodnevno dobro delovanje banke v vseh aspektih njene operativnosti (front office, back office, elektronski center, specializirane službe itd.), v eni besedi njenem dobrofunkcioniranje. Gotovo ni bila naloga funkcionalcev odločati strategijo, politiko banke. In četudi bi bili hoteli biti pri tem soudeleženi (samih se mnogokrat niso strinjali s politiko banke), ni to bilo mogoče, ker je v TKB - vključno z Upravnim svetom - vedrila volja ene same osebe, Generalnega Direktorja, ki je bil formalno zgorji Generalni Direktor in eden izmed članov Upravnega sveta, v resnici pa »padre padrone« (nekako kot Calvi v Banco Ambrosiano).

To samovoljno vodenje banke je jasno razpoznavno v besedah, ki jih je izrekel ob zaključku inšpekcije

Banca d'Italia leta 1991: »Ne bodo nas oni (Banca d'Italia) učili kako voditi banko!«

Če pogledamo na scenarij dočakanj, ki so se zvrstila v teku naslednjih let, bi bilo verjetno pametno poslušati napotke Banca d'Italia!

Glede realnih zadolžitev funkcionalcev in kako so oni te izvrševali, lahko rečem, da je bila TKB gotovo med boljšimi bankami glede na kvalitetni standard poslovanja. Po 10 letih odkar sem odšel v pokoj, v katerih sem imel, kot klient, veliko priložnosti za poslovne kontakte z drugimi bankami, to ugotovitev lahko mirne duše potrdim. Na vsak način, da ne bi to moje prepričanje izvnebovalo kot puhla samohava, naj naveadem izjavo, ki jo je dal takratni predsednik tržaške Trgovinske zbornice, dr. Adalberto Donaggio, ob zamrzavitvi računov in plačil s strani izrednih komisarjev: »... Eppure la Creditit, per dirne una, dispone sicuramente di uno dei migliori uffici merci di Trieste, vero e proprio patrimonio culturale della città.« (Il Piccolo 24.10.1996) In tudi druge službe so gotovo bile kvalitetno nad povprečjem splošnega bančnega sistema. Avto je torej dobro funkcioniral, a šoper ga je zavozil v prepad.

Edi Germani, bivši funkcionar TKB

BENEČIJA - Komu in čemu nameniti deželni prispevki

Kar devetnajst projektov za promocijo lokalnih govoric

Različni poudarki na srečanju predstavnikov Nadiških in Terskih dolin

ŠPETER - Kot smo že poročali, je deželni odbor Furlanije-Julijске krajine sklenil, da na podlagi 22. člena deželnega zakona za Slovence nameni 100.000 evrov za zaščito režijančine in lokalnih govoric v Nadiških dolinah ter Terski in Kanalski dolini in določil subjekte, ki imajo pravico do javnega prispevka. Med temi je tudi Gorska skupnost Ter, Nadiža, Brda, ki bo tako kot ostala dva subjekta - to sta Občina Rezija in Gorska skupnost za Kanalsko dolino - dobila za promocijo lokalnih govoric najmanj 20.000 evrov, preostalih 40.000 evrov pa bo Glavna direkcija za šolstvo, izobraževanje in kulturo Dežele FJK razdelila, ko bo ocenila posamezne projekte, ki jih bodo predstavniki evidentirani subjekti.

Da bi skupaj sestavili celovit program ukrepov v korist lokalnih govoric, ki so zaščitene po deželnem zakonu 26 iz leta 2007, so se na sedežu Gorske skupnosti Ter, Nadiža, Brda v Špetru v ponedeljek zbrali predstavniki številnih društev, ki delujejo na območju, kjer se omenjene govorice uporabljajo. Gorsko skupnost so zastopali predsednik Hadrijan Corsi, direktor Duilio Cosatto in Michele Coren, ki je ob koncu srečanja zbral kar devetnajst projektov. Dokončen seznam, ki ga bo nato predložila pristojni deželnemu direktorju, pa bo Gorska skupnost Ter, Nadiža, Brda sestavila jutri.

Med živahnim razpravo, med katero so na predlog Fabia Boninija, ki je na srečanju zastopal več društva, vsi govorili v svojem narečju, je prišla na dan predvsem želja večine udeležencev, da bi Deželo FJK prepričali, naj beneškim društvom nameni čim večji delež letosnjega prispevka. Zanimanje za lokalne govorice je namreč tolikšno, da bi moral deželni odbor za projekte, ki jih na katerikoli način promovirajo, nameniti v naslednjih letih precej več kot 100.000 evrov. Predsednica vihemskega odbora SKGZ Jole Namor je poudarila, da bi morala deželna uprava Benečiji nameniti vsaj 50.000 evrov, upoštevajoč dejstvo, da združuje Gorska skupnost Ter, Nadiža, Brda večino občin iz videmske pokrajine, kjer se uporabljajo zaščitene lokalne govorice.

Predsednik društva Forum per la Slavia Ferruccio Clavora je omenil, da je minimalni predvideni znesek 20.000 evrov nedvomno premajhen, da bi lahko z njim financirali projekte vseh društva. Predsednik gorske skupnosti Corsi pa je izrazil prepričanje, da je treba še posebno letos, ko je Deželni odbor prvič namenil prispevki za promocijo lokalnih govoric, ki so vključene v deželni zakon za Slovence, sestaviti čim boljši seznam ukrepov. »Če bomo uspešni, bo mogoče Dežela FJK naslednje leto tudi podvajila svoj prispevek. Šolstvo in kultura sta sektorja, v katerem je treba maksimalno vlagati,« je zaključil Corsi.

V zvezi s projekti je marsikdo poudaril, da mora biti na prvem mestu skrb za jezik. Namorjeva je predlagala, da se v čim večji meri podprejo projekti šol, ki skrbijo da ostaja jezik živ med otroki. Šole sicer že dobivajo določene prispevke od ministrstva za šolstvo na podlagi državnega zakona 482, ti pa ne potrjujejo vseh stroškov, kot je povedala ravnateljica dvojezičnega šolskega centra v Špetru Živa Gruden. Poimen poučevanja jezika je poudaril tudi predstavnik Centra za kulturne raziskave Viljem Černo, ki je predlagal, da se namenjena sredstva izkoristilo za jezikovne tečaje, ki bi se morali odvijati na vseh šolah. Če to ne bi bilo mogoče, pa bi morali poiskati kako alternativo. »Vsem nam mora biti pri srcu naš jezik. Če se mu

Na srečanju v Špetru je tekla beseda tudi o tamkajšnji dvojezični šoli

odgovemo, se v bistvu odpovemo samim sebi. Poleg tega pa lahko v naših krajih bistveno pripomore k turističnemu in gospodarskemu razvoju,« je poudaril Černo.

Pietro Qualizza, predsednik kulturnega društva Il castagno, je omenil, da ima že pripravljen beneški slovar, ki bi se ga lahko uporabljal tudi v didaktične namene. Projekt Beneškega gledališča, ki nameva tudi naslednje leto z igrami v narečju nastopati po vaseh, pa je predstavil Michele Qualizza, ki je med drugim tudi poudaril, da se na splošno tudi doma premalo uporablja svoj materni jezik.

Na srečanju pa se je spet vnela tudi polemika glede tega, če so lokalna narečja slovenska ali ne, ki jo je sprožil Sergio Mattelij. Predsednik društva Lega della Slavia Friulana je med drugim tudi predlagal, da bi se zavrnili projekte tistih društev, ki so vpisana v seznam slovenskih društev, češ, da lahko ta tudi drugod črpajo sredstva za svojo dejavnost. Med drugimi mu je odgovoril tudi Aldo Clodig, ki je na srečanju zastopal KD Rečan, ki že 40 let skrbi za promocijo narečja. Po njegovem mnenju je že dejstvo, da se pri zapisovanju uporablja slovenska slovinica, zadosten dokaz, da gre za slovensko narečje.

Predsednik društva Forum per la Slavia Ferruccio Clavora je omenil,

KOROŠKA - Deželne volitve 2009

Ana Blatnik visoko na kandidatni listi SPÖ

CELOVEC - Deželno predsedstvo koroških socialdemokratov (SPÖ) je določilo seznam 36 kandidatov in kandidatov za deželnozborske volitve, ki bodo predvidoma marca prihodnje leto. Po pričakovanju bo glavni kandidat Reinhard Rohr, predsednik stranke in drugi namestnik deželnega glavarja, visoko na listi pa je tudi koroska Slovenka Ana Blatnik, predsednica Delovne skupnosti Avstrijske narodnosti v SPÖ in poslanka v avstrijskem zveznem svetu. Stranka jo je uvrstila na sedmo mesto na deželnih listi pomeni, da ima Blatnikova dobre možnosti za izvolitev v deželnem zbor oz. v zveznem svetu, če bi socialdemokrati dosegli ali malenkostno presegli rezultat deželnih volitev iz leta 2004. Tako je SPÖ - klub premočnemu nastopu Jörga Haiderja (takrat še kot predsednik FPÖ) - prejela okoli 37 odstotkov glasov in s tem zasedla 14 od 36 sedežev v koroškem deželnem zboru. Ta rezultat je pomenil tudi tri mesta za SPÖ v sedemčlanskih kollegijih koroške deželne vlade. Blatnikova je

ANA BLATNIK

že v preteklosti izjavila, da ima zanj prednost mesto poslanke v zveznem svetu, saj so njo povezane tudi funkcije v evropskih inštitucijah.

Na deželnih listi sta na drugem in tretjem mestu deželna svetnika Peter Kaiser in Nicole Cernic, sledijo pa vodja poslanskega kluba SPÖ v koroškem deželnem zboru Herwig Seiser, govornica za ženska vprašanja Sieglinda Trannacher, župan občine Liebenfels Klaus Köchl. Za osmo mesto je kandidat, ki bo odgovoren za mladinska vprašanja. Njegovo ime še ni znano.

Ivan Lukanc

MANJŠINE - Rudi Pavšič je pisal Ivu Vajglu in Miru Petku

Slovenska manjšinska koordinacija računa na pozornost novega slovenskega parlamenta

IVO VAJGL

MIRO PETEK

nih organizacij. Obenem se kot predstavniki zamejske slovenske stvarnosti dobro zavedamo pomena, ki ga tuji za naš nadaljnji obstoj in razvoj imajo dobrososedski odnos med Slovenijo in sosednjimi državami.

Evropa in druge svetovne institucije ponujajo primerne instrumente in mehanizme, ki gredo v smer čezmejnega sodelovanja in priporočajo regionalnim in krajevnim oblastem iskanje dialoga z manjšinami.

Zdajšnji čas, dodaja Pavšič, je ugoden za naše narodnostne skup-

MANJŠINE

Svet FJK: kmalu nova pravila za prevajanje

TRST - Deželni svet bo najbrž uvedel nova pravila za simultano prevajalsko službo na sejah skupščine. Prevajalska služba za slovenščino in furlanščino po besedah predsednika Ballaman sta ne Deželo letno približno 50 tisoč evrov, večkrat pa je neizkorisrena. Ballaman predlaga, da bi svetniki, ki želijo govoriti v slovenščini oziroma v furlanščini obvestili dan prej, tako da bi lahko predsedstvo poklicalo prevajalca. Zadnjo besedo o tem predlogu bodo imeli načelniki svetniških skupin.

Vprašanje meje vpliva na pogajalski proces

ZAGREB - Vprašanja meje s Slovenijo, ki niso predmet naših pogajanj z EU, vplivajo na dinamiko pristopnega procesa, je včeraj dejal hrvaški zunanj minister Gordan Jandroković na predavanju o zunanjopolitičnih izvivih Hrvaške. Ponovil je, da Hrvaška v svojih dokumentih v pogajanjih ne prejudicira meje na morju med državama. »Ravn nasprotno, omenjeno vprašanje smo zaupali dve mašnim komisijama. Verjamemo, da bo z novo slovensko vlado možno doseči končen dogovor o tem, kateremu mednarodnemu pravosodnemu telesu bomo zaupali sporna vprašanja,« je dejal Jandroković na Hrvaški akademiji znanosti in umetnosti. Ocenil je, da bo v okviru Unije za Sredozemlje priložnost za krepitev odnosov Hrvaške s članicami EU in ustvarjanje pozitivnega ozračja, ki bo spodbujalo reševanje vprašanj, povezanih z Jadranskim morjem. Hrvaški zunanj minister je še menil, da bo Hrvaška formalno sprejeti v Nato aprila 2009, do konca prihodnjega leta pa namerava skleniti pogajanja z EU, kot predvideva Evropska komisija.

Umor pretresel družino Calligaris

MANZANO - V neki vili v Manzunu so sinoči ob 20. uri našli truplo 37-letne ženske. Umorili so jo s pištolo. Žrtev, katere imena niso sporočili, je živel na Pao-lom Calligarisu, nečakom Ales-sandra Calligarisa, lastnika znanega pohištvenega podjetja.

skih procesih in evoregijskih povezav, v katerih bo treba poiskati primerno mesto tudi za manjšinske stvarnosti.

Ob teh pozitivnih pokazateljih pa ne moremo mimo ugotovitve, da se Slovenci, ki živimo v sosednjih državah Republike Slovenije, nenehno soočamo z vrsto vprašanj, ki so rezultat nespoštovanja najbolj osnovnih človekovih pravic, samih mednarodnih listin ter zakonov in pogodb, ki so jih sprejeli države Italija, Avstrija, Madžarska in Hrvaška. Dogaja se nam, da se moramo v času, ki ga zaznamujejo epohalni dogodki, kot je izvolitev temnopoltega politika na čelo najvplivnejše države v svetu, venomer soočati s kršenjem in nižanjem že pridobljenih pravic, z brisanjem naše prisotnosti in našega jezika ter z novimi finančnimi rezi našim organizacijam in ustanovam, ki predstavljajo hrbitenico naših skupnosti,« je v pismu Vajglu in Petku napisal še predsednik Slomaka Pavšič.

TELEKOMUNIKACIJE - Dogovor ob robu tržaške predstavitev telefonske družbe

Telecom Italia in Insiel za širokopasovno omrežje

Galateri in Tondo zagotavlja 96-odstotno pokritje deželnega ozemlja v letu 2009

TRST - V prostorih tržaške Trgovinske zbornice je bilo včeraj javno srečanje z naslovom Telecom Italia se srečuje z institucijami in podjetniki, na katerem je predsednik telefonske družbe Gabriele Galateri di Genola predstavil načrte in strategijo družbe na področju telekomunikacij. Med drugim je povedal, da bo storitev ADSL prihodnje leto v Furlaniji-Julijski krajini dosegla 96 odstotkov telefonskih naročnikov. V ta namen je Telecom podpisal z družbo Mercurio okvirni sporazum za povezavo Telekomovih telefonskih central z deželno mrežo iz optičnih vlaken, kar bo omogočilo razširitev storitev ADSL najprej na 94,7 odstotka in v naslednjem letu na 96 odstotkov telefonskih naročnikov v deželi.

Galateri, ki je obljubil, da bo njegova družba razširila širokopasovno mrežo na vso državo, se je ustavil tudi pri storitvah in dejal, da je na tem področju nezamenljiva vloga javnih uprav kot zbiralnic in spodbujevalek povpraševanja na eni strani in kot volana rasti infomacijskega opismenjevanja na drugi. Ravno šibka infor-

macijska pismenost je po oceni predsednika Telecoma največja zavora pri vzletu »digitalne Italije«, saj je danes zmogljivost širokopasovnega omrežja izkorisčena le 50-odstotno. Ravno zato se je telefonska družba odločila, da prevzame vlogo habilitatorja in pospeševalca digitalne Italije, je dejal Galateri in pojasnili, da namerava to vlogo igrati z mrežami, storitvami in rešitvami, ki bodo omogočile velik korak naprej - uporabo novih tehnologij in spletu kot okolja, v katerem se proizvaja dodana vrednost.

Galateri se je včeraj sestal tudi z vrhom deželne uprave, rezerviran sestanek pa je imel s predsednikom Dežele Renzom Tondom. Kot je ta pozneje povedal novinarjem, se je Dežela za pospešitev procesa razširjanja širokopasovnega omrežja odločila, da »relansira misijo družbe Insiel«. V ta namen so bile dejavnosti družbe Mercurio prenesene v okvir Insiela, Tondo pa se je včeraj z Galaterijem dogovoril za sodelovanje pri uresničevanju projekta za kritje celotnega deželnega ozemlja s širokopasovnim omrežjem.

Gabriele Galateri in Renzo Tondo med srečanjem v deželnem palači

OKUSI KRASA - Razstave v gostilnah na ogled ves november

Pri Scabarju Frullani jeve črnobele eritrejske fotozgodbe

TRST - Z odprtjem razstave Massawa (Eritreja) 1993-2000 se je zaokrožil niz kulturno-umetniških prireditev v okviru Okusov Krasa. Elegantna veranda restavracije Scabar na Kolonkovcu gosti tople, humanistično navdahnjene posnetke lepih in dostojoštevih ljudi iz očarljive, a od vojne in drugih stisk razdejane afriške dežele. Tam je kozmopolitski fotograf iz Ronk Maurizio Frullani, po poklicu profesor telovadbe, služboval v omenjenih nemirnih letih, navezel prijateljske vezi in ustvarjal. Kot je na odprtju razstave ugotovil fotograf Fabio Rinaldi, eden od organizatorjev festivala Triestefotografia, gre za socialno čutečega mojstra črnobele tehnike. Gostitelj Jurij in Amalia Scabar, ki od samega začetka sodeluje pri Okusih Krasa, sta ponudila slastno pokušnjo štokviča, z zelišči mariniranih rib in klobasic, utrinek značilnega domačega jedilnika, ki ostrino morskih kombinacij povezuje s krasnimi prvinami, vini in zelišči. Razstava, ki se odziva v igri kontrapunkta z velikimi barvnimi fotografijami z ribiško in morsko vsebino lokaloma (Ami je avtorica uspešnih fotoknjig o Trstu), bo odprta še ves november.

Ravno tako bodo še naprej odprte ostale razstave, ki jih gostijo »galerije« Okusov Krasa: Foto-Mozaič Štefana Grgića in Janka Kovačiča v

gostilni **Veto** na Općinah, Ženske stvarnosti - Žgane gline Beti Starc v gostilni **La Lampara** v Križu, dvojna razstava lesnih izdelkov Bogomil Doljak in mizarskih mostrov Lestnine Bor ob 30-letnici delovanja ter kraških fotografij Miloša Zidariča v gostilni **Sardoč** v Prečniku. Letošnjem odprtjem razstav je sledila tudi Magda Jevnikar, ki spremlja umetniško snovanje pri nas za Radio Trst A in revijo Mladika. Ob Frullanijevi razstavi je zapisala: »Razstavljanje slik, fotografij in kipov neobičajnih prostorih, kot so v tem primeru restavracije, nudi ustvarjalcem možnost, da se predstavljajo tudi občinstvu, ki mogoče ne zahaja v muzeje in galerije, ali vsaj tega ne dela redno, gre torej za promocijo likovne umetnosti tudi med neobičajno, širšo publiko. Poskrbljeno je bilo tudi za ustrezne predstavitev s strani uglednih likovnih kritikov, ki so se v vseh primerih potrudili, da so gostom sproščeno in izčrpno približali razstavljenata dela. Ob koncu niza lahko ugotovimo, da je taka formula posrečena in da je natele na zelo dober odziv, kar je tudi jamstvo za uspešno prihodnje delo.« Temu sta pritrídila tudi predstavnika revije Juliet Alessio Curto in Marino Rolan, z Rinaldijem angažirana pri organizaciji Triestefotografia, in izjavila, da bodo v naslednjo iz-

dajo revije zelo verjetno vključili tudi lokale Okusov Krasa kot alternativne lokacije za odmevne razstave fotoustvarjalcev iz prostora Alpe-Jadranc.

O Frullanijevih fotografijah iz Eritreje pa je Jevnikarjeva še zapisala: »Kakšno nasprotje med skromno notranjostjo in dostojoštvom, ki veje prav iz slehernega portreta, naj gre za zamisljeno resnega otroka, izredno lepo dekle z neverjetno zapleteno pričesko ali obrtnika, ki ga obkrožajo njegovi delovni pripomočki! Slike niso nastale v trenutku, ampak so sad dolgotrajne priprave, kakršne so bili vajeni fotografi na samem začetku zgodovine fotografije... Negibnost - skorajda bi rekli zamaknenost portretiranec - ustvarja nekakšno skrivnostno brezčasje, ki govorji o vrednosti življenja in dostenjanstva, mimo vseh mimobežnih stisk ali težav.«

Kraška enogastronomská pobuda se bo »uradno« izteklka 9. novembra, vsi jedilniki pa so še naprej na razpolago v gostilnah - po predhodnem naročilu -, kotički tipičnih proizvodov v vseh 36 obratih (16 gostiln, 6 pekarn in 12 trgovin) pa bodo delovali do konca leta in nekateri tudi še naprej. Jedilnik gostilne Scabar in ostalih lokalov je na spletni strani: www.triesteturismo.net.

Davorin Devetak

FriulAdria in Meridian banka za pospeševanje menjave s Srbijo

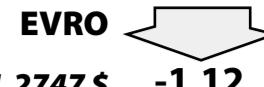
PORDONON - Ljudska banka FriulAdria je sprožila pilotni projekt partnerskega sodelovanja s srbsko Meridian banko, ki je prav tako kot pordenonska banka članica francoske bančne skupine Credit Agricole. Meridian banka ima v Srbiji približno sto agencij in okrog tisoč zaposlenih. Cilj projekta je optimizirati potencialnosti storitev in produktov skupine Credit Agricole s prestreganjem tako trgovskih tokov italijanskih podjetij s stabilno organizacijo v Srbiji, kot investicijske priložnosti v tej državi, za katero je Italija tretji trgovinski partner po Nemčiji in Rusiji.

FJK z uspehom na rimski kongresni borzi

RIM - Furlanija-Julijnska krajina je predstavila svojo kongresno ponudbo na rimski borzi kongresnega turizma, kjer je imela svoj razstavni prostor agencija Turismo FVG z dvanaestimi lokalnimi kongresnimi družbami. Iz tržaške pokrajine sta bila med njimi Devinski grad in konzorcij Promotrieste, na splošno pa so bili razstavljalci zelo zadovoljni z odzivom, saj so imeli več kot dvesto stikov s povpraševalci po kongresnih storitvah.

Recepti o uporabi žganja v kuhinji

TRST - Aquaviti e grappe in cucina (Žganja in tropinovci v kuhinji) je naslov knjige Debore Bionda in Carla Vischija (založba Gribaudo), ki sta jo v prostorih Expo Mittelschool predstavili enogastronomksa izvedenka Rossana Bettini in Lisa Tosolini iz podjetja za distilirane pijsake Bepi. Tosolini iz furlanskega kraja Marsure di Povoletto. Na 168 straneh s sto barvnimi fotografijami je zbrano 60 receptov, ki so jih prispevali prestižni italijanski kuharski mojstri, katerih krožniki gredo do predjadi, glavnih jedi do sladič in desertov. V ospredju so seveda furlanske žganja, sicer pa je bilo na predstaviti poudarjeno, da gredo kakovostna žganja kljub splošnemu upadanju zasebne porabe še naprej dobro v promet tako na domačem kot na tujih, predvsem evropskih trgih.

EVRO

1,2747 \$ -1,12

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

11. novembra 2008

evro (povprečni tečaj)

valute	11.11.	10.11.
ameriški dolar	1,2747	1,2891
japonski jen	124,77	127,89
kitaški juan	8,7000	8,8002
russki rubel	34,8350	34,5841
švedska krona	7,4428	7,4465
britanski funt	0,8147	0,8165
švedska krona	10,0390	9,9747
norveška krona	8,7440	8,6890
češka koruna	25,350	25,273
švicarski frank	1,4978	1,5133
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	266,66	265,51
poljski zlot	3,7485	3,6450
kanadski dolar	1,5168	1,5110
avstralski dolar	1,9028	1,8641
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,7876	3,7415
slovaška korona	30,460	30,425
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7092	0,7094
brazilski real	2,8069	2,7315
islandska korona	200,00	200,00
turška lira	2,0205	1,9625
hrvaška kuna	7,1449	7,1446

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

11. novembra 2008

1 meseč 3 mesec 6 mesec 12 mesec

	1 meseč	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	1,4775	2,175	2,545	2,7075
LIBOR (EUR)	3,92625	4,32125	4,38875	4,45875
LIBOR (CHF)	1,275	2,21833	2,42333	2,635
EURIBOR (EUR)	3,954	4,343	4,399	4,458

ZLATO

(99,99 %) za kg

18.734,66 € -366,79

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

11. novembra 2008

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr.v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr.v %
GORENJE	16,45	-2,37
INTEREUROPA	12,86	-1,46
KRKA	65,79	-2,35
LUKA KOPER	32,27	-3,38
MERCATOR	196,79	-2,72
PETROL	335,82	-3,81
TELEKOM SLOVENIJE	177,00	-2,18

BORZNA KOTACIJA - DELNICE	zaključni tečaj v €	spr.v %
ABANKA	57,92	-0,14
AERODROM LJUBLJANA	41,69	-3,90
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	174,90	+1,10
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	45,81	-1,31
NOVA KRE BANKA MARIBOR	13,82	-1,14
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	54,80	+2,03
POZAVAROVALNICA SAVA	16,20	-4,26
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	540,0	

ALITALIA - Včeraj je bilo odpovedanih več kot 110 letov

Ob divji še bela stavka pilotov in stvardes

Obsodba vlade in glavnine opozicije - Vlada sprožila sodni postopek proti stavkajočim

CONFESERCENTI Mafija najmočnejše podjetje

RIM - Italijansko podjetje z najvišjimi prihodki je mafija, katere letni promet znaša kar 130 milijard evrov, dobiček pa 70 milijard evrov, kažejo zadnji podatki trgovinske zveze Confesercenti o obsegu kriminala v Italiji, ki so jih predstavili včeraj v Rimi.

Organizirani kriminal samo s trgovino zasluži več kot 92 milijard evrov, kar predstavlja kar šest odstotkov italijanskega BDP. Glavni vir zasluga mafije je trgovina z mamilimi, ki ji na leto prinese 59 milijard evrov. Kot je rečeno v poročilu zveze Confesercenti, se iz blagajn trgovcev in podjetnikov v mafijskih denarnice »steče 250 milijonov evrov na dan oziroma deset milijonov evrov na uro ali 160.000 evrov na minutno«.

V zadnjih petih letih je število ovadenih oseb, ki jim morajo plačevati »mafijski davek«, tako imenovani pizzo, naraslo za 30 odstotkov. Največji porast so zabeležili v Neaplju in njegovi okolici, v Caserti in Palermu. Policia je v prvi polovici leta ovadila več kot 4500 oseb, ki pobirajo omenjeni mafijski davek, medtem ko je bilo minilo leto ovadenih več kot 7800 oseb. Danes naj bi mafiji oderuške obresti plačevalo že več kot 180.000 ljudi.

Zveza Confesercenti tudi opozarja, da se mafijске združbe vtihotapljajo tudi v pomembnejše koncerne, v turizem, prehrambeno industrijo ter nepremičnino in finančno panogo. Mafija nezakonito upravlja tudi 2500 pekarn, največ v Kampaniji.

Kot je na predstavitvi poročila opozoril predsednik zveze Confesercenti Marco Venturi, svetovna finančna kriza mafijo dela še bolj nevarno. »Mafija lahko izkoristi šibkost in negotovost borz za okrepitev svojega položaja,« je dejal Venturi.

RIM - Italijanska letališča so včeraj zaradi nenapovedane 24-urne stavke pilotov in stvardes Alitalie morala odpovedati več kot 110 letov. Rimsko tožilstvo je na zahtevo vlade že sprožilo preiskavo domnevno nezakonitega ravnanja zaposlenih.

Zaradi stavke delavcev proti novim pogodbam o zaposlitvi, ki jih je pripravil konzorcij CAI, je bilo na milanskem letališču Linate odpovedanih 67 letov, 55 na rimskem Fiumicino ter nekaj v Neaplju in Palermu. Letališča so v času stavke, ki se je brez predhodnega dogovora s sindikati in brez napovedi začela v pondeljek ob 18. uri, zabeležila številne zamude, tako pri vzletih kot pri pristankih, radi česar je na letališčih nastajala gneča.

Letalske zvezde so bile motene že v pondeljek popoldne in zvečer, ko na rimskem letališču Fiumicino v pondeljek ni pristalo oziroma vzletelo 95 letal, na milanskima Linati in Malpensi pa 35. Razmere pa se tudi včeraj po 18. uri, ko se je nenapovedana stavka končala, niso povsem umirile, saj so za-

Tudi notranji minister Roberto Maroni je opozoril, da država nezakonitosti ne bo dopuščala. Sicer pa so podobno stališče zavzeli predstavniki opozicijskih Demokratske stranke in UDC, medtem ko je Italia vrednot Antonia Di Pietra podprla protestnike. Proti divji stavki so se medtem izrekli skoraj vsi pomembnejši sindikati.

OBISK - Brazilski predsednik v Rimi

Srečanje Berlusconi-Lula da Silva popestrili brazilski nogometničari Milana

Berlusconi in Lula da Silva med brazilskimi nogometniki Milana

ANSA

RIM - Predsednik vlade Silvio Berlusconi je pripravil presenečenje brazilskemu predsedniku Luisu Inaciu Luli da Silvi, ki se v teh dneh modri v Rimu na uradnem obisku. Pred začetkom pogovorov mu je predstavil peterico brazilskih

nogometnih igralcev, ki igrajo v njegovem Milanu. To so Ronaldinho, Kaká, Dida, Emerson, in Pato. Kot sta Da Silva in Berlusconi povedala, je bila v središču pogovorov priprava na bližnji vrh G20 v Washingtonu o finančni krizi. Berlusco-

ni je izkoristil priložnost, da je nekoliko popravil svojo nesrečno izjavo o »zagorelem« Obama. Dejal je, da bo novega predsednika polno podpiral in da mu je v prvem telefonskem pogovoru svetoval, naj ne napena odnosov z Rusijo.

NESTRPNOST - Prejšnjo noč v Riminiju

Brezdomec žrtev zažigalnega napada Ostre reakcije na krajevni in državni ravni

RIMINI - Neznanci so prejšnjo noč v Riminiju na klopi specrega klošarja polili z vnetljivo tekočino (najverjetneje bencinom) in zažgali. Moški, 46-letnik iz Taranta, ki je bil drugač znan krajevnim človeko-ljubnim organizacijam, se je rešil le po sluzbi dekleta, ki se je peljala mimo s svojim avtom in obvestila reševalce službe 118. Ti so ga prepeljali na oddelek za hude opeklne v Padovo, kjer so mu zdravniki ugotovili opeklne na štiridesetih odstotkih telesa in si pridržali prognozo, vendar ni v smrtni nevarnosti. Dogodek je ostro obsovil župana Rimini Alberto Ravaioli, ki je napovedal hudo kazen za zaenkrat neznan storilce. Paolo Pezzana, predsednik zveze Fiopsd, ki združuje ustanove, ki se ukvarjajo z brezdomci, pa je izrazil zaskrbljenost zaradi zahrbnega širjenja kulture nestrnosti: slednjo vsi zavračajo, v resnicu pa jo izvajajo. Poslanka Demokratske stranke Margherita Miotti je od vlade zahtevala, naj poroča v parlamentu, pri čemer je opozorila, da je do dogodka prišlo le nekaj dni potem ko je Severna liga dala politično podobo za nastop proti brezdomcem.

Na klopi specrega klošarja so neznanci polili z bencinom in zažgali

ANSA

Beppe Grillo zbral premalo podpisov za referendum

RIM - Kasacijsko sodišče je včeraj razsodilo, da ni pogojev za izvajanje ljudskih glasovanj, za katera si je v zadnjih mesecih prizadeval Beppe Grillo. Slednji je prek referendumov nameraval predlagati ukinitve novinarske zbornice, javnega financiranja za založništvo in zakona o reformi televizijskega sistema, poznanega kot zakon Gasparri. Kasacijsko sodišče je med preštevanjem zbranih podpisov ugotovilo, da je bil postopek za zbiranje podpisov formalno nekorenjen, in je bilo zato mnogo podpisov neveljavnih. Posledica tega je, da Grillo ni zbral za noben referendum zahtevanih 500 tisoč podpisov. Grillo bo lahko zagovarjal veljavnost postopka na avdiciji, ki bo na kasacijskem sodišču 25. novembra, kot je to odredil predsednik komisije za referendum Corrado Carnale.

Primer Eluane Englaro pred vrhovnim sodiščem

RIM - V tem so mogoče odločilni trenutki za usodo Eluane Englaro, 37-letne ženske, ki že skoraj 17 let vegetira v nepovratni komi, potem ko je bila leta 1992 žrtev prometne nesreče. Vrhovni (kasacijski) sodniki so včeraj zbrali, da bi razsodili o prizivu, ki ga je vložilo milansko javno tožilstvo proti odredbi, s katero je milansko prizivno sodišče letosnjega julija izdalo dovoljenje za izklop naprav, ki pacientko držijo pri življenu. Javni tožilec Domenico Iannelli je na zaključni obravnavi pozval kasacijske sodnike, naj priziv zavrnejo, ker ne gre za splošni ali javen interes, ampak za subjektivno oz. individualno zaščito.

O zadevi se je včeraj spet oglasila Katoliška cerkev. Predsednik papeškega sveta za zdravje kardinal Javier Lozano Barragan je izjavil, da bi izklop naprav pomenil umor.

Senator Pisanu novi predsednik parlamentarne komisije proti mafiji

RIM - Senator Ljudstva svobode Giuseppe Pisanu je novi predsednik parlamentarne komisije proti mafiji in drugim kriminalnim združbam. Pisanu so izvolili na prvem zasedanju nove komisije z 32 glasovi in 18 belimi glasovnicami. Glasovanja se je udeležilo vseh 50 članov komisije iz vrst večine in opozicije. Deset poslavcev in senatorjev je bilo v komisiji že v prejšnji zakonodajni dobi, medtem ko so ostali novoizvoljeni parlamentarci.

GOSPODARSTVO - Italija pred recesijo

Tremonti: Javni računi pod kontrolo

RIM - V Italiji se krepijo strahovi pred recesijo. Državni statistični urad (Istat) je namreč objavil podatek, da je industrijska proizvodnja septembra v primerjavi z avgustom znižala za 2,1 odstotka, kar je največji mesečni padec po decembri 1998. Omenjeni podatek je okreplil strah, da se bo italijanski bruto domači proizvod (BDP), ki se je v drugem četrletju skrčil za 0,3 odstotka, skrčil tudi v tretjem. To bi pomenilo tudi vstop v tehnično recesijo, saj se to običajno označuje kot dve zaporedni četrtletji z negativno rastjo.

Analitiki so napovedovali manjši, 1,7-odstoten padec industrijske proizvodnje, v banki Unicredit pa so podatek statističnega urada pospremili s komentarjem, da to nakazuje, da Italija ne bo ubežala tehnični recesiji. Istat bo prvo oceno o BDP v tretjem četrletju objavil v petek. Vlada je septembra, še pred začetkom vrhunca svetovne finančne krize, napovedovala 0,1-odstotno rast za letošnje leto in 0,5-odstotno rast za leto 2009. Mednarodni denarni sklad (IMF)

je bil bolj pesimističen, saj je napovedal 0,2-odstotno skrčenje BDP v 2008 in 0,6-odstotno skrčenje v 2009.

Nekateri analitiki ob tem opozarjajo, da je Italija imela strukturne probleme že pred izbruhom finančne krize, zato je njeno gospodarstvo toliko bolj ranljivo. Pri tem izpostavlja zlasti visok javnofinancijski primanjkljaj, zaradi česar je težko sprejeti ukrepe za spodbujanje domačega povpraševanja.

Minister za delo Maurizio Sacconi je v pondeljek dejal, da bo omenjeni primanjkljaj v letu 2009 skoraj zagotovo presegel mejo treh odstotkov BDP, kar je občutno nad dosedanjim vladno napovedjo, da bo znašal 2,1 odstotka.

Včeraj pa je Sacconija demantiral gospodarski minister Giulio Tremonti, po katerem bo javni primanjkljaj ostal pod 3 odstotki. Govoreč v parlamentu, je Tremonti tudi povedal, da vlada pripravlja paket ukrepov v korist družin in podjetjem, s katerim naj bi tudi spodbudili gospodarsko rast. Med drugim je napovedal zvišanje cestnih na avtocestah.

ŽUPANSTVO - Stoletnica enotnega novinarskega sindikata FNSI

Predsednik Natale: ukiniti Primorski dnevnik pomeni izbrisati slovensko manjšino v Italiji

Po Rimu in Bariju, Trst. Enotni novinarski sindikat FNSI (Federazione nazionale della stampa) je stoletnico svojega delovanja včeraj proslavljal tudi v Trstu, mestu, ki mu je dal njegovega prvega predsednika. V sejni dvorani tržaškega županstva je v jutranjih urah potekala slovesnost, na kateri so se spomnili Salvatoreja Barzilaia, a tudi izpostavili sedanje težave sindikalnega gibanje in novinarske stroke. Večkrat je bila poudarjena specifika Primorskega dnevnika in potreba po njegovem obstoju.

Zasedanje so uvodoma pozdravili tržaški občinski odbornik Michele Lobianco, predsednica pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat in predsednik Dežele Renzo Tondo. Deželni predsednik sindikata FNSI Carlo Muscatello je nato v uvodnem posegu izpostavil vlogo novinarskega sindikata, pri težavah, ki zadevajo založniški sektor pa je izrecno zavzel za rešitev Primorskega dnevnika kot bistvenega dejavnika na področju profesionalen informacije v deželi.

Po posegu Fabia Amodea, ki je original profil prvega predsednika novinarskega sindikata, Tržačana Salvatoreja Barzilaia, in predsednik deželne novinarske zbornice Piera Villotte je v imenu deželnega vodstva sindikata spregovorila Poljanka Dolhar, ki je svoj pozdrav prinesla tudi v slovenščini. Poudarila je pomen prisotnosti slovenskih novinarjev v deželi, ki imajo na področju informacije vidno vlogo vse od druge polovice devetnajstega stoletja, ko je začel izhajati list Edinost. Danes je slovenska tiskarna bleda prisotna s Primorskim dnevnikom in tedniki od Trsta prek Goriške do vidermske pokrajine. Dolharjeva se je zavzela za to, da se tako Primorskemu dnevniku kot drugim medijem zagotovi preživetje in razvoj, kar bi morala biti skrb vseh demokratično čutičnih ljudi in deželi in državi. Stoletnico sindikata je v Trstu proslavilo tudi njegovo državno vodstvo: direktor Giancarlo Tartaglia, generalni tajnik Franco Siddi, predsednik Roberto Natale in Guido Columba, predsednik Unije kronistov. Slednji je opozoril na nevarnost, ki jo že italijansko demokracijo predstavlja zakonski predlog Alfan: če bo odobren, bo sodna kronika povsem izginila, saj bo novinarjem prepovedano zabeležiti celo to, da je bil nekdo arretiran. Sindikat predlaga, da bi zakonsko prepovedali samo uporabo prisluškovjanja na račun oseb, ki niso preiskovane.

»Naš sindikat je kot stoletno drevo, ki ga sestavljajo sindikalni odbori medjskih hiš in naše deželne podružnice. Dovzeli smo marsikateri poraz, a drevo še vedno stoji,« je spomnil tajnik Siddi. Kolektivna pogodba je zapadla pred skoraj štirimi leti, pogajanja za novo so še vedno v teku. »V italijanski družbi se vse bolj podcenjuje vloga sindikatov: nekateri že lejo prevlado individualizma.« Siddi pa želi samostojne, kompetentne in kritične novinarje, ki znajo postavljati tudi nadležna vprašanja. Zato pa potrebujejo pogodbo, ki ščiti njihovo samostojnost.

Ob pogodbji potrebujete novinarji tudi javne prispevke, brez katerih je delovanje nekaterih medijev praktično nemogoče. Roberto Natale je izrecno citiral Primorski dnevnik in pojasnil, da je o njem že večkrat spregovoril tudi v Rimu. »Primorski dnevnik predstavlja zelo jasen primer: zaradi objektivnih razlogov ima omejen krog bralcev in prav tako omejen krog oglaševalcev. Ali naj mu zato odvzamemo pravico do obstoja? Ali naj dovolimo, da tržni zakoni prevladajo nad vsemi ostalimi? Ukiniti Primorski dnevnik pomeni izbrisati slovensko manjšino.« Nekdanji urednik dnevnika Il Piccolo Luciano Ceschia je na javnost naslovil pravi poziv. »Pomagajte Primorskemu dnevniku, kajti brez njega bo Trst revnejši. Bitka za Primorski, je civilizacijska bitka.«

Na fotografiji levo pozdrav predsednika Dežele Renza Tonda, desno Poljanka Dolhar med posegom

KROMA

STOLETNICA FNSI - Okrogle miza o izzivih novinarskega poklica

Ne zadovoljimo se s 1. odgovorom!

Prekernim novinarjem FJK je po novem na voljo sklad Simona Cigana - V veži dvojezična tabla v spomin na vse padle novinarje

Včerajšnji tržaški dan novinarskega sindikata FNSI se je popoldne nadleževal v palači na Korzu. V veži na hišni številki 13 so odkrili spominsko obeležje vsem italijanskim novinarjem, ki so padli med opravljanjem svojega poklica. Na dolgem seznamu sta seveda tudi Saša Ota in Miran Hrovatin (odkritja so se udeležili tudi Saševi starši; več o tabli v zgornjem članku). Stoletnica sindikata pa je bila tudi priložnost za predstavitev sklada Simona Cigana, ki so ga ustavili zato, da bi pomagali novinarjem brez stalne zaposlitve. Ti so namreč večkrat žrtve izsiljevanj s strani založnikov, zato jim bo sklad pomagal pri morebitnih sodnih tožbah. Poimenovali so ga po mladi pordenonski novinarki, ki je neprizakovano umrla lani (pravilnik bo v naslednjih dneh na voljo na spletni strani www.assostampafvg.it).

Osrednji dogodek včerajšnjega popoldneva pa je bila okrogl miza »Novinar, nadležna priča - Infrastruktura in kulturna ob meji, ki je ni več«. Sodelujoči so ponudili nekaj zanimivih iztočnic in pričevanj, glavnina posegov pa je bila usmerjena v prihodnost, saj je bilo med občinstvom veliko študentov komunikologije. Tako jim je novinar tiskovne agencije Ansa Alfonso Di Leva svetoval, naj se univerzitetno izobražujejo, obenem pa naj novice iščejo na ulici in ne v uredništvu. Dolgoletni dopisnik italijanske javne televizije Mitja Volčič je apeliral na vest vsakega posameznika: predvsem od nje je odvisno, koliko bodo novinarji znali ključovati izsiljevanjem in skušnjavam. Giuseppe Battelli, dekan fakultete za izobraževalne vede, na kateri se izobražujejo tudi bodoči novinarji, je svojim študentom želel, da bi bili izobraženi in svobodni, da bi ločevali med pristranskim poročanjem in splošnim dobrim. Sodobni novinar mora oči upreti v svet in obvladati svoje konarine.

Tajnik Franco Siddi je opozoril, da vsako leto opravi novinarski izpit okrog tisoč dvesto mladih: v najboljšem primeru jih čakajo termske pogodbe, največkrat pa prava džungla. Predsednik Roberto Natale upa, da bi vsi novinarji kmalu lahko delali v »normalnih« pogojih: v katerih bi znali kritično razmišljati in se ne bi zadovoljili s prvim vprašanjem, ampak bi znali postaviti tudi drugo in tretje ...

TREBČE - Poklon otrok spomeniku padlim

Z lučkami in cvetjem, z zaledom in delom gradijo mir

Z lučkami in cvetjem v rokah, na ustih zlate besede svobode, bratstva in miru, v srcu obljube, da bodo z zaledom in delom gradili

mir in prijateljstvo, so 31. oktobra t.l. učenci Celodnevne osnovne šole Pinka Tomažiča, malčki Otroškega vrtca Elvire Kralj, starši in

vaščani prisluhnili govoru gospe Anice Malalan ter s petjem in recitacijo obdarili prelep trebensko »skalo«.

PROSEK - Torkov vrhunc martinovanja

Sedemdeset stojnic, novo vino in pristno praznično ozračje

Na Kržadi so svoje specialitete ponujali člani Kmečke zveze - Vaščani že drugo leto zbirali prostovoljne prispevke za igrala

Beneška jabolka, kraški med in brežansko oljčno olje, pa tudi ribniški stolčki, apulijške oljke, najrazličnejša oblačila ter seveda cel kup sladkarij so včeraj polnili stojnice, ki so kot običajno zaznamovale vrhunc martinovanja na Proseku. Poleg velikega sejma pa je bil včeraj tudi dan novega vina in zabave, medtem ko so se nekateri krajeni ukvarjali s posebno pobudo.

V kleti na poti proti Devinščini so zbirali prostovoljne prispevke za nakup igral, ki bi razvesila vaške malčke in njihove družine. Prosek namreč še nima svojega otroškega zabavišča. Znancem in ostalim gostom so vaščani ponujali pršut, salamo in vino ter ročna dela, prejeli pa so pomembno darilo. Podjetje Chicco je Prosečanom poslalo iz Lombardije plastično hišico za otroke - nekakšen temeljni kamen, na katerem zgraditi malo zabavišče. Slednje naj bi nastalo »na meji« med Prosekom in Devinščino. Kar nekaj prispevkov so zbrali že lani, ob prvi izvedbi nabirke.

Prošeške ulice je popestrilo okrog sedemdeset stojnic, deset od katerih so ponujale proizvode članov Kmečke zveze. Obiskovalci so si med sprehodom po glavnem trgu Kržadi ogledovali stojnice z medom in medenim žganjem raznih krajevnih čebelarjev, pa še vino in oljčno olje s Krasa in iz Brega ter specialitete iz Benečije. Iz Podbonesca so priromale jabolčne in druge dobre: gubana, jabolčni kis, jabolčno vino ter seveda sveža in suha jabolka. Prvič so bili letos zraven tudi Ribničani, ki so prodajali svoje slovite lesene izdelke. Prodajalec nam je prišepnil, da je prošeški praznik zanimiv, »letos pa se vsepovsod pozna, da je denarja manj, saj ljudje manj kupujejo«.

V prošeški cerkvi so vaškega zavetnika počastili s popoldansko sv. mašo. Prvi glasbeni dogodek je bil na vrsti ob 17.30, ko je na dvorišču zahodnokraškega rajonskega sveta nastopil Jazz Quartet, kvartet glasbenikov Zavoda združenega sveta iz Devina. Otroci in najstniki so se cel dan zabavali v luna parku, ostali mladi pa so prišli na svoje v večernih urah. V baru na Kržadi je presenetljivo zaživel ples s kubistkami, od 21. ure dalje pa so šotor na Balancu ogreli akordi Kraških ovčarjev, medtem ko je bilo v vaških osmih vseskozi »toplo«, saj se je v veselem ozračju trlo ljudi ob vseh urah. (af)

Včerajšnji sejem je zaživel tako na glavni ulici (desno), kot na trgu Kržada (spodaj). Spodaj desno nedeljski prizor z narodnimi nošnami

KROMA

POKRAJINA TRST - Pobuda za soudeležbo mladine v upraviteljskem kolesju

Snuje se Forum mladih

Skupščina, ki jo bodo sestavljali mladi, bo najprej izdelala statut foruma - K pobudi lahko pristopijo člani mlađinskih društev

Mladi naj s svojimi inovativnimi in svežimi idejami pripomorejo k izboljšanju mlađinske politike v tržaški pokrajini. S tem namenom je nastala zamisel za Forum mladih, ki opravlja te dni svoje prve konkretnje korake. Forum se snuje, tržaška pokrajinska uprava pa bo do 21. novembra zbirala vpise s strani mladih. Pobudo sta včeraj opisala pokrajinska odbornica za mlađinsko politiko Marina Guglielmi in funkcionar Pierpaolo Olla.

Guglielmijeva je razložila, da predstavlja forum nek nov prostor za soočanje in izmenjevanje idej, »mlade pa želimo spodbuditi, naj se aktivno udeležijo debat in odločitev, ki jih neposredno zadevajo«. Mlađinska skupščina bo najprej morala izdelati in odobriti svoj statut. Odbornica predvideva, da bo moral forum vsebovati dva ločena organa, enega za mlajše, drugega pa za starejše, ker je razlika med potrebami oziroma dejavnostmi 14-letnikov in 29-letnikov velika. O vsem pa bodo odločali mladi, saj bodo oni izdelali statut. Mlađinski organ bo vsekakor posvetovalnega značaja, pokrajinsko odborništvo za mlađinsko politiko pa bo z njim tesno sodelovalo. Potreba po tovrstnem organu izhaja iz dejstva, da mlađinsko politiko navadno oblikujejo »stari«, se pravi politiki.

Forum bo neke vrste mreža, ki bo povezovala mlađinska društva, slednja pa morajo zadostiti kriterijem, ki jih navaja razpis (besedilo je na voljo na spletni strani www.provincia.trieste.it). Društva se morajo ukvarjati s kulturo, socialno, rekreacijo ali športom, morajo imeti svoj statut in sedež na območju tržaške pokrajine, njihovi člani pa morajo biti starci od 14. do 29. leta (drugače mora društvo vsebovati mlađinsko sekcijsko). Društva morajo biti dejavna na pokrajinskem območju. Za sodelovanje je potrebno izpolniti ustrezni obrazec, ki je na voljo v pokrajinskem uradu za stike z javnostjo v Ul. S. Anastasio 3. Rok zapade 21. novembra. (af)

Pierpaolo Olla in
Marina Guglielmi

KROMA

FORUM MLADIH
V dolinski občini
so že izvolili
svoja predstavnika

Mladi iz Občine Dolina imajo že svoja dva predstavnika v nastajajočem pokrajinskem forumu za mlade. To sta Igor Spetič in njegova namesnjnica Mara Ghersinich, ki so ju izvolili na srečanju, ki je potekalo prejšnji četrtek, 6. novembra, na županstvu v Dolini ob prisotnosti občinske odbornice za šolstvo in mlađinsko problematiko Alenke Vazzi in ki se ga je udeležilo kakih petnajst mladih z območja dolinske občine, pri čemer je treba omeniti, da je kljub majhnešmu številu vladalo dobro razpoloženje ob pogledu na nove obraze. Igor Spetič in Mara Ghersinich bosta tako skrbela za povezavo med skupino oz. forumom mladih dolinske občine in pokrajinskim forumom. Na četrtnkovem srečanju so tudi določili datum prihodnjega srečanja: to bo potekalo 18. decembra vedno na dolinskem županstvu, v prihodnje pa razmišljajo o srečanjih, ki bi predvidoma potekala v različnih krajevih teritorija Občine Dolina.

KONSERVATORIJ TARTINI - Tiskovna konferenca in uvodni koncert

Novo akademsko leto v znamenju negotovosti

Reforma glasbenega šolstva ni bila še dokončana - Krčenje sredstev ogroža nekatere segmente delovanja

Akademsko leto 2008/2009 se je začelo tudi za tržaški glasbeni konservatorij Giuseppe Tartini, ki je poskrbel za svečan začetek s sinočnjim koncertom v dvorani Tripcovich. A poleg koncerta, o katerem bomo poročali naknadno, je bil včerajšnji dan namenjen tudi analizi položaja konservatorija: slednja je bila zaobjeta v poročilu, ki ga je ravnatelj Massimo Parovel skupaj s predsednikom upravnega sveta Anno Illy podal na opoldanski tiskovni konferenci v zborni dvorani ustanove. Položaj ni zaviljav zaradi še nedokončane reforme glasbenega izobraževanja v Italiji, trenutno pa je pereče predvsem vprašanje krčenja finančnih sredstev, ki utegne ogroziti pomembne segmente delovanja.

Konservatorij Tartini obiskuje v tečaju akademskem letu 620 gojencev oz. študentov, ki imajo na voljo 27 učnih predmetov, za katere skrbijo preko sto docentov. Tartini je tudi italijanska glasbena ustanova z največjim številom mednarodnih izmenjav: dvostranske dogovore za izmenjavo študentov v okviru programa Erasmus je namreč sklenila s 35 ustanovami iz 19 evropskih držav, med katerimi je tudi Akademija za glasbo iz Ljubljane.

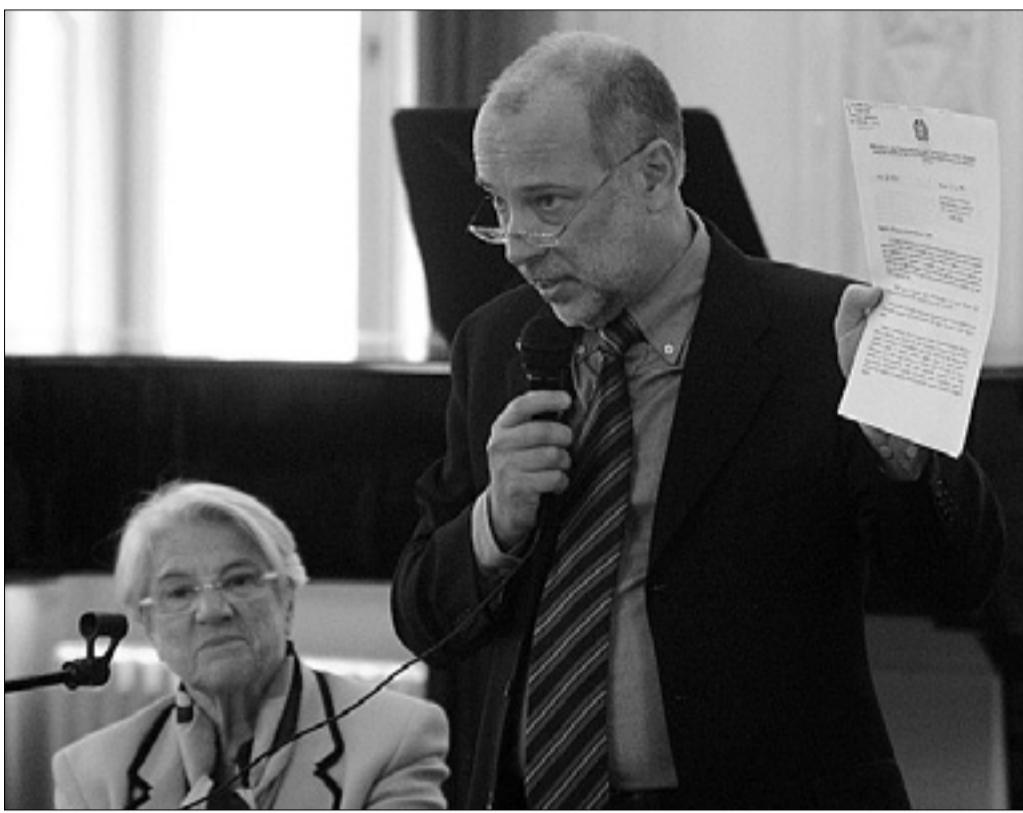
Vendar se konservatorij nahaja v negotovem položaju zaradi zastopa pri izvajjanju reforme glasbenega šolstva v Italiji, ki bi iz konservatorijev ustvarila visokošolske ustanove. Nova izobraževalna ponudba ostaja tako eksperimentalne narave, konservatorij pa je prisiljen ohranjati stare tečaje in programe. Rok za oblikovanje skupnega evropskega visokošolskega prostora pa se bo iztekel leta 2010, pri čemer italijanske ustanove tvegajo, da bodo vsaj začasno ostale zunaj, nastradali pa bodo vedno morejo redno steti in je ustanova prisiljena posluževati se zunanjih docentov.

Temu se pridružuje vprašanje financ. Že nekaj let sistem visokega umetnostnega in glasbenega izobraževanja prejema vedno manj sredstev, če bo obveljal vladno krčenje sredstev na področju izobraževanja pa se konservatoriju za prihodnje leto obeta kar štiridesetostotno znižanje, kar pomeni 80.000 evrov manj za delovanje: zaradi tega tvegajo črtanje tradicionalnih sredin koncerti, dalje se napoveduje varčevanje pri stroških za uglaševanje glasbil, trpeti utegne informatska služba, lahko se zmanjša tudi število inovativnih tečajev. Posledica je lahko utrujenost in upad navdušenja, zato se na Tartiniju pridružujejo zaskrbljenosti, ki trenutno vladata v šolstvu in na univerzi.

Drugače je ena stalnih skrbiv konservatorija Tartini stik s teritorijem, na ka-

Poročilo ravnatelja Massima Parovela (na sliki s predsednikom upravnega sveta Anno Illy) ni bilo ravno navdušujoče

KROMA

KONSERVATORIJ - Slovenska sekcija Zaščitni zakon je treba tolmačiti

Do skupne rešitve glede ustanovitev samostojne slovenske sekcije pri konservatoriju Tartini bo prislo, če se bo zaščitni zakon tolmačil bolj kot dobesedno izjavlja, saj tako kot je napisan povzroča velike težave. To je stališče ravnatelja konservatorija Tartini Massima Parovela, ki ga je izpovedal na včerajšnji tiskovni konferenci ob začetku akademskega leta. Parovel je del svojega poročila posvetil tudi problematiki slovenske sekcije, do ustanovitve katerih bi morallo priti na podlagi določil zaščitnega zakona. Težave, ki jih je treba pripisati predvsem reformi glasbenih konservatorijev, zadevajo način izdaje ministrskega odloka, s katerim bi se sprostili sredstva za sekcijo, dalje usklajevanje jezikovnih potreb v pokrajini Trst in Gorica, povezavo glasbenega pouka v slovenskem jeziku z ustanovitvijo li-

cejev z glasbeno usmeritvijo ter način zaposlovanja profesorjev.

Pozitivno pa je Parovel, ki je omenil tudi pomladansko srečanje s senatorko Tamaro Blažino o problematiki slovenske sekcije, ocenil vest, da je ministrstvo vzelo na znanje podobo konservatorija o omogočanju poučevanja nekaterih predmetov na področju teorije, zgodovine, muzikologije in kulture na višji ravni tudi v angleškem, nemškem in slovenskem jeziku, in to na zahtevo študentov ter v avtonomni obliki neodvisno od zaščitnega zakona. To ob upoštevanju posebnega geopolitičnega položaja Trsta, jezikovne raznolikosti študentske populacije in bodoče ustanovitve čezmejne evoregije. To bo po Parovelovih besedah konservatoriju dalje prednostni položaj in bo dodatna odskočna deska v odnosu do Evrope. (iz)

ZDRAVSTVO - Stališče sindikata Cgil po ukrepih ministra Brunette proti »lenuhom«

Sistem temelji na dobrji volji bolničarjev Do kakšne mere bo zdravstvo ostalo javna domena?

Generalni direktorji zdravstvenega podjetja Franco Rotelli, bolnišničko-univerzitetnega podjetja Franco Zignino in bolnišnice Burlo Garofolo Mauro Delendi morajo v zvezi z ukrepi ministra Renata Brunetta in t.i. odlokom Tremonti zavzeti stališče in zahodati od Dežele FJK krepitve finančnih sredstev za zdravstveno področje oz. osebje. Prav tako morajo dejelnemu predsedniku Renzo Tonu in odborniku za zdravje Vladimirju Kosicu posredovati nelagodje zdravnikov, bolničarjev in sploh vseh uslužbencov, ki so »prizadeti« in »ponižani« zaradi Brunettovo izjave, da so javni uslužbenci lenuh.

To je zahteva področnega sindikata Cgil, avtonomnega sindikata Fials in sindikata zdravnikov Cgil, ki sprašujejo, ali so se pogoji oz. rezultati v zdravstvenem sektorju po Brunettovem odloku izboljšali. Sindikat pravi, da ni nobene razlike. In to je tudi logično, sta poudarila Rossana Giacaz za Cgil in Fabio Pottoschnig za Fials, ker učinkovitost zdravstvenega sistema temelji na dobrji volji bolničarjev oz. bolničark in drugih uslužbencov, katerih število je že kronično premajhno. Bolničarji dejansko delajo dosti več glede na njihovo pogodbo in jih večkrat poklicajo na dom tudi ponoči, pa čeprav ni ranje predvidena obvezna dosegljivost. In vse to kljub nizkim plačam. Brunettovi ukrepi so kvečjemu poslabšali stanje, ker zaposleni gredo zdaj na delovno mesto, četudi so bolni (in to v bolnišnici res ni primerno), ali pa jemljejo proste dneve, ko imajo vročino. Pri vsem tem so bili vsi trije generalni direktorji deležni nagrade, ker so vselej dosegli zastavljene cilje. Sindikat sprašuje, kako je to mogoče, ko pa naj bi bili vsi lenuh...

Dejstvo je, da je italijanska vlada sprožila zaskrbljujoč napad na javno zdravstvo, je dodal predstavnik zdravnikov Cgil Pierpaolo Brovedani. Predvidena so številna krčenja, ki jih spremljajo hude žalitve vladnih predstavnikov, od »lenuhov« za javne uslužbence do »mesarjev« za zdravnike. To je skratka napad na javni sektor. Za zdravstvo pa se postavlja vprašanje, do kakšne mere bo ostalo javna domena. Zdravnikom in bolničarjem ponujajo namreč marsikater razlog, da poiščejo zaposlitev v zasebnih strukturah.

A.G.

Sindikat zahteva,
da generalni
direktorji
zavzamejo stališče

KROMA

TFS Stu ledi vabi v soboto na večer ljudskih pesmi

Slovenska Tržaška folklorna skupina STU LEDI vabi v soboto, 15. novembra, ob 20.30, v Občinsko gledališče France Prešeren v Boljuncu, na večer ljudskih pesmi in plesa ob 35-letnici delovanja »Od šagre do ohcet« (Ljudsko izročilo po starem in novem). Sodelujejo plesalci in pevke Stu Ledi ter Godbeno društvo Nabrežina. Gost večera je istrski tradikalist Rudi Bučar v triu.

Filmski večer v Škednju

Kinokrožek Lumiere vabi drevi ob 20. uri v škedenjsko kulturno društvo Ivan Grbec na ogled filma Pod bombami Nade Aboud Farhat o tragičnih dgodkih v Libanonu.

Brahms ob klavirju

Krožek za kulturo in umetnost vabi danes ob 17.30 v malo dvorano gledališča Verdi, kjer bo kvartet Sergio Lorenzi postregel za koncert Brahmsovih skladb. Vstop je prost, vendar je potrebno dvigniti vabila v Ul. San Nicolò 7 (od 15. do 18. ure).

Prošnje za delovna mesta

V pokrajinskem uradu za delo na stopnišču Scala dei Cappuccini 1 bodo v pondeljek 17. novembra, od 9.15 do 12.45 ter od 15. do 16.30 in v torek, 18. novembra, od 9.15 do 12.45 sprejemali prošnje za delovna mesta. Občina Devin Nabrežina išče namreč 2 operaterja na področju socialnega skrbstva B4 kategorije za določen čas (1 mesec). Med predvidenimi pogoji, ki jih mora kandidat, je zaključeno obvezno šolanje in deželna poklicna usposobljenost OTA, OSA, ADEST in OSS.

Knjiga o Albaniji

V knjigarni Knulp v Ul. Madonna del Mare 7/4 bodo junij ob 18. uri predstavili knjigo novinarja RAI Antonia Caiaze »In alto mare. Viaggio nell'Albania. Dal comunismo al futuro«. Knjigo bodo ob navzočnosti avtorja predstavili Marino Voci, Michele Gangale, Marjola Rukaj in Patrizia Vascotto.

Po Svevovih poteh

Občinsko odborništvo za kulturo in občinska knjižničarska služba prirejata vsak četrtek sprehod po Svevovih poteh. Pred Mestno knjižnico na Trgu Hortis bo ob 10.30 morebitne interesente čakača knjižničarka ali operater ter jih za kaki dve uri spremljala na literarni sprehod po mestu.

VZHODNI KRAS - Table in smerokazi na novem avtocestnem odseku

»Doslednost« družbe Anas je v bistvu nedoslednost

Jutri vrsta sestankov zastopnikov manjšine in krajevnih upraviteljev

Na 5,5 kilometra dolgem novem avtocestnem odseku med Padričami in Katinaro, ki ga bodo uradno odprli čez teden dni, do včeraj niso postavili nobene dvojezične table ali smerokaza. To je nedosledno v primerjavi s traso med Opčinami in Padričami, kjer je vendarle nekaj vidne dvojezičnosti.

Zato zveni zelo bizarna, če že ne nesramna izjava funkcionarja avtocestne družbe Anas, ki je dolinski županji Fulvij Premolin pojasnil, da zaradi načela doslednosti ne bodo postavili novih dvojezičnih tabel. Kvečjemu gre za veliko nedoslednost. Ne v primerjavi z Južno Tirolsko, kjer je dvojezičnost popolna, temveč z Opčinami in Trebcami.

Kaj več o vsej tej zadavi bomo morda izvedeli jutri, ko napovedujejo vrsto sestankov in srečanj. Dopolne bi se moral o vprašanju izjasniti prefekt Giovanni Balsamo, poldne pa bodo o razvoju (ali nerazvoju) dogajan razpravljal zastopniki slovenske manjšine in lokalnih upravitelji. Dolinska županja je s tem v zvezi stopila v stik tudi z miljskim kolegom Neriom Nesladkom, saj naj bi prihodnjo sredo odprli tudi 4,5 kilometra dolg avtocestni odsek do Škofije. Pogojnik je obvezan, saj še ni jasno, če se bo to s polog zgodilo.

Deželni svetnik in deželnji tajnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec in Damijan Terpin sta v včerajnjem pismu prefektu Balsamu naglasila, da se lahko dvojezičnost na avtocesti izvaja tudi mimo dekreta predsednika Dežele, ki ga sicer še ni. Od 7. oktobra, ko je Balsamo sklical sejo o tablah, do danes, se ni zgodilo nič, zato predstavnika Slovenske skupnosti pozivata prefekta, ki je tudi vladni komisar za našo deželo, naj čimprej znova sklici omenjeno omizje.

Tržaška mestna uprava prireja v soboto in nedeljo v predoru med Padričami in Katinaro veliko ljudsko veselico, uradno odprtje odseka (ali odsekov) pa bo v sredo, 19. novembra. Zelo verjetno je, da se bosta po novi avtocesti dan prej peljala predsednik vlade Silvio Berlusconi in nemška kanclerka Angela Merkel, ki bosta glavna akterja torkovega italijansko-nemškega medvladnega srečanja v Trstu. Na tržaški občini računajo, da se bo sredine slavnosti, poleg lokalnih in deželnih oblasti, udeležil tudi predstavnik rimske vlade.

FESTIVAL - Nocoj Odiseja v vesolju

Glavni današnji dogodek v okviru mednarodnega festivala znanstvene fantastike Scienceplusfiction bo večer v Cinecityu na temo velemojsira Stanleya Kubricka in njegovega filma iz leta 1968 2001: Odiseja v vesolju (2001: A Space Odissey). Enega najbolj nepozabnih in svojevrstnih filmov nasploh bodo najprej obravnavali na okrogli mizi (ob 20.15). Spregovorili bodo izvedenci Lorenzo Codelli, Giuseppe Lippi, Fabio Pagan in Andrea Bernagozzi, osrednji gost pa bo največji Kubrickov biograf Michel Ciment. Sledilo bo predvajanje filma, približno ob 21. uri.

Ostali filmi bodo na sporednu od 16.30 dalje. Zvrstili se bodo indijski Love Story 2050 (leto produkcije 2008, ob 16.30), mednarodna produkcija La Cite des Enfants Perdus (1995, ob 17. uri), britanski The Damned Director's Cut Josephha Loseya (1963, ob 17.30), francoski La Science des reves (2006, ob 19.30), ameriški The Mutant Chronicles (2008, ob 20. uri) ter francoska Le Pacte des loups (2001, ob 21.30) in Eden Log (2007, ob 22.15, prisoten bo režiser Franck Vestiel).

Na »starem« avtocestnem odseku dvojezičnost, na novem pa ne, pravijo odgovorni pri avtocestni družbi Anas

KARABINJERJI Prijavili dva gradbena podjetnika

V okviru temeljnih kontrol na mestnih gradbiščih so karabinjerji mestnega poveljstva v Ul. Hermet zasledili nekatere nepravilnosti in prijavili sodstvu dva tržaška podjetnika. Slednja sta po navedbah karabinjerjev odgovorna za gradbišči v Ul. Guardia pri Sv. Jakobu. Eden naj bi zaposlil delavca, ne da bi ga podvrgel obveznim zdravniškim pregledom, drugi pa naj ne bi sporočil zavodu INAIL, kdaj je nek delavec začel z delom na gradbišču.

Tržaški karabinjerji so med pregledovanjem gradbenih dejavnosti iz podobnih razlogov naložili globi še dvema podjetnikoma. Eden od teh bo moral odšteti kar 3450 evrov, ker datuma začetka dela nekega uslužbenca ni sporočil pokrajinskemu centru za zaposljanje.

OKTET ODMEVI - Uspešno gostovanje

Pri rojakih na Švedskem

Oktet Odmevi se je v nedeljo 19. oktobra 2008 vrnil iz uspešnega gostovanja pri slovenskih rojakih na Švedskem. Vse se je začelo pred enim letom, ko je član oktetja Mitja Malalan brskal po spletnih straneh raznih slovenskih društev po Evropi in navezel, preko elektronske pošte, stik s Cirilom Stoparjem, predsednikom slovenskega društva Slovenija v Olofstromu. S prijatelji oktetja Škofije smo sodelovali na otvoritvi likovne razstave v Izoli, kjer je bil prisoten tudi sam Ciril, ki ima sorodnike prav v slovenski Istri. V tem trenutku je stik prestolil spletne strani in izdobil neposreden človeški kontakt. Začelo se je konkretno razpravljati o datumih in raznih variantih, ki bi ustrezale enemu in drugemu. Glede na to, da v mesecu oktobru Zveza slovenskih društev na Švedskem redno prireja veselico »Vinska trgatve«, ki je trenutek druženja vseh Slovencev na Švedskem, smo takoj obojestransko pristali, da se srečamo v tem obdobju.

Začele so se priprave, iskanje prispevkov, brez katerih nam bi bilo potovanje na Švedsko izredno otežkočeno, izbere primerrega programa za koncert s posebnimi poudarkom na domače primorske skladatelje kot so Adi Daneu, Aleksander Vodopivec, Ubald Vrabec, Walter Lo Nigro, itd.

Vse naše prošnje za pomoč so dobile pozitiven odgovor in tako smo lahko začeli z organizacijo potovanja. V tem sklopu smo pred odhodom izvedli dva celovečerna koncerta s katerima smo se predstavili domači publiki pred odhodom na Švedsko.

Končno je prišel dan odhoda. Na Švedskem smo z letalom pristali na letališču Skavsta blizu Stockholma in takoj začutili hladen zrak Skandinavije. V četrtek zjutraj smo tako vstopili v kombi, ki smo ga predhodno najeli in se odpeljali do prve postaje metroja v stockholmskem predmestju Norsborg, ki je oddaljeno kakih 20 km od zgodovinskega jedra mesta, ki stoji na otoku Gamla Stant, kjer nas je pričakal član stockholmskega slovenskega društva Adi Golcman. Bil nam je ves dan za vodič, vodil nas je do glavnih znamenitosti mesta in nam orisal zgodovino Švedske. Prehodili smo lep del ulic glavnega mesta in si med drugim ogledali kraljevo palačo, kjer smo se nastavili našemu fotografu Zvonkotu Vidalu.) Ogledali smo si Nordijski muzej, Kraljevo knjižnico, Švedski parlament in glavna ministrstva. Najbolj nas je presenetil Vasa muzej, kjer je razstavljena jadrnica kra-

Oktet Odmevi je imel na Švedskem nepozabno gostovanje

lje bojne mornarice iz 17 stoletja. Ta se je kot Titanik potopila že na njeni otvoritvi vožnji po komaj 1300 metrih plovbe. Pripeljali so jo na kopno po skoraj 350 letih od potopitve. Po sedmih urah intenzivnega ogleda smo se vrnili na parkirišče, kjer nas je čakalo presenečenje. Na vetrobranu kombija je bil premočen listič na katerem smo s težavo razbrali globo za celih 400 kron. Tudi to je Švedska, država kjer vladata red in čistoča.

V petek zjutraj smo se zelo zgodaj odpravili proti Olofstromu, ki leži približno 600 km južno od Stockholma. Po izkušnji globe prvega dne smo bili zelo pazljivi, da strogo spoštujemo prometne značke. Stalno nas je spremljalo nestanovito in vetrovno vreme. Začutili smo velike razdalje, ki delijo obljudena jedra, saj ima vsak prebivalec Švedske na voljo 2 kvadratna kilometra površine. Sicer pa Švedska pokrajino bogatijo tisočera jezer. Dežela je polna smrekovih gozdov in živali. Avtocesta nas je pripeljala do mesta Jonkoping, ki leži na južnem robu tretjega največjega švedskega jezera Vättern. Mesto je znano po tem, da so tam leta 1845 prvič izdelali znane vžigalice, nam poznane z imenom »svedeski«. Ponovno smo krenili na pot in stalno smo na poti videvali tipične švedske rdečo barvane lesene hišice. Po nekaj urah vožnje smo končno prispeli v Olofstrom, kjer so nas čakali predstavniki društva Slovenija s predsednikom Cirilom Stoparjem na če-

lu. Ogledali smo si društvene prostore, kjer sami prirejajo jezikovne tečaje in kjer imajo priložnost da berejo slovenske knjige in revije. Društvo Slovenija iz Olofstroma izdaja mesečno glasilo. Zvečer so nam člani društva pripravili skupno večerjo, pri kateri smo imeli priložnost da pobliže spoznamo realnost Slovencev na Švedskem. Beseda je tekla od delovnih razmer, do ekonomskih, socialnih in kulturne stvarnosti naših rojakov. Zraven pa ni mogla zaostati pesem in glasba, ki sta odmevali pozno v noč, saj so poleg oktetovcev z nami potovali tudi dvojka Kraški fantje, ki ga sestavlja harmonikar Egon Tavčer in baritonist Norman Bratož.

Po nekaj urah spanja nas je čakal naporn dan z dvema koncertoma. Prvega smo izvajali v kulturnem centru v Olofstromu, ki je bil reklamiziran celo na dveh lokalnih časopisih. Polnoštevilno publiko, med katero je sedel celo podpredsednik švedskega parlamenta, socialdemokrat Jan Björklund s katerim smo se rokovali (slika 2- parlamentarc in oktet. Foto Zvonko Vidau), je oktet dobesedno očaral. Polnolanski program je predvideval ogled slovitega mornarskega muzeja v Kalstromu, kjer so na ogled ladje in podmornice iz raznih obdobjij. Po ponovnemu brezbržnemu parkiranju »po italijansku« smo se hvala Cirilovemu posredovanju s policijo izognili drugi globi. Po kratkem postanku na Cirilovem domu, kjer nas je Cirilova žena pogostila s kavo, sladico in

žganjem, smo se odpravili v Jamshog, kjer nas je čakal osrednji trenutek našega gostovanja. Ob 19 uri se je pričelo osrednjo kulturno-družbeno snidenje slovenskih rojakov z našim celovečernim koncertom in z zabavnim delom programa, ki sta ga oblikovala Egon in Norman. Že med koncertom se je občutila ganjenost prisotnih, ki so nas nagradili s toplim ploskanjem po vsaki izvedeni skladbi. Člani oktetja so bili nagrajeni s priznanjem in zahvalo Slovenske zveze na Švedskem in Kulturnega društva Slovenija iz Olofstroma. Za prijetno in sproščeno nadaljevanje večera sta poskrbela duo Egon in Norman, ki sta z Avsenikovimi in Slakovimi vižami ogrela srca naših rojakov. Tu in tam se je po licu svetlikala tudi kakšna nostalgična solza. Z obljubo, da se še v bodoče srečamo, smo se poslovili do naših sonarodnjakov.

Notranje obogateni z medčloveški izmenjavanji in s spoznanjem, da oboji z vnemo čuvamo narodnostno identiteto in slovenski jezik smo se vrnili domov. Prepričani smo, da bo naša slovenska pesem še odmevala na Švedskem.

Da se je ta izjemna izkušnja uresničila se moramo zahvaliti vsem, ki so nam stali ob strani in nas tudi finančno podprtli. Zahvaljujemo se Občini Zgonik, Zvezi slovenskih kulturnih društev, Zadružni Kraški Banki, Slovenski kulturno-gospodarski zvezi, Tržaški pokrajini in Kulturnemu društvu Rdeča zvezda v okrilju katerega deluje Oktet Odmevi.

Z. VIDAU

DSI - Ponedeljkov večer

Medkulturni dialog ima pozitiven predznak

Predavala je jezikoslovka in sociolingvistka Vesna Mikolič

Gostja
ponedeljkovega
večera DSI
Vesna Mikolič

KROMA

Društvo slovenskih izobražencev je v ponedeljek, 10. novembra, povabilo v svojo sredo jezikoslovko, sociolingvistko in nenačadne dekanjo Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem, prof. Vesno Mikolič, da bi na podlagi osebne izkušnje in bogate strokovne prakse predavala na temo »Zakaj bi se v globalni družbi sploh še učili manjšinskih jezikov«.

Bistvo njene posega je v pojmu kulturne identitete prostora, v katerem se skriva vsi vzgibi in razlogi, ki lahko predstavnike večinskega naroda opricajo ali vsaj spodbudijo k odpiranju in odkrivanju manjšinske stvarnosti na jezikovno in kulturno mešanem področju.

Prof. Mikoličeva je priznala, da se je sama do tega spoznana dokopala relativno pozno. O problematiki je začela razmišljati šele, ko se je zavestno odločila za študij italijanščine na fakulteti. Sicer se je že v osnovni šoli učila prvin italijanskega jezika, vendar ga je sprva odklanjala. Z zanimanjem pa se mu je približala, ko ji je prof. Pogorelčeva predstavila dvojezično okolje in italijansko manjšino v Sloveniji, za katero dotlej skorajda ni vedela. Mikoličeva se je tako približala manjšinski stvarnosti, hkrati pa so prvine italijanske kulture, ki jih je svojčas doživljala kot negativne, v stiku z ljudmi italijanske narodnosti pridobivale pozitiven predznak.

Kot predstavnica večinskega naroda je prof. Mikoličeva poudarila, da lahko posameznik, ki sprejme in se prepusti medkulturnim dinamikam, veliko odnese. Kot poznavalec različnih kulturnih stvarnosti, ki sobivajo na istem območju, bo v prvi vrsti pridobil na osebni ravni: vsakogar nameč oblikuje vse kulture, ki ga obkrožajo; hkrati pa bo to dejstvo podkreplilo njegov občutek varnosti, ker bo okolje, v katerem živi, obvladal v vseh njegovih odtenkih. Drugič bo

trud pri vzpostavljanju stikov s sosednjo kulturo prispeval k razčiščevanju lastne zavesti o primarni kulturi, iz katere izhaja. Kot vedo povedati podjetniki, prištevamo k pozitivnim učinkom kulturne odprtosti tudi ekonomske, saj bo boljše poznvanje in razumevanje poslovnega partnerja prav gotovo prineslo s seboj tudi boljše gospodarske dogovore. In nazadnje, osebe, ki živijo v prostoru intenzivnega kulturnega stika, imajo še eno prednost pred tistimi, ki jih obkroža homogeno okolje, namreč da se znajo večnarodnostni situaciji v večkulturni evropski in svetovni družbi lotiti s primernimi in učinkovitimi strategijami.

Prof. Mikoličeva pa ni samo teoretik, saj spodbuja medkulturni dialog na različnih ravneh: s sodelovanjem med sodnjimi univerzami in drugimi raziskovalnimi središči na obeh straneh meje ter s poučevanjem in prirejanjem jezikovnih tečajev oz. približevanjem slovenščine posameznim Italijanom in italijanščine posameznim Slovencem.

Gostja ponedeljkovega srečanja v Peterlinovi dvorani je postregla še s podatki, ki so izšli iz raziskave o manjšinah na eni in drugi strani slovensko-italijanske meje ter kažejo na dialektalno nasprotno razvoj manjšinskih skupnosti: visoka pravna zaščita maloštevilne skupnosti na eni strani ter izredna trdoživost in aktivno angažiranje brez prave državne politične podpore na drugi.

Bomo kdaj dočakali gorečega zagovornika medkulturnega dialoga v vrstah tukajšnjega večinskega naroda (da o dejanski zaščiti naše manjšinske skupnosti sploh ne govorimo...)? Najbrž bi taki zanesenjaki znali konstruktivno pomagati pri reševanju številnih medetničnih trenj v italijanski družbi, ki smo jim priča v zadnjih mesecih in potrebujejo izredno potrebo po podobnih pristopih na vsedržavni ravni. (al)

Zgonik - Božje polje (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Goldoni (040 634144).

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

tovanja se lahko udeležijo ostarele osebe (nad 65 letom) s stalnim prebivališčem v eni od navedenih občin. Za vpisovanje in morebitne dodatne informacije se obrnite na Upravno službo za socialno skrbstvo Občine Devin Nabrežina, Naselje Sv. Mavra 124 - Sesljan - od ponedeljka do petka od 8.30 do 10.30 (tel. 040-2017389).

ZDruženje SLOVENSKIH KMEČKIH IN PODEŽELJSKIH ŽENA organizira od 9. do 12. decembra izlet na Dunaj in v Bratislavu. Informacije in prijave na tel. št.: 040-291498 (Daria) in 040-200173 (Flavia).

Prireditve

SKD TABOR vabi v Prosvetni dom danes, 12. novembra, ob 20.30 na predstavitev knjige Kraška hiša in arhitektura Krasa: med očarljivostjo in vsakdanom (1.spremenjena in dopolnjena izdaja).

Prisotna bosta avtorja dr. Ljubo Lah in dr. Stanko Renčelj ter predstavnik založbe Libris; v petek, 21. novembra, ob 20.30 Poklon Viktorju Parmi. Sodelujejo: Paolo Petronio, sopran Veronika Vascotto, Cristina Santini-klavir in godba Viktor Parma iz Trebč; v sredo, 26. novembra, ob 20.30 srečanje s prof. Zoro Tavčar. Pogovor bo vodila Olga Lupinc; v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri gostovanje Tkšd Urbanščica iz Famnlj s komedijo Toneta Parljiča Kričica boli. Obiščite nas!

Izleti

KRUT prireja v soboto 17. januarja ogled razstave v muzeju Santa Giulia v Bresci »Van Gogh - risbe in slike«. Vpisovanje in informacije na sedežu Krut-a v ul. Cicerone, tel. 040-360072.

ODGOVORNA ZA UPRAVNO SLUŽBO - SOCIALNO SKRBSTVO obvešča da občine Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizirajo izlet v Padovo v četrtek, 13. novembra. Le-

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM

vabi na predavanje »110 let rojstva prof. Ivana Rudolfa, Maistrovega borca, tigrovca, politika in organizatorja primorskih prostovoljev v Afriki«. O liku in delu svojega očeta bo govoril časnikar Saša Rudolf. Večer bo v Marijinem domu v Rojanu (ul. Cordaroli, 29) v petek, 14. novembra ob 20.30.

RAZSTAVA PASSION TANGO: avtorica Tea Volk. Otvoritev bo v petek, 14. novembra, ob 20. uri v Jazz kaffe-ju »Naima«, ul. Rossetti 6 - Trst. Predstavila jo bo Christiana Viola, sledil bo Tango performance z Ester Orlando in Maurom Damijanijem.

BAMBIČEVA GALERIJA vabi v soboto, 15. novembra, ob 20.30 na odprtje slikarske razstave Fulvia Cazzadorja Immaginaria. O avtorju bo spregovorila Jasna Merkù, glasbena spremstava Color Trio. Razstava bo na ogled do 5.decembra na Opčinah, Proseška ul. 131.

KD MELODIJA IN SKD TABOR prireja koncertni večer z Ano urco al pej dvej in gosti v soboto, 15. novembra, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

TRŽAŠKA FOLKLORNA SKUPINA STU LEDI vabi ob 35-letnici delovanja na večer OD ŠAGRE DO OHČETI (Ljudsko izročilo po starem in novem) v soboto, 15. novembra, ob 20.30 v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Sodelujejo plesalci in pevske Stu ledi, Godbeno društvo Nabrežina. Gost večera bo istrski glasbenik Rudi Bučar.

SKD LIPA vabi v nedeljo, 16. novembra, ob 17.30 v župnijsko kinodvorano v Bazovici na ogled veseloigre »Canta canta che te darò el pignol - 30 anni dopo« v izvedbi skupine »Gli amici di San Giovanni« tekst in režija Giuliano Zannier.

RADIJSKI ODER obvešča, da bo naslednja predstava 11. Gledališkega vrtljaka na sporednu v nedeljo, 16. novembra, v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu (Ul. Brandesia 27), prva predstava ob 16. uri (red SONČEK) in druga ob 17.30 (red ZVEZDA). Lutkovno gledališče iz Maribora bo nastopilo z igrico JAJCE.

SKD BARKOVJE (Ul. Bonafata 6) s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete prireja v četrtek, 20. novembra, ob 20.30 celovečerni koncert mešanega pevskega zbora Lipa iz Bazovice, ki ga vodi Tamara Ražem. Vljudno vabljeni.

SKD VIGRED, Založba Avsenik, društvo Kraška harmonika in Krajevna skupnost Štorje vljudno vabljo na dvojno čezmerno predstavitev knjige Aleksija Jercoga »S polko v svet - glasbene polto bratov Avsenik«, ki bo v petek, 21. novembra, ob 18. uri v Zadružnem domu v Štorjah in ob 20.30 v Štalci v Šempolaju. Ob prisotnosti avtorja, Založbe Avsenik in književnika Saše Martelanca bo publikacijo predstavila Alenka Bole Vrabec. Glasbene utrinke bodo podali mladi harmonikanji društva Kraška harmonika.

Poslovni oglasi

DOM ZA STAREJŠE zaposli kvalificirano osebje (OTA, OSS, ADEST, Minimalne pristojnosti). Tel. 3934619271

Mali oglasi

ISČEM DELO kot hišna pomočnica dvakrat-trikrat tedensko. Telefonirati v večernih urah na št. 338-4360677.

ODDAM takoj vseljivo in popolnoma opremljeno manjše stanovanje v Seljanu, v mirnem okolju in z dobro prometno povezavo, tudi za krajše obdobje. Tel. št.: 040-2036748 ali 339-1114852.

ODDAM v najem 65 kv. metrov veliko stanovanje v Borštu. Tel. 040-228626.

PODARIM dve majhni simpatični mucki. Tel. 040-229554.

PODARIM odprt kamin znamke edilkamin. Tel. 340-5788584.

PRODAJAMO nov štedilnik bele barve po ugodni ceni. Tel. 331-1129574.

PRODAM rabljen štedilnik na drva znamke loberger v dobrem stanju, za kuhanje z možnostjo centralnega ogrevanja. Klicati ob uri obedov na tel. št. 040-2034293.

PRODAM zazidljivo zemljišče na gorskem Krasu; tel. ob večernih urah 338-1023477.

SKD TABOR
KNJIŽNICA P.TOMAŽIČ
IN TOVARIŠI

PROSVETNI DOM OPĆINE
danes, v sredo, 12.11.2008
ob 20.30
predstavitev knjige

KRAŠKA HIŠA IN ARHITEKTURA KRASA:

med očarljivostjo in vsakdanom (1.spremenjena in dopolnjena izdaja)

Prisotna bosta avtorja
Ljubo Lah in Stanko Renčelj
ter predstavnik založbe Libris

TOYOTA COROLLA verso 2.2, d4d, letnik 2005, full optional, z vgrajenim navigacijskim sistemom, prevoženih 56.000 km, v odličnem stanju, prodam za 16.000,00 evrov. Tel: 333-4872311.

Našemu pescu Damjanu je žena Luciana povila drugorodenčka

Petra

*Srečni družini iskrene čestitke,
še posebno nonotoma
Marti in Borisu.*

MePZ Slovenec-Slavec

Čestitke

AŠD Mladina iskreno čestita svojim smučarski učiteljicam VERONIKI SOSA za pridobljeno diplomo na novinarski fakulteti univerze v Ljubljani. Vočimo ji obilo živiljenjskih uspehov.

Naša smučarska učiteljica VERONIKA SOSSA je uspešno diplomala na novinarski fakulteti v Ljubljani. Vsi pri OZUS-u ji čestitamo in ji želimo še veliko novinarskih in smučarskih uspehov.

Danes SAŠA ŽERJAL 16. rojstni dan slavi. Še mnogo srečnih in uspešnih dni mu želite nona Erminia in teata Luči.

Osmice

JOŽKO IN LJUBA COLJA sta odprla osmico v Samotorci 21. Toplo vabljeni! Tel. 040-229326.

OSMICO je odprli Boris Pernarčič v Medjevasi 7. Tel. 040-208375.

OSMICO je odprli Renzo Tavčar Repen 42. Tel.: 040-327135.

Lotterija

11. novembra 2008

Bari	65	48	15	84	72
Cagliari	41	35	47	70	87</td

KRUT in SLOVENSKI KLUB
v sodelovanju z ZSKD
prirejata
...srečajmo se popoldne

z ogledom filma
v režiji Anje Medved
in Nadja Velušček

„MESTO NA MEJI“

jutri, 13. novembra ob 16. uri
v Gregorčičevi dvorani,
ul. S.Francesco 20 Vabljeni!

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.35, 20.25,
22.15 »Quantum of solace«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.

CINECITY - 15.50, 16.50, 17.50, 19.15,
20.00, 21.30, 22.00 »007 Quantum of
solace«; 15.50, 18.00, 20.10, 22.15
»High school musical 3: Senior year«;
15.50, 20.15 »Giù al Nord«; 17.50,
22.10 »Pride and glory«; 16.00, 20.00,
22.00 »Giù al nord«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.10, 21.15 »Vic-
ky Cristina Barcelona«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 21.00
»Quel che resta di mio marito«; 18.00
»La banda Baader Meinhof«.

FELLINI - 16.45, 22.20 »Wall-e«; 18.30,
20.20, 22.15 »Un gioco da ragazze«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Mam-
ma mia!«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20,
20.15, 22.15 »The burning plain«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.00, 18.00, 20.00
»Divjakinja«; 16.20, 19.00, 21.20,
»Kvantum sočutja«; 19.10, 21.10 »Ne-
varnost v Bangkoku«; 15.20, 17.10
»Muhiče osvajajo Luno«.

NAZIONALE - Dvorana 1:16.30, 18.30,
20.30 »High School Musical«; Dvo-
rana 2: 16.15, 18.00, 19.45, 21.30
»Quantum of solace«; Dvorana 3:
16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Giù al
Nord«; Dvorana 4: 17.00, 18.45, 20.30,
22.15 »Si può fare«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod
18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45,
20.00, 22.10 »Quantum of solace«;
Dvorana 2: 17.30, 20.00, 22.10 »High
School Musical«; Dvorana 3: 16.00
»High School Musicale 3«; 17.50,
20.10, 22.15 »The burning plain«;
Dvorana 4: 17.45, 20.00, 22.00 »Giù al
Nord«; Dvorana 5: 17.45, 20.00, 22.10
»Pride and Glory«.

Šolske vesti

**RAVNATELJSTVO LICEJA »FRANCE
PREŠEREN«** sporoča staršem dijakov,
da bodo skupne govorilne ure: v po-
nedeljek, 17. novembra, od 18. do 20.
ure za bienij in klasično smer; v torek,
18. novembra, od 18. do 20. ure pa za
trienij znanstvene in jezikovne smeri.

OBČINA DOLINA (TRST) ODGOVORNI OP TEHNIČNO URBANISTIČNO PODROČJE OBČINE DOLINA:

v smislu in po učinkih 17. člena OPDO št. 086/Pres. z dne 20.3.2008, po izvedbi 63. člena D.Z. št. 5/2007, obvešča, da je s sklepom občinskega sveta št. 43/c z dne 19.septembra 2008, občina Dolina sprejela »ne bistveno« varianto št. 25 k občinskemu splošnemu regulacijskemu načrtu.

Variantno št. 25 k O.S.R.N. bo, v vseh njenih elementih, hranil občinski urad za urbanistiko. Zainteresirane osebe si jo bodo lahko ogledale v urnikih odprtja javnosti urada do 17.12.2008.

V tem obdobju bo lahko vsakdo predložil na občino svoje pripombe; v istem obdobju bodo lahko lastniki nepremičnin, ki jih obvezuje sprejeti urbanistični instrument, predložili svoje ugovore. Pripombe in ugovori morajo biti predloženi na kolkovanem papirju.

Dolina, 11.novembra 2008

ODGOVORNI OP
dr.inž. Massimo Veronese

OBČINA TRST Urad za prostorsko načrtovanje Upravna služba za urbanistiko

V skladu s 45. členom D.Z. 52/91 in podobnimi obveščamo, da so sklepi občinskega sveta:

- št. 32 z dne 28. aprila 2008 o sprejetju »Varianti št. 1 na veljavni PR.G.C. – S.O.R.N. na zasebno pobudo za ulico Bellavista – za kat. št. 1182/1, 1182/2, 1182/3, 1182/4 in 1182/5 na Kolonji sprejet z občinskim sklepom št. 96 z dne 13. novembra 2000«
- št. 74 z dne 31. julija 2008 o sprejetju »PR.G.C.-ja na zasebno pobudo za kat. št. 1335/20 in PT. 590-591, 1490/2 in PT. 337, 1492 in PT. 587 Kat. Obč. Bazovice, kat. št. 898/4 in 900/2 ter PT. 616 Kat. Obč. Banov«
- št. 88 z dne 09. oktobra 2008 o sprejetju »PR.G.C.-ja na zasebno pobudo za kat. št. 85, 89/1 vključene v PT. 4055, kat. št. 97, 89/2 vključeni v PT. 1766, kat. št. 89/3, 100 vključeni v PT. 3309 Kat. Obč. Sv. Križ«

izobesni na občinski oglašni deski v Ul. Malcanton št. 2 za 30 (trideset) dejanskih in zaporednih dni od 12. novembra 2008 do vključno 12. decembra 2008; v tem obdobju si zainteresirani lahko ogledajo dokumentacijo vsak delovni dan od 8. do 14. ure in od 9. do 12. ure ob praznikih. V času deponiranja lahko vsakdo predloži občini opombe, lastniki vezanih nepremičnin pa ugovore.

Trst, 4. novembra 2008

VODJA SLUŽBE
(arh. Ave Furlan)

Trieste

Obvestila

ZDRUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE AL-KOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1.nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtekih, od 11. do 12. ure.

FOTOVIDEO TRST 80 organizira začetniški tečaj fotografije, ki ga bosta vodila prof. Samo Onič in Borut Hočvar. Odvijal se bo enkrat tedensko ob sredah v večernih urah na sedežu društva, ul. San Francesco 20 in predvideva 5 -6 lekcij po 2 uri ter skupni izhod z delom na terenu. Prva lekcija bo danes, 12. novembra, ob 20. uri. Info in vpisovanje: 347-7937748 (Mirna).

ONAV (Vsesedrsava Organizacija Pokuševalcev Vin) sporoča, da ANAG, Organizacija Pokuševalcev Žganj, prireja tečaj (5 srečanj), ki se bo pričel danes, 12. novembra, v Krminu na sedežu videmske univerze. Vsi toplo vabljeni. Za katerokoli informacijo in vpis tel. 0481/32283 Daniela Markovič ali E-mail: daniela_onav@yahoo.com.

KULTURNI KROŽEK ISTRIA prireja pod pokroviteljstvom Občine Devin-Nabrežina predstavitev knjige zgodovinarke Silvie Bon »La luce dentro le tenebre«. Srečanje, ki ga bo vodil Dario Matiussi, bo v petek, 14. novembra, ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani, ul. S. Francesco 20.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE krožek Kras vabi danes, 12. novembra, ob 19. uri v Kamnarski hiši (I. Gruden) v Nabrežini na aktiv na temo: »Šolstvo, zdravstvo, pravice manjšine, plače, antifašizem, okolje, itd..., ponovno si moramo zavrhati rokave«.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA prireja Otroške urice v NŠK. Naslednja urica letošnjega niza bo na sporedu v četrtek, 13. novembra, ob 16.30 v otroškem kotičku v knjižnici. Pravljico »Ko luna praznuje rojstni dan« bo pripovedovala Ivana Terčon. Toplo vabljeni!

OBČINA DOLINA v sodelovanju z združenjem ACAT (Associazione dei Club degli Alcolisti in Trattamento - Združenje klubov alkoholikov v obravnavi), prireja v četrtek, 13. novembra, ob 18. uri v dvorani občinskega sveta posvet na temo »Promocija in zaščita našega zdravja«. Predaval bo prof. Sergio Cecchi. Toplo vabljeni!

SKD KRASNO POLJE Gročana, Pesek in Draga vabi na izredni občni zbor, ki bo v četrtek, 13. novembra, ob 19.30 v prvem sklicu in ob 20.30 v drugem sklicu, v prostorih sremske hiše v Gročani. Na dnevnem redu je: izvolitev predsedstva občnega zbora, poročilo o dejavnosti 2006-2008, izvolitev odbora 2008-2010, program dejavnosti 2008-2010 in razno. Vljudno vabljeni!

ODBOR ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ ŠKEDNJNA, OD SV. ANE IN S KOLONKOVCA - Spoštovani član, cnejena članica, obveščamo Vas, da bo v petek, 14. novembra, v dvorani KD Ivan Grbec (Škedenjska ulica,124) občni zbor ob 18.30 uri v prvem sklicanju, ob 19. uri v drugem sklicanju. Na dnevnem redu so: pregled članstva in pooblastil, imenovanje tajnika občnega zборa in volilne komisije, po-

ročilo predsednika, poročilo blagajnika, poročilo nadzornega odbora, predstavitev kandidatov, volitve za novi odbor, izidi volitev in razglasitev članov novega odbora, razno. Člani so naprošeni, da pred občnim zborom pooblaščenim pokažejo člansko izkaznico (ali prosijo za duplikat). Vsak član ima lahko le eno pooblastilo.

DRUŠTVO SLOVENEV MILJSKE OBČINE vabi na potopisno predavanje Biserke Cesar - »Uganda, moj afriški biser...«, v petek, 14. novembra, ob 20.30 na sedežu društva, ul. D'Anunzio 62-Milje.

KRUT IN SLOVENSKI KLUB v sodelovanju z ZSKD vabi na »Srečajmo se popoldne« z ogledom filma Mesto na meji, režija Anje Medved in Nadja Velušček.

ročilo predsednika, poročilo blagajnika, poročilo nadzornega odbora, predstavitev kandidatov, volitve za novi odbor, izidi volitev in razglasitev članov novega odbora, razno. Člani so naprošeni, da pred občnim zborom pooblaščenim pokažejo člansko izkaznico (ali prosijo za duplikat). Vsak član ima lahko le eno pooblastilo.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi na uro latino aerobike vsak ponedeljek od 16.30 do 17.30 v društvenih prostorih na štadionu 1. maj. V družbi koreografinje Mateje Juvan si boste razgibali svoje teleso, ste spotili, sprostili in ob prijetni glasbi naplesali. Vljudno vabljeni.

DRUŠTVU SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV IN KNJIŽNICA DUŠANA ČERNETA vabi na ponedeljek, 17. novembra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na predstavitev obsežne knjige »Poročilo Komisije Vlade RS za reševanje vprašanj prikritih grobišč v mandatu 2005 - 2008«. O njeni prečljivji vsebini bosta spregovorila njen urednik, sicer pa predsednik Komisije, zgodovinar in direktor Muzeja za novejšo zgodovino v Ljubljani Jože Dežman ter kriminalist, vodja policijske akcije Sprava Pavel Jamnik.

DRUŠTVU ROJANSKI MARIJIN DOM prireja tečaj izdelave adventnih venčkov in božičnih okrasov. Srečanja, ki jih bo vodila gospa Jadranka Sedmak, bodo 18., 20., 25. in 27.novembra (ob torkih in četrtekih) od 10. do 12. ure.

Za podrobna pojasnila lahko pokličete na tel. številko 040-415176.

O.N.A.V. - tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina prireja v torek, 18. novembra, ob 20.15 na svojem sedežu na Lonjerski cesti št. 267 degustacijo malvazije. Vabljeni vsi člani in prijatelji! Zaželjena je predhodna prijava na tel. 333-4219540.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo tudi letos priredila Božični sejem 2008, ki se bo odvijal na glavnem trgu »Goriča« v Boljuncu od 5. do 9. decembra 2008. Namenjen bo domaćim proizvajalcem, obrtnikom in amaterjem. Imeli bomo hišice in stojnice. Gledate na veliko povraševanje in omejeno število hišic, imajo prednost občani. Vpisovanje bo potekalo vsak dan do torka, 18. novembra, na občini Dolina (urad za kulturo) od 8.30 do 13.30. Informacije 040-8329 213/282.

SC MELANIE KLEIN IN DEŽELNA ZBORNIKA KLINIČNIH PEDAGO-

GOV prireja tečaj v bazenu za do-

jenčke od 2. do 8. meseca starosti. Te-

čaj bo potekal ob 21. novembra do 10.

decembra. Srečanja bodo ob sredah in petkih zjutraj na Općinah. Za infor-

macije in prijave pokličite na tel. št.

328-4559414. Mesta so omejena.

SC MELANIE KLEIN prireja delavnico draguljev z biserki Swarovski. Pri-

pravili bomo čisto osebni nakit pri-

meren za vsak dan ali za posebne pri-

ložnosti. Delavnica je namenjena odraslim osebam in bo potekala v so-

boto, 22. novembra, od 16. do 18. ure

na društvenem sedežu. Za prijave po-

kličite na tel. št. 328-4559414.

RADIJSKI ODER organizira za abo-

nente gledališkega vrtljaka ogled lu-

tkovne predstave, ki bo v nedeljo, 23.

novembra, ob 11. uri v Ljubljanskem lutkovnem gledališču. Odhod z avto-

busom s trga Oberdan ob 8.30 in po-

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Abonmajske niz glasbene komedije

Rožnata podoba Italije šestdesetih let

V komediji Garineja in Giovanninija *Il giorno della tartaruga igrata Christian Ginepro in Chiara Noschese*

Z glasbeno komedio *Il giorno della tartaruga* se je v petek, 7. novembra, v veliki Rossettijevi dvorani v Trstu začel še zadnji abonmajske niz razvijanega sporeda Stalnega gledališča Furlanije Julisce krajine, in sicer najuspešnejši niz, v katerega so poleg musicalov vključeni še nekateri veliki dogodki in ki nemalo prispeva k številu gledalcev v tržaškem gledališkem poslopu, tako da se lahko dejelno Stalno gledališče lahko pohvali kot eno najbolj obiskanih v Italiji. Polna dvorana v petek zvečer da je organizatorjem upati, da bo tudi letos uspeh velik.

Kakorkoli že, uprizorjena glasbena komedija spada med italijanske klasične tovrstnega žanra, saj gre za eno od neštetičnih uspešnih predstav slovitega dua gledaliških avtorjev in producentov Garinei in Giovannini. Delo je nastalo v prvi polovici šestdesetih let in pripoveduje o mladih zakoncih, ki se imata sicer zelo rada, a se kljub temu stalno pričkata. Poleg brijančnih in duhovitih dialogov odlikuje komedijo prijetna glasba Renata Rascela (ki je tokrat žal ne izvajajo v živo). Rascel je ob nastanku glasbene komedije nastopal v glavnih vlogah poleg Delije Scale. V novi postavitvi, ki sta jo v lanski sezoni pripravili skupina Compagnia della Rancia in gledališče Sistina, nastopata Christian Ginepro in Chiara Noschese; režiser je Saverio Marconi, pravi izvedenec za tovrstni žanr, ki je predstavil vdihnil elegancijo in živahnino dodelost, ki je znacilna za skupino della Rancia, in obenem ohranil izraziti domačnostni italijanski humor Garineja in Giovanninija. Poleg tega je dogajanje zelo domiselnog zgodovinsko uokviril v leto 1964, ko je komedija nastala, ter naslikal rožnato podobo Italije v upanju polni dobi gospodarskega razcveta.

Christian Ginepro in Chiara Noschese sta se prepričljivo vzivelna v lika Lorenza in Marie, ki se spretata tudi na dan Lorenzovega rojstnega dne; med preprirom se v številnih flash backih razkrije njuna ljubezenska zgodboda, od dne ko se prvič srečata na dražbi in do skrajnosti navijeta ceno za svetilko, ki bi jo lahko odnesla za borih dvajset tisoč lir, do poroke, ko Lorenzo sreča celo trumo čudnih Marijinih sorodnikov, pa tudi do dne, ko Marija spozna Lorenzovega prijatelja, ki ji razkrije skrivnosti iz moževga živahnegazivljenja pred poroko, ali ko Lorenzo prosi Marijino mamo, da mu prevede ženin dnevnik pisani v strogem narečju Romagne. Oba nadarjeni igralci nastopata tudi v številnih stranskih li-

Glasbena komedija
Il giorno della tartaruga spada med italijanske klasične tovrstnega žanra

kih, poleg njiju pa je na odru še osem plesalcev-pevcov-igralcev, ki v ozivljajo spomine obeh zakoncev. Želva iz naslova je Lorenzova hišna ljubljenka, obenem pa tudi simbol življenja zalju-

blijenih zakoncev, ki se zapirata v varni oklep družine. Tekoči ritem predstave omogoča tudi scenografija Gabriele Moreschija, ki se v trenutku iz dnevne sobe odpre na druga prizorišča, deni-

mo na dražbo, park, Lorenzov urad ali restavracijo Marijine mame, nato pa se enako hitro spet zapre. Koreograf predstave je Fabrizio Angelini, kostumografija pa Zaira De Vincentis. (bov)

BENETKE - Mednarodni festival sodobne glasbe

Za konec praznična nota

Na Trgu sv. Marka pet pihalnih orkestrov, španska vokalistka Fatima Miranda in priznani godalni kvartet Arditti

Maraton so sooblikovali tudi člani priznanega godalnega kvarteta Arditti

Velik glasbeni objem petih pihalnih orkestrov na trgu svetega Marka in večerni maraton z vokalno performanco španske glasbenice Fatime Mirande sta pred nedavnim s praznično noto sklenila mednarodni festival sodobne glasbe in Benetkah. Maraton so sooblikovali tudi člani priznanega godalnega kvarteta Arditti, ki so nastopili dan pred zaključkom s samostojnim koncertom, katerega spored je predstavljal primere postopne emancipacije glasbil od najbolj prepoznavnega zvoka.

Odprta variacija s citati iz preteklosti je zaznamovala skladbo »Palimpsest« italijanskega avtorja Ivana Fedeleja. Kvartet je nato izvedel novo skladbo Harrisona Birtwistleja, ki je nastala po sugestijah podob »kelt-skega« pesnika in elementov ljudske glasbe iz škotskega otoka. Viri navdihajo sicer precej zakriti v skladbi, ki ponuja v finalu postopno oddaljitev glasbenikov od središča glasbene dogajanja, kar seveda ustvari za-

SLOVENSKA MATICA

Izšle knjige treh jubilantov

Pri založbi Slovenska matica so letos izšle knjige treh jubilantov, ki praznujejo 80-letnico. Branko Reisp je včeraj predstavil Zgodbe in podobe iz naše preteklosti, France Pibernik je spregovoril o Kranjski knjigi, ki jo je uredil, Tone Pavček pa je v pismu zapisal nekaj besed o četrtem delu knjige Čas duše, čas telesa in svoje prozne zapise v knjigi označil »kot odmev na čas in razmišljjanja. Spomnil je, da je prva knjiga s tem naslovom izšla leta 1994, letosnjka, ki je po njegovih besedah namenjena bolj duši kot telesu, pa je četrta.

Rdeča nit v vseh štirih delih je, kot je zapisal, »pozornost za značilne znake v času, odkrivanje silnic osebne in širše človeške u索de, zapisovanje hotenj in dilem v družbi ter skiciranje portretov sodobnikov pomembnih za naš čas in slovenstvo«.

TRIESTE PRIMA - Mednarodna srečanja s sodobno glasbo

Scensko-instrumentalna brezčasna pravljica Luise Sella s flavto na kvadrat

Luisa Sello (na posnetku) je glasbenica, ki venomer išče nove izzive: poučevanje na tržaškem konservatoriju Tartini dopoljuje s pogostimi solističnimi nastopi, kot pedagoginja je cenjena tudi v tujini, kjer redno vodi mojstrske tečaje. Iz velike ljubezni do svojega instrumenta se je v Sellovi rodil ambiciozen projekt, ki je zaživel v dvorani Victor De Sabata v okviru Mednarodnih srečanj s sodobno glasbo Trieste Prima: scensko-instrumentalni koncert z naslovom Pierrot Solaire- brezčasna pravljica. Flavtista si je zamislila zgodbu, ki se je po njenih besedah rodila iz same glasbe, in nasprotju s tradicionalnim postopkom, po katerem glasba izhaja iz teksta. Tudi naslov zgodbe izraža nasprotje in ga lahko tolmačimo kot neke vrste parafrizo Schönbergovega Pierrot Lunaire, vsebina pa spominja na sodobne angleške čarobno-fantastične pravljljice, čeprav je v njej tudi narnig ali citat komorne opere Giampaola Coral, ki jo je tržaški skladatelj in umetniški vodja festivala črpal iz romana Alfreda Kubina Die ande Reite (Druga stran). Ambicioznost projekta ne leži zgolj na poskusu, da bi pravljica na dovolj učinkovit način prikazala (čarobno) moč glasbene umetnosti, temveč predvsem na tem, da je celotna postavitev slonela skoraj izključno na ramenih flavtistke: avtorici teksta, scenske zamenjali, izvajalki, ki je poleg igranja na flavto tudi recitiral, pelila in plesala, so pomagali le Marco Galante (pri režiji),

Edoardo Milani (tonska mojster) in Massimo Somaglino, ki je bral tekst.

Luisa Sello se z veliko vnemo že dolgo let ukvarja s sodobno glasbo, mnogi skladatelji so ji posvetili svoja dela in iz teh je tudi sestavila glasbeni mozaik, ki je postal glasbeno ogrodje pravlvice: tu je flavtistka pokazala svoje najboljše sposobnosti, kajti posameznim skladbam zna viti smisel in živost, njena tehnika in muzikalnost se v enaki meri izkažejo na vseh različicah instrumenta, od basovske flavte do pikola. Med devetimi skladbami, ki jih je izbrala za predstavo, jih je kar sedem nastalo našač zanj: Les Aganis Danieleja Zanettovicha, Chrysalis II Caterine Calderoni, Canzonetta Alda Clementija, Die Geheimnisvolle Flöte (skrivnostna flavta) Marcella Fere, Koreografska študija št.1 Andree Talminelli, S.A.E. with expansion Bruna Strobla ter Bianco II Yoichija Sugiyame; tem je dodala še Auloram I Davida Anzaghiha in Flautino Karlheinza Stockhausna. Flavta na kvadrat torej, naravnin elektronski zvoki so se križali in razmnoževali, iz glasbene vidika je bila predstava kakovostna in zanimiva, medtem ko je scenska realizacija vzbudila kar nekaj pomislov. Občinstvo je vsekakor radodarno nagradilo trud umetnice, ki se je aplavzom zahvalila z dvema dodatkoma: Sarabando iz druge in Bourré iz četrte Bachove Suite.

Katja Kralj

Rossana Paliaga

ZDA - Med svojim ponedeljkovim obiskom v Beli hiši

Obama pozval Busha k pomoči avtomobilski industriji

General Motors po ocenah nekaterih analitikov naj bi bil na robu stečaja

WASHINGTON - Novoizvoljeni predsednik ZDA Barack Obama se je v ponedeljek med obiskom v Beli hiši s predsednikom Georgeom Bushem pogovarjal o takojšnji pomoči ameriški avtomobilski industriji, ki se je znašla v težavah. Obama pa se je pri tem zavzel za takojšnje ukrepanje, so včeraj sporočili svetovalci Obame.

Med dveurnim srečanjem z Bushem se je Obama zavzel za takojšnje ukrepanje, s čimer ne bi samo pomagali ameriškim podjetjem, ampak tudi širše zaradi vpliva, ki ga imajo podjetja. Bush pa je pri tem ponovil svoje stališče, da je odprt glede pomoči avtomobilskim proizvajalcem.

Kot je povedala tiskovna predstavnica Bele hiše Dana Perino, je Bush označil srečanje za konstruktivno, sproščeno in prijateljsko. Z Obama pa sta govorila o težavah, ki pestijo ZDA in svet. Zavzel pa se je tudi za miren prenos oblasti.

Podrobna vsebina ponedeljkovega srečanja sicer ni znana. Tiskovni predstavnik dosedanjega senatorja iz Illinoisa Robert Gibbs je povedal le, da sta se Obama in Bush pogovarjala o stanju v industriji in se nista omejila le na enega izmed treh največjih proizvajalcev avtomobilov.

Predsednica predstavnika doma ameriškega kongresa, demokratka Nancy Pelosi in vodja senatne večine Harry Reid pa sta že v soboto pozvala ameriškega finančnega ministra Henryja Paulsona k pomoči avtomobilskemu sektorju, in sicer v okviru ameriškega 700 milijard dolarjev vrednega paketa za pomoč finančnemu sektorju.

Finančne razmere v največji avtomobilski industriji General Motors (GM) so tako slabe, da bi morala ta družba dobiti državno pomoč, in sicer še pred prevzemom funkcije s strani novoizvoljenega ameriškega predsednika Baracka Obame januarja prihodnjie leto, je medtem izjavil prvi mož GM Rick Wagoner. Wagoner je še dejal, da bi GM v zameno za pomoč del svojih delnic odstopil državi, pospešil bi razvoj okolju prijaznejših vozil, znižal pa bi tudi nadomestila vodilnim delavcem. Nekateri gospodarski analitiki celo ocenjujejo, da je edina rešitev za družbo stečaj. Zato ni čudno, da je tečaj delnic družbe v zdrsnil na najnižjo raven v zadnjih 60 letih.

George Bush
in Barack Obama
v Ovalni dvorani
v Beli hiši

ANSA

ZGODOVINA - Na Poljskem proslavili tudi obnovljeno neodvisnost

Evropa obeležila 90-letnico konca prve svetovne vojne

PARIZ - Evropa je včeraj obeležila 90. obletnico konca prve svetovne vojne, ki je terjala več milijonov življenj. Ob tej priložnosti so skupno spominsko slovesnost priredili v francoskem Douaumontu, središču bitke v Verdunu iz leta 1916. Britanci pa so se dogodkov izpred 90 let spomnili s slovesnostjo v Londonu. Svečane slovesnosti v Douaumontu, kjer se je odvila ena najbolj krvavih bitk, so se med drugim udeležili francoski predsednik Nicolas Sarkozy, britanski princ Charles, predsednik nemškega bundesrate Peter Müller in avstralska guvernerka Quentin Bryce. Skupaj so položili vence ob ogromni francoski zastavi, ki je plapolala nad dvema razsežnima poljema križev, ki označujejo grobove padlih vojakov. Britanska slovesnost pa je potekala v spominskem parku Cenotaph v središču Londona, kjer so se zbrali tudi britanski premier Gordon Brown ter drugi člani vlade.

Na Poljskem so se istočasno s koncem prve svetovne vojne včeraj spomnili tudi ponovne pridobitve neodvisnosti. Slovensnost, na kateri je govoril poljski predsednik Lech Kaczyński, so udeležil nemška kanclerka Angela Merkel, slovenski predsednik Danilo Türk, gruzijski predsednik Mihail Sakašvili, afganistanski predsednik Hamid Karzai, ukrajinski predsednik Viktor Juščenko in češki premier Mirek Topolanek.

Parada ob spominski svečanosti v Varšavi

Ruske rakete v Kaliningradu le, če bo ščit v Evropi

MOSKVA - Rusija svojih raket iskander ne bo namestila v ruski eksklavi Kaliningrad, ki jo obkrožajo članice Evropske unije, če Washington ne bo postavljal delov svojega protiraketnega ščita v Evropi, je včeraj dejal ruski zunanj minister Sergej Lavrov. "Preko našega predsednika Dmitrija Medvedjeva smo povedali, da bo v primeru dejanske vzpostavitve tretjega območja ameriškega protiraketnega ščita eden od naših ukrepov za nevtralizacijo nevarnosti, ki jo bo pomenuj za Rusijo, namestitev raketenega sistema iskander v Kaliningradu," je pojasnil Lavrov na novinarski konferenci. Rakete bomo namestili samo v primeru, če bo ameriški protiraketni ščit dejansko vzpostavljen, je dodal po pogovoru s finskim zunanjim ministrom Alexandrom Stubom, poroča francoška tiskovna agencija AFP.

Jedrski odpadki prispevajo do odlagališča v Nemčiji

BERLIN - Transport jedrskega odpadkov je v torek malo čez polnoč po lokalnem času po skoraj 80-urni vožnji iz La Haguea v francoski Normandiji prispev do odlagališča odpadkov v nemškem Gorlebnu. Zaradi protijedrskih protestov je 11 kontejnerjev odpadkov iz nemških jedrskih elektrarn, ki so jih v Franciji predelali, pot končalo z več deseturno zamudo.

Konvoj je večino poti opravil na vlaiku, zadnjih 20 kilometrov poti do Gorlebna, kakih 200 kilometrov severozahodno od Berlina, pa so tovor prepeljali po cesti. Transport, ki je na pot krenil v petek zvečer, so od začetka do konca poti spremljali protesti več tisoč protijedrskih aktivistov, ki so izražali nasprotovanje prevozu jedrskih odpadkov in oviralni transport, pri čemer so uporabljali različne tehnike. Ob njegovi poti je bilo v Nemčiji nameščenih 16.000 policistov. V spopadih med policistimi in protestniki je bilo po podatkih policije več ranjenih. Konvoj 123 ton jedrskih odpadkov, ki je že 11., ki iz Francije v Nemčijo vraca predelane odpadke, je že na samem začetku 14 ur stal na francosko-nemški meji, saj so trije nemški okoljevarstveniki z rokami priklenili na betonski blok pod železniškimi tirji. Prav na koncu poti pa je nemška policija moralna enega po enega odstraniti okoli tisoč protijedrskih protestnikov, ki so se zbrali ob vhodu v odlagališče odpadkov v Gorlebnu. (STA)

IZVOLITEV BARACKA OBAME ZA AMERIŠKEGA PREDSEDNIKA

Zdelo se je, kot da smo zmagali vojno

ZANETTA ADDAMS-PILGRIM (PREVEDEL SERGIJ PREMRU)

Zanetta Pilgrim je obiskovala Zavod združenega sveta v Devinu takoj po ustavovitvi, nato je diplomirala na tržaški univerzi, nakar se je vrnila v rodni New York, kjer je nekaj časa bila zapolena na italijanskem predstavninstvu pri OZN. Že več let deluje v okviru afroameriških organizacij in stanuje v črnski četrti Harlem, kjer se je tudi poročila. Na začetku vojne v Iraku je redno pisala za Primorski dnevnik.

Dragi prijatelji, minilo je kar nekaj časa in marsikaj se je spremnilo, kar sem zadnjič pisala za vaš dnevnik. V Združenih državah je deficit presegel deset tisoč milijard dolarjev in vsak dan narase za nadaljnje 4 milijarde; ZDA so zašle v gospodarsko krizo, ki nas bo stala tisoč milijard dolarjev; 6,5-odstotna brezposelnost je najvišja v zadnjih 15 letih in se še veča; vojna v Iraku, o kateri sem pisala v vašem dnevniku pred leti, se še nadaljuje (in stane okrog 600 milijard dolarjev); še vedno smo vpleteni v Afganistanu. In v teh okoliščinah smo Američani izvolili svojega prvega črnopoltega predsednika Baracka Husseina Obamo.

Prvič ga je bilo opaziti na zasedanju demokratske stranke leta 2004, ko je na-

stopil kot mlad in le malo prej izvoljen senator iz Illinoisa. Moja tašča, ki se je aktivno udeležila gibanja za državljanske pravice v 50ih in 60ih letih in ki živi v Chicagu, čeprav je po rodu iz Alabame, mi je takrat dejala: »Si ga videla? Takega fanta pa še nisem videla nikoli prej.«

Priznati moram, da si ne bi nikoli predstavljal, da bomo lahko doživeli izvolitev črnega predsednika. Na srečo smo slabo presodili svoje sodržavljane in smo podcenili živahnost, odločnost in vztrajnost, ki je pokazal Obama, saj je vseskozi vodil volilno igro in zavrnil vsak napad.

Lani sem se pridružila številnim državljanom, ki so aktivno podpirali Obama. V okviru Obamove tehnološko naravane kampanje sem organizirala spletni strani »ZAP Mama for Obama«. Vložila sem svoj trud in denar, zbrala sem finančna sredstva za kampanjo, pritegnila sem nove priručnike. Preučevala sem informacije in se usposobila, da sem zlahka zavračala vsakovrstne kritike. Podprla sem ga v tekmi proti Hillary Clinton. Pritegnila sem pozornost svojih otrok, tudi najmlajšega, ki je star samo 10 let. Podprla sem ga na vsak način in ob vsaki priložnosti: na delu, na in-

ternetu, celo z oblačili, na katerih sem tako ali drugače vedno nosila nekaj Obamovega. Volilna kampanja je bila vedno prisotna v mojem javnem življenju. Vsi, veliki in mali privrženci, smo se čutili del Obamove volilne družine.

Zakaj sem vložila toliko truda za podporo kampanji Obama for President? Ker je bil najboljši kandidat za to vlogo - in to je vse. Da bi si zagotovili boljšo prihodnost. Da bi premostili velikanske napake nedavne preteklosti. Za mir. Za našo Zemljo. Da bi podprtla globalno perspektivo. Za naše zdravje. Proti naraščajoči nevednosti. Za vzgojo. Za boljšo kakovost življenja. Da bi moji sinovi in hčere spoznali, da ni ovir pri uresničevanju sanj, pa naj si bodo kakršne koli. Da bi odločno odklonila samovšečnost, ki je pripeljala našo državo tja, kjer je danes. Kot opomin, da tveganje in inovacije zagotovijo napredek in odkritja. Za razvoj Združenih držav. Kot izraz hvaležnosti vsem tistim, ki se šrtovati, da bi zagotovili svobodno državo in svobodno delo, iz katerih so zrasle Združene države, ki so med vodilnimi v svobodnem svetu. Kot znak spoštovanja in poklon svojim prednikom. Kot uresničitev svojih želja, da bi parmetno za-

kopali rasistično preteklost moje države. Novicam smo sledili dan in noč, spopad, skoraj religiozno, kot da nam gre za življenje ali smrt, kot še nikoli prej v našem življenju.

In tako smo se 4. novembra 2008 ob 5.40 zjutraj moj mož David, moj sin Khalil in jaz napotili k volišču. Ko smo bili še dva bloka daleč, sem zagledala vrsto, ki se je vila okrog poslopja, in so mi privrele solze. Sedjejo so nas pozdravljali z enkratnim navdušenjem, z občutkom spoštovanja, upanja in pričakovanja, ki ga nisem okusila nikoli prej in ga verjetno ne bom nikoli več. Štiri deset minut pozneje je moj sin Khalil pritisnil na zastarelem volilnem aparatu gumbo za izvolitev prvega temnopoltega predsednika ZDA. Tisti trenutek v volilni kabini je prav gotov bil med najpomembnejšimi v našem življenju.

Glede na veliko pričakovanje sva z možem Davidom pripravila party pri nas doma za večer volilnih izvodov. Zbralo se je kakih 50 prijateljev in smo sedeli pred televizijskimi ekranimi, da bi sledili rezultatom, vse do zadnjih zveznih držav na skrajnem Zahodu, ko se je hiša dobesedno stresla od navdušenja, čim se je pojavil napis »Presi-

dent-elect Barack Obama«. Šli smo na cesto, kjer so ljudje vzlilikali, avtomobili pa hujali. Prebivalci mojega okraja, črni, beli, hispanskega in azijskega izvora, mladi in starejši, vsi smo bili na ulicah, da bi dali duško presečenju za čudež, ki se je pravkar zgodil. Mobilne in fiksne telefonske zveze so zaračali zasičenosti odpovedale. Zdelo se je, kot da smo zmagali vojno, sem si mislila. In v resnici se je zgodilo prav to.

Ko smo se vrnili domov, smo videli na televiziji objokane oči pastorja Jesseja Jacksona in vsi smo pomisili na naše prednike, ki so bili pregnani in celo umorjeni, samo ker so se nameravali registrirati v volilih listah. Naš glas ne bo nikoli več zanemarjen.

Sedaj se zavedamo, da se spremembne ne zgodijo brez trdega dela, in tudi ne brez napak, pa tudi, da moč novosti sloni na navdušenju, ki nas je pripeljalo do tega uspeha. Ljudje bele in črne polti, hispanskega in azijskega izvora, domorodni prebivalci Amerike in drugi Američani smo glasovali za Obama z enkratno udeležbo, ker smo prepričani, da bo njegov pristop k problemom naše države premišljen, nas bo združeval in bo zagotovil boljše življenje nam, našim otrokom in vsemu svetu.

GORICA - Občinski svet soglasno zavrnil obnovo pogodbe z IRIS-om

Občinska uprava bo samostojno upravljal parkirišča proti plačilu

Doslej si je družba IRIS pridržala 43 odstotkov prihodkov - Večina odobrila rebalans proračuna

Goriška občina bo od januarja dalje sama upravljal sistem parkirišč proti plačilu v mestnem središču. V ponedeljek je goriški občinski svet namreč soglasno odobril sklep o nameri, ki predvideva, da se bo uprava ob koncu leta odpovedala sodelovanju s podjetjem IRIS, ki je doslej skrbelo za upravljanje modrih con. Del storitev, za katere je bila v zadnjih letih odgovorna pokrajinska družba za javne storitve, bo prevzela socialna zadruga, ostale pristojnosti pa bo ohranila občina.

S tem naj bi goriška uprava prihranila več sto tisoč evrov letno, saj si je podjetje IRIS doslej pridržalo celih 43 odstotkov letnega prihodka. »S parkirinami bi občina v letu 2007 zaslužila približno 750.000 evrov. Ostalo pa ji je le 57 odstotkov tega zneska,« je povedal goriški podžupan Fabio Gentile in dodal: »Zaenkrat še ne moremo točno vedeti, koliko bomo prihranili, saj je potrebno najprej izpeljati javno dražbo. Socialni zadrugi bomo vsekakor poverili le nadzor modrih con, rutinsko vzdrževanje naprav za plačilo parkirnin in seštevanje zneskov. Prihranili bomo lepo vsoto denarja, ki jo bomo lahko vložili drugam.« Pri tem gre podčrtati, da sta bila v dokument vključena tudi dva amandmaja, ki jih je zahtevala leva sredina. Na predlog svetnika Ojlike Federica Portelliya je bila v sklep o nameri vključena postavka, ki predvideva, da bo občina namenila prihranjeni denar socialnim storitvam in izboljšanju urbanega videza; na predlog svetnika Ojlike Danieleja Orzana pa je bila sprejeta postavka, na podlagi katere bodo pri izbiri dobitnika javne dražbe upoštevali različne kriterije in ne le princip najcenejše ponudbe, ki pogosto ne jamči kakovosti storitev. Povedati gre tudi, da je opozicija že marca predlagala upravi samoupravljanje sistema parkirišč proti plačilu - to je imela v načrtu tudi Brancatijeva uprava -, takrat pa se je večina izrekla proti. Romoljeva uprava bo moral razpisati licitacijo pred koncem leta, saj bo pogodba z IRIS-om zapadla 31. decembra.

Pomanjanje časa je bil med drugim tudi vzrok, da so o sklepu o upravljanju modrih con glasovali že v ponedeljek. Edina točka, ki so jo še obravnavali, je bila rebalans proračuna, pri odobritvi katerega se je ravno tako mudilo. O vseh ostalih točkah, ki so bile na dnevnem redu ponedeljkev seje, bodo glasovali v petek, ko se bo občinski svet ponovno sestal. »Čeprav je desna sredina na začetku seje zavrnila predlog predstavnika skupine Progetto Gorizia Bernarda De Santisa, ki je zahteval, da se glede na pomen točk na dnevnem redu skliče še drugo zasedanje, je župan ob koncu pris stal na našo zahtevo,« je povedal svetnik skupine Demokratske stranke, ki nastopa pod imenom Ojka, Aleš Waltritsch.

Waltritsch je tudi pojasnil vzroke, zaradi katerih je leva sredina v ponedeljek glasovala proti rebalansu občinskega proračuna, ki je bil odobren le z glasovi večine (svetniki Hassek, Punteri, Colombo, Gualdi in Tuzzi so se vzdržali). »Glasovali smo proti, ker nam je uprava predstavila rebalans, v katerem je bilo za šest milijonov in pol evrov sprememb v postavkah, zadnji trenutek. Sploh nam ni dala časa, da si tako pomemben dokument poglobljeno pregledamo, ob tem pa je od avgusta odlašala z njegovo vključitvijo v dnevin red občinskega sveta. Obenem ne soglašamo popolnoma z razporeditvijo denarja, za katero se je uprava odločila,« je zaključil Waltritsch.

Včeraj je potekala seja občinskega od bora, med katero je uprava sprejela definitivni in izvršni načrt za popravilo nekaterih cest. 100.000 evrov bodo namenili popravilu nekaterih parkirišč, ulic Cappella, Dante, Colonia, Ristori, Santa Chiara, Lungo Isonzo ter drevoreda XX. septembra. Uprava je tudi podaljšala termin za prilagoditev prehodov za avtomobile iz zasebnih dvorišč na cesto, ki ne odgovarjajo novim predpisom. Občani bodo imeli čas do 31. decembra 2009. (Ale)

VIPAVA - Zagotovila družbe DARS

Prihodnji teden bo znan datum odprtja Rebrnic

Po prihodnjem ponedeljku naj bi uprava DARS-a (slovenska družba za avtoceste) končno sporočila rok dokončanja odseka hitre ceste čez Rebernice, pa tudi to, kakšen prometni režim bo na novem odseku, ki pretežno poteka po viaduktu, veljal ob močni burji in še, kakšna je odločitev glede sanacije poškodb na stari cesti, ki so nastale zaradi gradnje nove. Ta zagotovila so sad včerajnjega sestanka, ki so se ga s predsednikom nadzornega sveta DARS-a Francom Slakom v Ljubljani udeležili novogoriški župan in poslanec Mirko Brulc, državni svetnik Matej Arčon in vipavski župan Ivan Princes. Trojica je pred dnevi v Novi Gorici na skupni novinarski konferenci zahtevala odstop DARS-ove uprave, očitno pa je tudi dovolj odločno opozorila na nerazumno zavlačevanje dokončanja omenjenega odseka, saj so se na DARS-u na to odzvali s povabilom na sestanek, kjer so podali zgoraj omenjena zagotovila. Dogodku so prisostvovali še Robert Sever, direktor Združenja za promet in zveze pri GZS in član nadzornega sveta DARS-a, ter Ivan Lemut, član upravnega odbora Območne gospodarske zbornice za severno Primorško.

Brulc, Arčon in Princes so v Ljubljani pojasnili svoje že znane poglede na gradnjo hitre ceste in opozorili tudi na težave, ki nastajajo zaradi gradnje. Predvsem so poudarili svojo zaskrbljenost nad dolgotrajnimi postopki v zvezi z izborom izvajalcev za elektro in strojna dela na dveh predorih in dveh pokritih vložkih, ki trajajo še skoraj tri leta, bil pa je že tudi štirikrat ponovljen. Predsednik nadzornega sveta DARS-a Franc Slak je v zvezi s tem povedal,

MATEJ ARČON

FOTO K.M.

da prihodnji ponedeljek, 17. novembra, poteče rok za pritožbo na izbiro izvajalca, naj spomnimo, da je bil pred dnevi izbran ljubljanski SCT. Če pritožbe ne bo, dodaja Slak, bo veljal petmesečni rok za montažo te opreme. Na podlagi te informacije so se zbrani dogovorili, da se po prihodnjem ponedeljku zopet sestanejo v isti sestavi, tedaj še z DRSC (direkcija za ceste), ko bo znano, ali je bila vložena pritožba ali ne. Tedaj naj bi uprava DARS-a tudi sporočila, kdaj bo omenjeni odsek čez Rebernice dokončan, pa tudi kako bo čezenj potekal promet ob burji in kakšna bo sanacija poškodb na stari cesti, ki so nastale zaradi gradnje ter na objektih, v katere je zaradi le-te vdirlala voda. »V tem trenutku je res najpomembnejše, da počakamo do 17. novembra, ko bo več znanega glede morebitne pritožbe, nato pa je nujno, da se zopet sestanemo in takrat dobimo točno zagotovilo od odprtega odseka čez Rebernice,« je po sestanku povedal Matej Arčon, ki je v preteklosti že večkrat javno opozarjal na problematiko Rebernic. Po njegovih besedah je Slak tudi zagotovil, da drsenje ceste, o katerem se v javnosti vse glasuje in vse večjo zaskrbljenost govorii, ni v nevarnosti oziroma, da je le-to pod nadzorom. (km)

NOVA GORICA

Novi vladni poziv glede odvisnosti od iger na srečo

Državni svet je pred mesecem dni prejel pobudo državnega svetnika Matja Arčona o reševanju problematike nekontroliranega igranja na srečo in todudi podprt. Tedaj je svet vladni tudi predlagal, naj pobudo preuči in nanjo odgovori v roku tridesetih dni. »Ugotavljamo, da pobuda zahteva vsebinsko opredelitev o predlaganih sklepih, kar presega tekoče posle, ki jih vlada opravlja v tem času. Zato bo odgovor na pobudo lahko podan ob nastopu nove vlade,« se je glasil odgovor ministrstva za finance.

Arčon je o odgovoru povedal, da je takega tudi pričakoval, od nove vlade pa se nadeja, da njegov predlog vza me resno in ga tudi primerno preuči. Dodal je še, da ima državni svet v načrtu organizacijo posvetna na to temo, na katerem bi problematiko odvisnosti od iger na srečo osvetlili ustrezni strokovniki.

Državni svet slovenski vlad predlaga še, naj preuči možnosti in sprejme potrebne ukrepe, s katerimi bi zagotovila materialne pogoje za izvajanje preventivnih in kurativnih ukrepov in sredstva v višini 2 do 3 odstotkov koncesijskih dajatev. Poleg tega naj tudi zagotovi javna sredstva za zdravljenje odvisnosti od iger na srečo v okviru sistema zdravstvenega varstva, posebno pozornost pa naj nameni preventivi, v katero naj bo vključena šolajoča mladina. Tudi v novogoriški ambulantni za zdravljenje odvisnosti zadnja leta opazajo porast zasvojenosti z igrami na srečo. Tudi oni opozarjajo, da sistemsko financiranje zdravljenja te bolezni v Sloveniji še ni urejeno, kljub temu pa svojim pacientom zagotavljajo ustrezno strokovno obravnavo. Danes bodo to problematično izpostavljeni na novinarski konferenci, kjer bodo predstavili tudi novega sodelavca, psihiatra Bernarda Spazzapani, dolgoletnega vodja oddelka za odvisnosti pri goriškem oddelku SERT. (km)

ŠEMPETER-VRTOJBA

Tožba zaradi igralnice v sosednji občini

Občina Šempeter-Vrtojba je vložila tožbo proti slovenski vladni, ker naj bi le-ta dodelila koncesijo za prirejanje iger na srečo na igralnih avtomatih novogoriški družbi Mako, ki želi igrališči urediti v Rožni Dolini oz. v objektu, kjer ima sedaj prostore Lesnina prodačna pohištva. Omenjena družba že ima igrališča Fortune, ki deluje v objektu na židovskem pokopališču v Rožni Dolini. Novogoriški mestni svet jim se svojcas podelil soglasje za preselitev lokalna na novo lokacijo in soglasje, da tam opravljajo igralniško dejavnost, saj družba že ima veljavno koncesijo do leta 2010. V Šempetru-Vrtojbi pa so se za tožbo odločili, ker kot sosednja lokalna skupnost niso bili pozvani skladno z določili zakona o igh na srečo, da podajo mnenje v zvezi s podelitvijo koncesije.

»Igrališča v objektu Lesnine bi bil locirani v neposredni bližini naselja Podmark v občini Šempeter-Vrtojba, kar je v nasprotju z določili pravilnika o prirejanju posebnih iger na srečo v igralnih saloni, nadalje bi bil salon od državne meje oddaljen manj kot 150 metrov, kar je prav tako v nasprotju z zgoraj citiranim členom pravilnika,« ugotavljajo v Šempetu Vrtojbi in poudarjajo, da so se za tožbo odločili, ker njihova občina ni bila pozvana v postopek in ni mogla izraziti svojega mnenja in ga ustrezno utemeljiti. »Absurdno, sicer skladno z zakonom, je, da nas vlada pozove za mnenje za igrališča na Lokvici, ne pozove pa nas za mnenje za igrališča na parceli, ki meji z našo občino,« zaključujejo v sporučilu za javnost.

Kot smo že poročali, se javnost glede lokacije igralnega salona v objektu ob židovskem pokopališču že dalj časa zgraža. Da je trenutna lokacija Fortune neprimerena, so lani ugotavljali na novogoriškem mestnem svetu, zato so tudi odobrili njeno selitev. Nasprotju s sedanjo občino so ob lanskem sprejetju sklepa v Novi Gorici zapisali, da nova lokacija ni v bližini stanovanjskih območij, vzgojno-izobraževalnih zavodov, zdravstvenih in verskih ustanov. Družba Mako je že imela koncesijo za omenjeni igrališča Fortune, ki velja do leta 2010. »Odločanje o izdaji soglasja se tako načina le na preselitev igralnega salona iz sedanje na novo lokacijo,« so tedaj zapisali v obrazložitvi sklepa mestnega sveta, kjer so ugotavljali, da je na novi lokaciji skladno s prostorskimi akti novogoriške občini igralniška dejavnost dovoljena. Potem tam v tem primeru sploh ne gre za podeljevanje nove koncesije, temveč le za preselitev na novo lokacijo. (km)

GLASBA - Študijo je pripravila Goričanka Fiorenza Ožbot

Slovenski glasbeni utrip v prvi polovici 20. stoletja na mednarodnem posvetu v Parmi

Pri pripravi knjige Trgovski dom v Gorici, ki je izšla leta 2007, je med avtorji številnih prispevkov bila tudi goriška muzikologinja Fiorenza Ožbot. Ožbotova je po rodnu iz Sovodenj, živi pa v Gorici, kjer poučuje na raznih šolah. Klavir je študirala pri Glasbeni matici v Gorici, diplomirala pa je na konzervatoriju »Giuseppe Tartini« v Trstu. Naslov muzikologinja si je pridobili po študiju na Univerzi v Paviji.

Njen daljši zapis v omenjeni knjigi, že prava študija, je bil osredotočen na glasbeno ustvarjalnost goriških Slovencev v drugi polovici devetnajstega in v prvih treh desetletjih dvajsetega stoletja. Osnovno za njen zgodovinski pregled so predstavljali razni članki iz takratnih tako slovenskih kot tudi italijanskih časopisov, koledarjev, zbornikov in drugih publikacij. Njen dolg in razčlenjen esej je nedvomno obogatil knjigo, ki je izšla ob 100-letnici slovenskega kulturnega hrama, zelo pomemben pa je tudi, ker je napisan v italijanskem jeziku, tako da je zgodovinski presek dostopen tudi javnosti, ki slovenčine ne obvlada.

FIORENZA OŽBOT

FOTO VIP

držav je potekal v sklopu Verdijevih glasbenih dnevom. Posvet je nosil naslov Glasbena kritika v Italiji v prvi polovici dvajsetega stoletja. Poseg Fiorenze Ožbot se je opiral na članke iz slovenskega časopisa iz Trsta in Gorice med leti 1900 do 1929. Zaobjeto je bilo torej obdobje, ki je v letih pred prvo svetovno vojno pomenilo rast in razcvet mnogih dejavnosti primorskih Slovencov, med katerimi so glasbene zvrsti igrale pomembno vlogo, po

prvi svetovni vojni in s priključitvijo ozemlja k novi državi pa so sledila leta naglega in prisilnega nazadovanja s popolno ukinitev vseh organiziranih oblik udejstvovanja konec dvajsetih let. Obdobje nasilja je uničilo tudi veliko dokumentarnega gradiva.

Kot nam je med daljšim pogovorom povedala Fiorenza Ožbot, je posvetu stalno sledilo kakih osemdeset slušateljev, med katerimi je bilo opaziti veliko študentov. O svojem posegu je Ožbotova povedala, da je bil zadnji raziskovalec, ki v preteklosti v tej obliki še niso bili predstavljeni. Zato je prepričana, da bo njen delo okreplilo poznavanje bogatega utripa na glasbenem področju med goriškimi in tržaškimi Slovenci. Ti izsledki bodo sedaj na voljo zgodovinarjem in raziskovalcem preteklosti in bodo prišli v obtok tudi v mednarodnih glasbenih in kulturnih krogih. (vip)

VIŽINTINI - Madžarska gosta položila venec pri vojaški kapelici

»Skorajda ni Madžara, ki ne pozna imena Doberdob«

Včerajšna slovesnost le uvod v majske ceremonije, ki se je bodo udeležili predstavniki sedemnajstih držav

»Družine madžarskih vojakov, ki so se v prvi svetovni vojni bojevali na doberdobske Krasu in se niso vrnili domov, bodo v prihodnjih mesecih doble spomenik, kamor bodo lahko položile cvet v spomin na izginule svojce.« Tako je včeraj povedal madžarski poljemnik Istvan Gorog, ki je v spremstvu upokojenega madžarskega generala Feranca Győrassy položil venec k vojaški kapelici pri Vižintinah, ki so jo leta 1918 zgradili madžarski vojaki. Slovesnost pri spomeniku, ki ga bodo na pobudo fundacije Széchenyi, združenja Amici dell'Isonzo, doberdobske občine in madžarskega ministrstva za obrambo obnovili, so ob madžarskih gostih spremjali doberdobski župan Paolo Vizintin, pokrajinska odbornica Roberta Demartin, predsednik združenja Amici dell'Isonzo Renato Cislin z drugimi člani ter skupina alpincev.

Včerajšnji datum ni bil naključen. 11. novembra 1918 so namreč madžarski vojaki nameravali slovesno predati namenu kapelo, v resnici pa se je vojna zaključila 4. novembra. Včerajšnji dogodek je vsekakor bil le prva mednarodna slovesnost pri spomeniku, ki ga bodo ob zaključku obnove 29. maja obiskali predstavniki 17 držav. »Po dolgoletni bitki za ovrednotenje kapele nam pomemben podvig končno uspeva,« je povedal Cislin, Vizintin pa je poudaril, da je kapela za doberdobsko občino pomembna kulturno-zgodovinska dediščina. »Vneto se pripravljamo na maj, ko bomo gostili dogodek, ki se ga bodo udeležili gostje iz cele Evrope. Upamo, da bomo do takrat uspeli preurediti staro pot, ki pelje do kapelice pri Vižintinah in ob kateri je mogoče občudovati vaški vodnjak. Za pomoč bomo vprašali pokrajino,« je povedal župan, Demartinova pa je zagotovila, da bo pokrajina skušala podpreti načrt. »Vojaška kapela se bo spremnila v simbol miru in bratstva med narodi. Za nas je zelo pomemben nacionalni spomenik: po njeni zaslugi skorajda ni Madžara, ki ne bi poznal imena Doberdob,« je povedal upokojeni general Ferenc Győrassy, ki je z Gorogom in Cislinom včeraj obiskal tudi kostnico v Redipulji in avstro-ogrsko pokopališče v isti občini. (Ale)

Župan
Paolo Vizintin,
pokrajinska
odbornica Roberta
Demartin, alpinci,
člani združenja
Amici dell'Isonzo in
madžarska vojaka
pred kapelico
pri Vižintinah

BUMBACA

Poškodovanci že doma

Claudio Pugliese, Roberto Marcon, Franco Bianco in Cesare Pertile, ki so v ponedeljek zvečer s turističnim letalom zasilno pristali na travniku med Turjakom in ronškim letališčem, so včeraj zapustili bolnišnici iz Gorice in Tržiča ter se vrnili domov. V nesreči so namreč zadobili le lažje udarce, zaradi katerih potrebujejo le nekaj dni počitka. Preiskavo o nesreči vodi namestnik gorškega javnega tožilca Fabrizio Suriano; po zbranih podatkih zgleda, da je med letom prišlo do okvare motorje, vendar ni izključeno, da bi letalo ostalo brez goriva. Pilot je namreč vzletel iz Barija, ker je bila na letališčih v Vincenzi in Benetkah gosta meglja, pa je moral nadaljevati let proti Ronkom.

Stavka v ladjedelnici

Delavci tržiške ladjedelnice so se včeraj vzdržali od dela tri ure, da bi družba Fincantieri pozvali k čim prejšnjim odgovorom glede osnutka nove integrativne pogodbe. Stavko je oklical sindikat FIOM, med udeleženci pa so bili tudi delavci, ki so vpisani v druge sindikalne organizacije. Kamen spotike v osnutku integrativne pogodbe so poviški; delavci zahtevajo, da bi bili vnaprej določeni, podjetje pa jih hoče vezati na proizvodnjo, kar v času svetovne finančne krize po mnemu sindikalistov pomeni, da jih nikoli ne bo. Po besedah sindikata FIOM je včeraj stavko preko 90 odstotkov delavcev, po trditvah družbe Fincantieri pa 42 odstotkov.

Tujca tankala zastonj

V ponedeljek sta si na Novgoriškem dva tujca postregla z brezplačnim benzonom. V Rožni dolini je italijanski državljan natočil za 70 evrov goriva, v Novi Gorici pa drug tujci državljan za 56 evrov. Oba sta zatem odšla, ne da bi plačala. (km)

Prijeli vlonmilca

Novgoriški policisti so prijeli mladoletna vlonilca iz okolice Nove Gorice, ki sta skupaj izvršili tri vlome. Pri zadnjem »podvigu« so ju zasacili varnostniki trgovine v Braniku, še pred tem pa sta obiskala prodajalno v Šempetru in osnovno šolo v Dornberku. Prvič sta ukradla različne izdelke, ki so bili zanj zanimivi, in šoli pa vzela tri mobitele in fotoaparat. Poleg tega sta namenoma poškodovala šolski inventar in v prostorih izpraznila gasilni aparat. (km)

RONKE

V ronški občini 12.000 prebivalcev

Ronška občina je presegla dvanajst tisoč prebivalcev; konec leta 2007 jih je bilo 11.946, 31. oktobra pa kar 12.046. Potrast je odvisen od visokega števila novih prišlecev, ki se iz Tržiča in tudi iz Trsta preselijo v manj kaotično in bolj gostoljubno občino. »Kakovost življenje je v Ronkah zelo visoka, saj nudimo veliko storitev, ki jih hočemo v prihodnosti še okrepliti. V ulici Campi bomo tako uredili nov vrtec, v ulici Capitello bomo zgradili nov slovenski šolski pol, ob tem pa vseskozi posvečamo veliko pozornost tudi potrebam starejših občanov,« pojasnjuje ronški župan Roberto Fontanot.

Po podatkih iz matičnega urada se je iz občine Ronke od začetka leta izselilo 472 občanov, novih prišlecev pa je bilo 597. Rodilo se je 96 otrok, umrlo je 121 oseb, s cerkvenim obredom se je poročilo 13 parov, s civilnim pa 17. Bivališče v ronški občini ima 580 tujev; ob koncu lanskega leta so jih prešeli 503.

GORICA - Jutri v hiši filma letošnja izvedba nagrade Darko Bratina - Poklon viziji

Poudarek tudi na izobraževanju

Letošnja dobitnica Petra Seliškar: »Nagradu Darko Bratina je priznanje, ki ima svojo težo« - Jutri delavnici, podelitev in projekciji

Z leve
Petra Seliškar,
Aleš Doktorič in
Mateja Zorn;
na mizi izvirna
nagrada,
ki si jo je za
Seliškarjevo
zamislil Bojan
Maraž

MM

GORICA - Otroške dejavnosti v telovadnici Kulturnega doma

Risanke za nagrado

Podarili so jih najmlajšim telovadcem in telovadkam otroškega vrtca športnega združenja Dom

FOTO K.D.

venskega jezika vsi udeleženci otroškega vrtca kot nagrado za redno in disciplinirano udeležbo prejeli risanko »Zmaj«, ki sta jo pred leti izdala v okviru Informativnega biltena Kulturni dom in Dijaški dom. Av-

tor pravljice je slovenski otroški pesnik Janez Bitenc, ilustrator pa Aleksandra Maraž iz Števerjana; za stesavo in tisk pa je poskrbel Oskar Beccia iz tiskarne Grafiche Visi iz Trsta. (ik)

Okrog štirideset študentov, dokumentaristov in producentov iz Slovenije in Italije bo jutri v gorškem Kinemaxu izkoristilo enkratno priložnost udeležbe na dveh delavnicah, s katerima bo Kinoatelje odpri letosko izvedbo nagrade Darko Bratina - Poklon viziji. »Z delavnicama smo že zeleli namestiti posebno pozornost izobraževanju in znanju - so izpostavili predstavniki Kinoateljeja -, in s tem spomniti tudi na Bratinovo pedagoško vlogo in nadarjenost.« Delavnici bosta vodili izjemni predavatelji, in sicer lanska nagrjenka Adela Peeva in letošnja dobitnica priznanja, slovenska režiserka in producentka Petra Seliškar, ki je včeraj v Hiši filma na Travniku spregovorila o prehodnih potih, filmu Babice revolucije, s katerim si je prislužila nagrado Darko Bratina, in svojem tolmačenju avtorskega dokumentarnega filma.

»Nagradu Darko Bratina je priznanje, ki ima svojo težo, zato mi je v veliko čast. Gre za prvo nagrado, ki jo prejmem na slovensko-italijanskem območju. Veseli me tudi zato, ker ravnomerno končujem slovensko-italijansko produkcijo Mostar United in se letovam filma Visa-less, ki govorji o fizičnih, birokratskih in sistemskih mejah,« je povedala Seliškarjeva, ki je v družbi direktorja Kinoateljeja Aleša Doktoriča in vodje projekta za nagrado Darko Bratina Mateje Zorn predstavila svoje študijske in delovne izkušnje na Holandski, v Angliji, v Sloveniji in v Makedoniji, kjer je ne nazadnje spoznala tudi svojega partnerja Branda Ferru, s katerim je ubrala skupno profesionalno pot. »Če bi Branda ne bilo, bi nagrade ne prejela,« je podčrtala Seliškarjeva in spomnila, da je film Babice revolucije, v katerem so predstavljeni pogledi borcev za domobranstvo, anarcho-komunistične in komunistične ideale, nastal na podlagi pričevanj njenih in partnerjev starih staršev.

Mlado režiserko, ki meni, da je predpogoj za snemanje dokumentarnih filmov predvsem »iskrenost« avtorja, bodo nagradili v gorškem Kinemaxu. Dan se bo začel z dopoldansko delavnico Adele Peeva, med 18. uro pa bo o meji med ustvarjalnostjo in manipulacijo, uporabi arhivov in razlikah med dokumentarnimi zvrstmi spregovorila Seliškarjeva. Izvirno stekleno kocko, ki si jo je zamislil Bojan Maraž, bodo mlađi avtorji izročili zvečer. Ob 20.30 najprej na ogled film bolgarske režiserke Adele Peeva »Razporoka po albansku«, po podelitev nagrade pa se bo zavrel še Babice revolucije. (Ale)

ŠTANDREŽ - Spodbuda k branju knjige Vilija Prinčiča

David proti Goljatu ali Štandrež v duhu NOB

Partizanskim enotam se je pridružilo več Štandrežev, kot je bilo leta 1915 vojaško opredeljenih ireditistov

Komajda so mimo proslavljanja ob obletnici zaključka prve svetovne vojne. Pa niti ne vsa. Za njimi stojijo oblasti, sredstva obveščanja, celo ministrstvo in republiško predsedstvo. Proslavljanja neke zmage, do katere se je država, bolje povedano kraljevina, dokopala z vetrogonsko menjavo podporo enim zaveznikom v prid drugih, ki so več obljudljali. Obljuba pa je vsebovala tri zemljepisna imena: Dalmacija, Istra, Primorska. Kakšno povezavo ima to z izidom knjige Štandrež v duhu NOB, ki jo je napisal Vili Prinčič? Če nisi Primorec, povezave ne moreš celostno dojeti. Odgovor pa je enosten: posledice tiste obljube so bile katastrofalne in so pripeljale do odločitev, ki se jima tudi Štandrežci niso izognili. Kot povsod drugod so tudi v tem goriškem predmetju izbrali oboroženo pot upora. Skoraj 120 krajanov je odšlo v partizanske enote. Samo v tem delu mesta je bilo več prostovoljcev za narodno osvoboditev Slovencev kot vseh vojaško opredeljenih ireditistov leta 1915 iz Gorice. In vendar javnost - ne le lokalna, temveč vsedržavna - o teh zadnjih že desetletja stokrat več ve.

Moč propagande, moč stoletnega načrta neke petdesetmilijonske nacije, ki ne glede na politično usmeritev glede na strateške cilje. Pri nas še ne, a že tik za mejo pa se morajo bivši borci NOB skoraj že opravičevati pred zgodovinskimi revisionisti, da so sploh priteli za orzoče. Kdo je torej tu Goljat in kdo David? Po obsegu prvega vsekakor predstavlja valjar oblastniške retorike, ki govori o vračanju (sic!) Gorice Italiji - glede na kdaj? ali na tistih edinih devet mesecov prisotnosti Serenissime v 17. stoletju? - o zaključku Risorgimenta s hitrim popravkom, da se je to zgodilo pravzaprav leta 1945. Drugega pa po drobenosti predstavlja naš vztrajen napor z omejenimi sredstvi in

**BRAJNIK ALOJZ
BRISKO JOŽEF
BRISKO MIRKO
ČERNIC ROMAN
HOBAN MILAN
LEBAN DANIJEL
LEBAN DUŠKO
LUTMAN STANKO
MAKUC IVAN
MAREGA GILDO
MARKOČIĆ LADO
MARTURINI MARIO
NANUT ALOJZ
NANUT ANGEL
NANUT ANTON
NANUT BORIS
NARDIN VILJEM
PAVLETIĆ MILAN
PAVLIN FRANC
PELICON JOŽEF
PINELLO ANGELO
ZAVADLJAV JOŠKO**

VZPI-ANPI ŠTANDREŽ

**ŠTANDREŽ
V DUHU NOB**

VILI PRINČIČ

Platnica knjige Vilija Prinčiča

BUMBACA

kadri, da obdržimo na gladini dialektično stvarnost teh krajev. Tu je prilika, da pozovem bralce, naj si vendar preberejo prilogo zadnje številke časopisa Isonzo Soča, ki je posvečena drugačnemu gledanju na klanje med prvo svetovno vojno in na dogajanja v glavnem pokrajinskem mestu.

Prinčičeva knjiga, ki je nastala na pobudo Dina Ronerja in s podporo VZPI-ANPI, SKGZ, štandrežkega rajonskega sveta ter dvajseterice obrtniških, trgovskih in finančnih podjetij, sodi v mozaik navedenega napora. Na-

pora, ki je tudi veselje in samozavest. Vse tri pojavnosti vejejo iz besedila in velikega števila posnetkov (18 sodelavcev in sodelavk), iz prepisov drugih virov in iz listin, v glavnem izkaznic raznih organizacij, ustanov in vojaških oblasti. Vse to je lektorirala Luciana Budal, tiskala pa tiskarna Grafica Goriziana. Platnico je izdelal Silvan Bevcar. Ivo Berdon se je posvetil podatkom v virih, ki so navedeni v kolofonu. Veselje in samozavest veje predvsem iz tistega dela besedila, ki opisuje priprave in uresničitev nastanka spomenika

posvečenega padlim v borbi, umrlim v taboriščih in pod bombardiranjem.

Pisec se je podal na pot raziskovanja, branja, prepisovanja in obravnav povezovane tiska, zbiranja posnetkov in živega pričevanja. Razveselijo nas predvsem opisi in podatki iz obdobja po zaključku vojne do razmejitve in še kakšno leto po njej. Gre za dogajanja, ki se zavijajo v meglo pozabe, a brez njih ne moremo razumeti stanja v naslednjih desetletjih, ne moremo razumeti, da tudi sedanj odporni vidne slovenščine, vracanja tudi ene same sobe v Trgovskem domu, celo brcanja Simona Gregorčiča iz Ljudskega vrta izvira iz tistega obdobja, saj fašistov iz medvojnega obdobja ni več. Gre za generacijo večinskega prebivalstva, ki se je tedaj prestrašilo moči in organizirnosti Slovencev, zlasti po šoku vojnega poraza, ki pa se je - glej slučaj! - spremenil v zmago kot v prvi svetovni vojni. Zahodni Zaveznički so pač iz kristoljubja zamislili na obe oči. In še: kaj pomeni v tem okviru železniška proga Brčko - Banoviči? Kaj zborovanje 300.000 ljudi v Okroglici? Kaj organizacija SIAU? Pomeni, da prihajamo od daleč, da imamo neverjetne izkušnje, imamo pa probleme z njihovim prenaranjem v zavest. Prav takšne knjige, kot je ta, nam to omogočajo. Če jih bremo in preberemo. Če ne pomenijo le puhega ponosa, da je pač nekaj spet izšlo, a je to stvar za specialiste, za sladokusce ali za »poklicne manjšince«. Ostali pa lahko mirno ohranjameno jezične izkaznice, potujčene priimke, zanemarjamno jezik, nas kakovostni premiki ne zanimajo, ker nas je vedno baje reševala le folklornost. Prinčičeva knjiga sodi med spodbude, da se slednjega otresemo. V tem smislu odigrava objava dobesedno vlogo Davida po spopadu: premoč nad Goljatom.

Aldo Rupej

AJDOVŠČINA

Ajdovska igralka dvakrat nagrajena

MARJUTA SLAMIČ

FOTO K.M.

Marjuto Slamič, igralko iz Ajdovščine, ki je na oktobrskem 11. festivalu slovenskega filma v Portorožu prejela nagrado Vesna za najboljšo glavno žensko vlogo, obenem pa je postala tudi igralka leta po izboru revije Stop, je včeraj sprejel ajdovski župan Marjan Poljsak. Slamičevi je čestital za dosežene uspehe, ki jih je igralka nizala že s številnimi vlogami v novogoriškem Slovenskem narodnem gledališču in na filmskem platnu. Med zvezde pa je izstrelil film Za vedno režiserja Damjana Kozoleta iz letosnjega leta, v katerem je zaigrala vlogo Tanje, ki ji je tudi prinesla Vesno.

Zirija portoroškega festivala je takole utemeljila nagrado za igro Marjute Slamič v vlogi Tanje: »Pritajan upor. Strah. Brezup. Težke besede. Ogromno besed. Nobenega spektakla. Nobenega glamurja. Ena dolga noč. Marjuta Slamič nas v filmu Za vedno z zadržano igro prepriča, da je vse res. Ali pa tudi ne.« Zirija Revije Stop, ki si je na festivalu ogledala devet slovenskih celovečerjev, pa je sklenila, da tudi za Stopovo igralko leta 2008 razglasil Marjuto Slamič. Igralka je diplomirala na Guildford School of Acting v Londonu. Ustvarja v Slovenskem narodnem gledališču v Novi Gorici. Na filmu je debitirala z vlogo v celovečeru Delo osvobaja, ki ga je tudi režiral Damjan Kozole, in sicer leta 2005. Vloga Tanje v celovečernem filmu Za vedno iz letosnjega leta je njena prva glavna filmska vloga. Film »Za vedno« je imel svetovno premiero na prestižnem rotterdamskem filmskem festivalu. (km)

VRH - V lokandi Devetak so med letosnjim večerom Okusov Krasa gostili družinsko gospodinjstvo Pretzhof

Gurmansko pobratenje z Južno Tirolsko

Ulli Frau: »Z Devetakovimi smo si podobni; delamo kot norci in damo velik pomen družini« - K uspehu večera prispevali tudi kraški vinarji in goriška pekarna Cozzutti

FOTO D.D.

Mlaži rod obeh gospodinj

Večer v Lokandi Devetak, ki se tako imenuje, odkar so ponudbo vrhovske tradicionalne gostilne dopolnili še z antikvarno opremljenimi sobami, je predstavljal enega od vrhuncov letosnjih Okusov Krasa. Gostilna, ki jo vodič Neriina, Uštli, Gabriella in številni družinski člani, se za svoj »kraški večer« ne omeji le na ponudbo jedilnika Okusov Krasa. Vsako leto si izmisli kaj novega in ob tem, da vabi svoje izvrstne prijatelje - proizvajalce, se potрудi, da bi gostje spoznali še druge kuharske mojstre, ki gojijo in podobno promovirajo krajevne kulinarische tradicije iz drugih logov.

Pred leti je bil v gosteh Jure Prescheren z Višarij, letos pa južnotirolsko družinsko gospodinjstvo Pretzhof iz kraja Tulfer-Tulve v dolini Vizze-Pfitsch blizu Vi-

ja Škerka 2006. Nato je bila na vrsti odprtta testenica s »knoedli« na ragujo z bikovim mesom z južnotirolskih planin, s klasičnim Lagreinom Gloegghof 2007.

Po »sladkem odmoru« s sorbetom iz kumaric je bil gostom predstavljen krožnik pobratenja, ki sta ga skupno pripravili gospodinj Gabri in gostja Ulli: s kraškimi dišavami paniran svinjski fileti z jurčki (Devetak) in sveže kislo zelje s cvrtem speckom (Pretzhof), ob Škerkovem kraškem teranu 2006. Ulline sladke krofe so omehčali mehurčki KK Edija Kanteja.

Protagonisti pobratenega večera smo vprašali, kako je vse to zgledalo iz zakulisja, ko sta delali bob obo pred kadečimi se lonci in ognji. Ulli Frau se je znašla zelo lepo: »Vsi »gamberati« - gostilne, ki jih nagradi Gambero Rosso - so nekaj posebnega, tudi družina Devetak, zlasti iz človeškega vidika nam je zelo podobna. Nekajkrat v letu se dobimo v Rimu, Turinu in drugih krajih. Vsi imamo isto strast in iste ideje. Delamo kot norci in veliko damo na družino. Bilo je prvič, da sva bili skupaj v kuhinji in vse se je obneslo zelo dobro, kot da bi to že počeli večkrat,« je povedala Ulli.

Vprašali smo jo tudi, kakšen je bil stik s slovensko kuhinjo oz. z njeno kraso inačico družine Devetak. Gre za nekaj povsem različnega od njihove, ki temelji na tradiciji, medtem ko je imela občutek, da je Gabriella pripravljena tudi na kakšen izziv, seveda ob spoštovanju tradicije. Tudi dejstvo, da obe gostilni v izboru »gamberatov« pripada nekako manjšinskemu okolju, mora še ena je iz Sardinije, ostale pa so iz

Pulje, Toskane, Piemonta in drugih dežel, ni videla to kot posebnost. Tudi v lastni kuhinji (gospa je Ladinka, ki se je poročila v nemško okolje) ne vidi kakega posebnega manjšinskoga predznaka, ampak samo pristno regionalno oz. deželno kuhinjo.

Gostilje Pretzhof, 10 kilometrov od Vipitena-Sterzinga, ima za sabo 30 let delovanja, 18 zaposlenih, ki so dejavnici ne le v gostilni, a tudi v prodajalni lastne domače proizvodnje (sir, naravni speck) s planšarije z več kot 20 kravami in 30 do 50 prašiči, kjer dela sin Artur. Več informacij na spletni strani www.pretzhof.com, tel. 047-2764455.

Gabriella Cottali, Uštlijevava žezena, je bila tudi navdušena nad večerom: »Zelo lepo je bilo delati z gospo Ulli in vsemi Mairovimi, ker smo lahko spo-

znali drugo stvarnost. Čeprav sem že sodelovala z mnogimi kuhanji, sem tokrat odkrila še en predel Italije, še drugo italijansko mejo. To ti pomaga rasti.« Od vseh predstavljenih specialitet iz Južne Tirolske ji je bila posebno všeč sladica: »Krofi, ki niso bili krofi, kot jih poznamo, pač pa testenine polnjene z rezinami jabolka na rahlo cvrte. Skratka, vse cvrte jedi te kuhinje so me posebno presenetile, zaradi svoje lahkote in dobrote.« Gabriella je med sodelujočimi proizvajalci namenila posebno pohvalo goriški pekarni Cozzutti Claudio. Skupaj z ženo Eleno, domačinko v Vrha, je namreč Cozzutti prinesel na Vrh koš najrazličnejših vrst kruha, figov, koruzni, krompirjev, ržen, z makom in drugimi sezonskimi zelišči, ki so jih seveda lepo sprejeli tudi vsi gosti. (dd)

Med udeležencem večera so bili tudi kraški vinarji

FOTO D.D.

GORICA - Elia v knjigarni Corrispondenze Lastovki na žici posvetil razstavo

Na žico
Renata Elia
je pristala
lastovica

BUMBACA

V knjigarni Corrispondenze na trgu sv. Antonia v Gorici je do 28. decembra na ogled razstava likovnih del z naslovom »Lastovka je sedla na žico nasproti stojče hiše...«, ki jih je naslikal goriški umetnik Renato Elia. Razstavo sprembla izbor ljubezenskih pesmi, ki jih je Elia postavil na ogled v gostilni Alla locandiera na trgu Cavour. »Vsi Goričani in prijatelji iz drugih krajev lahko napišejo svojo ljubezensko pesem in jo pustijo v knjigarni ali go-

stilni, prebirali pa jih bomo ob sv. Valentini. Gorica se mora svetu predstaviti kot mesto ljubezni, ne pa kot kraj vojn in mejnih pregrad,« je povedal Renato Elia. Razstavo so odprli pred nekaj dnevi, na odprtju pa so predstavili tudi vino 900 Simona Komjanca, ki je vključeno v pesniški projekt Renata Elia. Na etiketah stekljenic - vsako leto jih stekleničijo le 200 in so umetniško okrašene - so namreč od leta 2002 poezije goriškega umetnika.

DOBERDOB Na Gradini jutri o parku Škocjanske jame

V sprejemnem centru Gradina v Doberdalu bo jutri ob 20.30 Borut Peric iz parka Škocjanske jame predaval na temo »Zavarovana območja kot vir bogastva - primer Škocjanske jame. Park Škocjanske jame leži na jugovzhodnem delu matičnega Krasa, kjer so se pričele pionirske raziskave kraških pojavitv. Sestavljen je iz majhnega, 413 ha velikega zavarovanega območja in 45.000 ha velikega vplivnega območja. Slednje seže vse do Smečnika, najvišje nealpske gore v Sloveniji, ki meri 1796 metrov višine. Širše območje poraščajo obsežni gozdovi, v katerih še vedno prebivajo divje zveri, kot so medved, ris in volk. Pod planoto izvirajo številne vode, ki se stekajo v glavnog strugo Reke.

Javni zavod Park Škocjanske jame je ustanovila Vlada RS z namenom da skrbi za ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine ter da to dediščino predstavlja širši javnosti. V ta namen park skrbi za turističen obisk Škocjanskih jam. Skozi park vodijo tudi številne druge potmembne poti, kot so slovenska planinska transverzala, evropska pešpot in Via Alpina. Park se povezuje z ostalimi turističnimi destinacijami na Krasu, kot sta Lipica in Štanjel, pa tudi z nekaterimi zavarovanimi območji v okolici, kot sta Sečoveljske soline in Cerkniško jezero v Notranjskem regijskem parku). V okviru projekta Interreg so se povezali tudi z rezervatoma iz Doberdoba in dolini Glinščice.

Jutri bo Peric med drugim pojasnil, kako imajo domačini več možnosti vključevanja znotraj parka Škocjanskih jam. Nekateri se zaposlijo v parku, drugi sodelujejo pri sezonskih delih ali svoje izdelke ponudijo ob občasnih priložnostih. Registrirali so že blagovno znamko, ki pa mora še živeti. Nekateri so si stare, podrete domačije obnovili in danes oddajajo sobe in apartmaje ali pa imajo gostinsko ponudbo. Domačini se vključujejo tudi v skupne čistilne akcije v parku, mladi s kulturnim programom popustijo marsikatero prireditve, medtem ko domačinke prispevajo okusno pecivo. Nagrada za takšno sodelovanje so vsakoletni izleti za ženske in otroke v parku. Domačini so deležni tudi različnih izobraževalnih programov.

Na pokrajini o Kraljevih poslikavah

Goriška Mohorjeva in goriška pokrajina priprejata danes ob 18. uri v pokrajinski sejni dvorani na Korzu Italia 55 v Gorici predstavitev dvoježične knjige o cerkvenih poslikavah Tone Kralja na Tržaškem, Goriškem in v Kanalski dolini, ki jo je napisala Verena Koršič Zorn. Delo bosta v italijsčini predstavila umetnostna združinjava Šaša Quinzi in Cristina Feresin. Knjiga je posvečena poslikavam Toneta Kralja v cerkvah na Višnjah, v Pevni, v Štandrežu, na Katinari, v Trebčah, na Pesku in v kapeli šolskih sester pri Sv. Ivanu v Trstu. Gre za poslikave na suh omet, ki jih je Kralj ustvaril v tridesetih letih prejšnjega stoletja, in za poslikave na lesomnitni podlagi. Pri tem niso upoštevane cerkve, za katere je Kralj naredil nekaj posameznih del kot v Sovodnjah, na Peči, v Padričah in na Vejni.

Eroika in Pupkin

V Kulturnem domu v Gorici bo v okviru 27. letnice delovanja v četrtek, 27. novembra, ob 20.30 nastopil trio Eroika. Iz Kulturnega doma pozivajo zainteresirane, naj si čim prej rezervirajo vstopnice. Poseben »nagradsni« dogodek bo ponudil Komigo v sodelovanju z goriško pokrajino. V sredo, 10. decembra, bo komični show tržaške skupine Pupkin kabaret. V drugi polovici decembra bosta na sprednu dva glasbena dogodka; nastopila bosta gospel skupina iz New Yorka in orkester slovenske vojske, ki se bo 22. decembra predstavil na novoletnem koncertu Zadružne banke Doberdob-Sovodnje. Informacije na tel. 0481-33288.

Redacted v Doberdalu

Drevi ob 20.30 bo v doberdalski Modra's galeriji kulturnega društva Jezero predvajanje filma iz leta 2007 Redacted. V njem režiser Brian de Palma prikazuje zgodbo o majhni skupini ameriških vojakov, ki je nastanjena v vojaški bazi v Iraku. Film želi prikazati njihov pogled na dogodke, ki niso vedno taki, kot jih prikazujejo mediji.

Vino in sladice

Gibanje »I Verdi del Giorno« prireja drevi ob 21. uri v piceriji Lampione v Gorici družabno srečanje, med katerim bo Stefano spregovoril o goriških vinih, Paolo pa o tipičnih sladicah.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAHS
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, ul. Bersagli 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

Gledališče

GLEDALIŠČE VERDI v Gorici: v soboto, 15. novembra, ob 20.45 bo na sprednu Goldonijeva gledališka predstava »La vedova scaltra« v režiji Line Wertmueller. Nastopata Raffaella Azim in Gianni Cannavacciuolo; informacije pri blagajni gledališča v ul. Garibaldi 2/a (tel. 0481-33090) od pondeljka do sobote med 9.30 in 12.30 ter med 16. uro in 19.30.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.10 - 22.10 »007 - Quantum of Solace«.
Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.00 »High School Musical 3«.
Dvorana 3: 17.45 - 20.10 - 22.00 »Si può fare«.

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.10 »007 - Quantum of Solace«.
Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.10 »High School Musical 3«.
Dvorana 3: 16.00 »High School Musical 3«; 17.50 - 20.10 - 22.15 »The Burning Plain - Il confine della soliditudine«.
Dvorana 4: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Giù al Nord«.
Dvorana 5: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Il prezzo dell'onore - Pride and Glory«.

Razstave

V CENTRU GRADINA v Doberdalu bo 15. in 16. novembra na ogled v sklopu revije »Rdeči ruji. Zvoki, oblike in barve umetnosti na Krasu« razstava Spacalovih grafičnih izdelkov od 10. do 20. ure. **V DRŽAVNI KNJIŽNICI** v ul. Mameli v Gorici bo do 15. novembra na ogled razstava slikarja Maurizia Cordeschija. **V GALERIJI SPAZZAPAN** v Gradišču je na ogled razstava slikarja Evarista Cianna; do 16. novembra.

Koncerti

DRUŠTVI TRŽIČ IN JADRO TER ŽENSKI PEVSKI ZBOR IZ RONK prirerajo orgelski koncert Mirka Butkoviča v petek, 21. novembra, ob 19. uri v cerkvi Sv. Lovrenca v Ronkah v spomin na Bernardko Radetič.

Šolske vesti

SDZPI vpisuje na tečaj angleščine osnovna stopnja A1, trajanje 48 ur, cena 48 evrov; potekal bo ob sredah in petkih od 19. do 21.30; informacije in vpisovanje na korzu Verdi 51, tel. 0481-81826 ali go@sdzpi-irsip.it.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja na posebno povabilo agencije Palma iz Celja in vodnic Sonje ter Jasmine, samo za udeležence letosnjega izleta v Dalmacijo in Črno goro, zelo zanimiv enodnevni izlet na Štajersko 5. decembra za ogled najstarejšega mesta Ptuj (obisk gradu in izdelovalca posebnih oblačil za kurente) in Maribora. Obvezna prijava do 23. novembra. Vpisuje le odbornik Saverij Rožič (tel. 0481-390688).

KRUT prireja v soboto, 17. januarja 2009, ogled razstave Van Gogh - Risbe in slike v muzeju Santa Giulia v Bresci; vpisovanje in informacije na sedežu KRUTA-a na korzu Verdi 51 v Gorici ali na tel. 0481-530927.

Goriška Mohorjeva družba in Goriška pokrajina vabita na predstavitev publikacije

Verena Korsič Zorn

TONE KRALJ

Cerkvene poslikave na Tržaškem, Goriškem in v Kanalski dolini
Le pitture murali nelle chiese dell'area Triestina, del Goriziano e della Val Canale

Danes, 12. novembra 2008, ob 18. uri v Pokrajinski sejni dvorani, Korzo Italija 55 v Gorici.
Delo bosta v italijsčini predstavila umetnostna združinjava državljanki Šaša Quinzi in dr. Cristina Feresin

obliki spisa, risbe, filma, intervjuja ali kar vam iznjedljivost narekuje, pošljite do 20. decembra po elektronski pošti na naslov: info@slomedia.it. Najboljši izdelki bodo nagrjeni.

Prireditve

GORICA SE SPOMINJA je naslov niza razstav in prireditve ob 90-letnici vrnitve mesta k Italiji in konca prve svetovne vojne: èStoriabus bo po potekih prve svetovne vojne v nedeljo, 16. novembra, povezel Gorico in Bassano del Grappa ter v nedeljo, 30. novembra, Gorico, Redipuljo, Oslavje in Kalvarijo. Informacije nudita goriška občina (tel. 0481-383402, 0481-383407) in Info Point Turismo FVG (tel. 0481-535764).

V SKLOPU SREČANJ ZGODOVINE IN KULTURE v organizaciji krmenskega združenja Austria bo v petek, 14. novembra, ob 18. uri v palaci Locatelli v Krminu predstavitev knjige »1400 anni di contributi storici del popolo sloveno alla stabilità, pace e sicurezza d'Europa« Paola G. Parovela.

ASKD KREMENJAK prireja ob 15-letnici delovanja v soboto, 15. novembra, ob 20.30 v večnamenskem centru v Jamljah predstavitev brošure s kulturnimi programom. Govornik bo župan občine Miren-Kostanjevica Zlatko Martin Marušič. V nedeljo, 16. novembra, bo ob 11. uri ex-tempore za otroke in ob 15.30 zamejski tekmovalni festival za gdečje diatonične harmononike Daiton 2008 - Glasba brez meja za pokal Alpe-Adria.

KNJIZNIČNI DAMIR FEIGEL IN ZSKD - **GORICA** vabita na predstavitev nove pesniške zbirke Marka Kravosa Med repom in glavo v petek, 14. novembra, ob 18. uri v čitalnici knjižnice v KB centru v Gorici. Ob avtorju bosta na srečanju Matejka Grgić in harmonikaš Aleksander Ipavec Ipo.

PROSVETNO DRUŠTVO RUPA-PEČ prireja družabno srečanje z ogledom diapozitivov in slik iz leta v Rusijo v letosnjem avgustu. Na srečanje, ki bo potekalo v družbenih prostorih v četrtek, 13. novembra, ob 18. uri, so vabljeni udeleženci.

ZDRAŽENJA FILOGOGLICA FRIULANA prireja predstavitev publikacije »Arte in Friuli. Dal Quattrocento al Settecento« avtorja Paola Pastresa danes, 12. novembra, ob 17.30 na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v ul. Carducci 2 v Gorici. Publikacijo bo predstavil Sergio Tavano.

Mali oglasi

PRODAM STANOVANJE pribl. 65 kv.m v Tržiču v zaključni fazi gradnje. Pritislije, 2 svetli spalnici, kopalnica, prostorna dnevna soba s kuhinjo, velika sončna in delno pokrita terasa (pribl. 160 kv.m), parkirni prostor v garaži, dvigalo. 173 tisoč evrov, primerno tudi kot investicija; tel. 347-3404638.

Osmice

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdalu so ob petkih, sobotah in nedeljah odprt; tel. 0481-78125.

V DOBERDOBU je odprt osmica pri Cirili; tel. 0481-78268.

Pogrebi

DANES V MARIANU: 11.00, Maria Coslovich s pokopališča v cerkev in na pokopališče.

DANES V TURJAKU: 14.00, Olga Beltramé s pokopališča v cerkev in na pokopališče.

BOLJUNEC - V gledališču France Prešeren

Tržaška folklorna skupina Stu ledi bo v soboto proslavila 35-letnico delovanja

Tržaška folklorna skupina Stu ledi bo obeležila svojo 35-letnico delovanja v soboto, 15. novembra, ob 20.30 v občinskom gledališču France Prešeren v Boljuncu v večerom »Od šagre do ohceti« in pripisom »Ljudsko iz-

ročilo po starem in novem«. Plesalci in pevke Stu ledi ter člani Godbenega društva Nabrežina bodo podali tržaško šagro in ohcet, istrske plesne, pesmi in viže po starem. Gost večera, mladi istrski tradikalist Rudi Bučar, ki bo na-

stopil skupaj s kitaristom Zdenkom Cotičem in kontrabasistom Giovannijem Toffolonijem, pa bo podal znane istrske beneške viže v novi preobleki in lastne pesmi, ki pripadajo istrski glasbi današnjega časa.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Hans Magnus Enzensberger: »Hči zraka«. Urnik: v petek, 14. novembra, ob 20.30 (Red F).

Gledališče Orazio Bobbio / La Contrada

Carlo Goldoni: »Le smanie per la villeggiatura«. Režija: Elena Bucci. Urnik: danes, 12., jutri, 13., v petek, 14. in v soboto, 15. ob 20.30 ter v nedeljo, 16. novembra ob 16.30.

GORICA

Kulturni dom

V petek, 14. novembra, ob 10.30 / "Puppet & Music". Gledališka predstava: »Cenerentola«.

V petek, 14. novembra, ob 20.30 / 18. gledališki festival "Castello di Gorizia". Gledališka predstava: »Scene da un matrimonio«. Nastopa: Promocijsko združenje »OZ« (Trento).

V soboto, 15. novembra, ob 21.00 / "Puppet & Music". Gledališka predstava: »Tutto e vivo«.

V nedeljo, 16. novembra, ob 16.30 / "Puppet & Music". Gledališka predstava: »A king listens«.

Gledališče Verdi

V petek, 21. novembra, ob 20.30 / Hans Magnus Enzensberger: »Hči zraka«. Nastopa SSG.

SLOVENIJA

GABRJE

Kulturni dom

V soboto, 15. novembra ob 20. uri /

Marcia Tassara: »Amour, amore, Liebe ... na trnek se lovijo ribe«. Komedia v dveh dejanjih. Prvič v slovenščini. Prevedel in priredil Sergej Verč, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režiserja Minu Kjuder. Gledališka skupina KD "Brce" iz Gabrovice pri Komnu.

HRPELJE

Kulturni dom

Danes, 12. novembra, ob 17.00 / Igrana predstava za otroke »Pipi in Melkijad«. Igrata Jurij Souček in Andrej Murenc.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Irena Tomažin: »Kot kaplja morja v usta molka«, dvorana Duše Počkaj / Urnik: jutri, 13. (premiera), v soboto, 15., v nedeljo, 16. in v soboto, 22. novembra, ob 20.00.

Herbert Achternbusch: »Ella«, dvorana Duše Počkaj / Režija: Primož Ekart. Igrata: Štefka Drolc in Primož Ekart. Urnik: v torek, 18., v sredo, 19. in v sredo, 26. novembra ob 20.00.

Tržaška folklorna skupina Stu ledi bo v soboto proslavila 35-letnico delovanja

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello

SLOVENIJA - Mandatar za sestavo nove vlade izbral ekipo, s katero bo vodil Slovenijo, če bo potrjena tudi v DZ

Borut Pahor predstavil ministrsko ekipo Boštjan Žekš minister za Slovence po svetu

Zunanji minister Samuel Žbogar, za gospodarstvo Matej Lahovnik - 19 ministrskih resorjev - V vladi 5 žensk

LJUBLJANA - Mandatar za sestavo nove slovenske vlade Borut Pahor je včeraj predstavil svojo prihodnjo ministrsko ekipo. Ta bo, če bo potrjena tudi v DZ, skupaj s premierom štela 19 članov. V vladi bo sedem nestrankarskih kandidatov, v njej pa bo tudi pet žensk. Pahor ekipo ocenjuje kot sposobno premagati vse ovire, ki ločijo Slovenijo na poti do najrazvitejših držav.

Ministrstvo za finance naj bi vodil Franc Križanič, ministrstvo za notranje zadeve Katarina Kresal, ministrstvo za zunanje zadeve Samuel Žbogar, ministrstvo za pravosodje pa Aleš Zalar. Za ministrico za obrambo Pahor predlaga Ljubico Ježušič, za ministra za delo, družino in socialne zadeve Ivana Svetliku, minister za gospodarstvo pa naj bi postal Matej Lahovnik. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano naj bi prevzel Milan Pogačnik, ministrstvo za kulturo Majda Širca, ministrstvo za okolje in prostor Karl Erjavec, ministrstvo za promet pa Patrick Vlačič.

Če bo Pahorjev predlog v DZ dobil podporo, bo ministrstvo za šolstvo in šport vodil Igor Lukšič, ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Goločič, ministrstvo za zdravje Borut Miklavčič, ministrstvo za javno upravo pa Irma Pavlinič Krebs. Nova vlada naj bi imela tudi tri ministre brez listnice. Minister brez listnice za razvoj in evropske zadeve naj bi bil Mitja Gaspari, ministrica brez listnice za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Zlatka Ploštajner, minister brez listnice za Slovence po svetu pa Boštjan Žekš.

Po besedah Pahorja je bil z včerajšnjim pogovorom predsednikov in predsednice štirih strank verjetne koalicije opravljen "sklepi del pogovorov o oblikovanju nove vlade, kar se tiče voditeljev strank bodoče koalicije". Kot je pojasnil, bodo od včeraj dalje o koaličijskem sporazumu vključno s kadrovskim delom odločili organi strank.

Seznam, ki je po njegovih besedah dokončno usklajen, bo Pahor predsedniku državnega zbora Pavlu Gantaru posredoval v četrtek ob 22. uri. Za tedaj namreč domneva, da bodo pristojni organi štirih koaličijskih strank že opravili z razpravami in dali soglasje za vložitev liste kandidatov in kandidatov.

Pahor bo seznam predsedniku DZ v četrtek predal tudi zato, da bi, kot je dejal, "čim prej začel teči rok, ki omogoča DZ, da opravi zaslisanja". Kot je pojasnil, po mnenju predsednika DZ obstaja možnost, da bi državni zbor - če tako sklenil kolegij predsednika DZ - prihodnji petek morda lahko že odločal o zaupnici vladi.

Pogajanja so bila po mandatarjevem

mnenju zahtevna, "vendar se je potrežljivo vseh obrestovala". Poudaril je, da je kmalu po tem, ko je dobil mandat za sestavo vlade, obljudil javnosti, da bodo zelo hitro predlagali listo kandidatov in da bodo na položaj ministra za Slovence po svetu postavili človeka, ki uživa ugled tako med Slovenci doma kot v tujini. "Vesel sem, da sem uspel doseči ta dogovor," je dejal.

Štirje ministri - za finance, za gospodarstvo, za delo, družino in socialne zadeve ter minister za razvoj - bodo po besedah Pahorja vsaj v prvem letu mandata "ključni za uspeh Slovenije". Na vprašanje, kako komentira kritike, ki prihajajo iz okoljevarstvenih organizacij, češ da kandidat za ministra za okolje in prostor Karl Erjavec ni nobenih izkušenj s področjem, ki ga prevzema, je Pahor odgovoril s prepričanjem, da bo Erjavec te dvome demantiral. Poudaril je, da mu je bilo pri sestavi ekipe zelo pomembno, da tako posamezniki kot cela vlada delajo kot eden. To mu je po njegovem tudi uspelo, zato je prepričan, da mu bo z delom uspelo upravičiti zaupanje, ki ga je dobil v DZ.

Glede izbire kandidata za zunanjega ministra, za katerega vse do zadnjega ni bilo jasno, kdo bo, je Pahor povedal, da je opravil veliko posvetovanj o tem, kdo med diplomati bi lahko vodil slovensko zunanjopolitiko v naslednjih štirih letih. Ob tem je prišel do prepričanja, da je Samuel Žbogar najboljša izbira. Potrditev tega bo po njegovih besedah prišla z Žbogarjevimi delom.

Na vprašanje, kako komentira domnevno nezadovoljstvo v LDS, ker naj bi Zares dobila štiri ministrstva, pa je mandatar dejal, da je želel oblikovati najboljšo možno ekipo, "zato je bila potrebna prožnost".

Pahor je komentiral tudi včeraj izraženo nezadovoljstvo Slovenske škofovsko konference, da naj bi koaličiska pogodba poslabšala odnose med Cerkvio in državo. Pahor je prepričan, da morajo biti ti odnosi zasnovani na ustavnem načelu ločnosti Cerkve od države. Hkrati si želi, da bi bili odnosi med Cerkvijo in državo urejeni, "da bi se ljudje v Sloveniji, ne glede na njihove nazorske in druge poglede, počutili kot doma. Strpnost in sožitje sta moji vodili," je še dejal. (STA)

OSEBNA IZKAZNICA BOŠTJANA ŽEKŠA Univerzitetni profesor in bivši predsednik SAZU

LJUBLJANA - Kandidat za ministra brez listnice, zadolženega za področje Slovencev v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš se je rodil 26. junija 1940 v Ljubljani. Leta 1987 je postal član Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU), med letoma 2002 in 2004 pa je bil tudi njen predsednik. Je redni profesor za biofiziko na Medicinski fakulteti, znanstveni svetnik v odseku za teoretično fiziko Instituta Jožef Stefan in predstojnik Univerze v Novi Gorici. Posveča se raziskovalnemu delu na področju teoretične fizike in biofizike.

ŠKRIBINA NA KRASU - Šele posthumno so jim bile priznane zasluge v boju proti okupatorju

Spomin na slovenske padalce

Tradicionalna svečanost v čast 18 padalcev-radiotelgrafistov, ki so jih britanski zaveznički padalci spustili na naše kraje

V Škrbini na Krasu so se včeraj spomnili tragične usode 18 slovenskih padalcev med 2. svetovno vojno

KOMEN - Ob 110. letnici rojstva

Okrogla miza posvečena Ivana Rudolfu

KOMEN - Letošnje slovesnosti v spomin na primorske padalce so se začele na predvečer koletarjev v Škrbini, in sicer s ponedeljekovo okroglo mizo v Kulturnem domu v Komnu, ki je bila posvečena prof. Ivanu Rudolfu ob 110. obletnici rojstva.

O tem borcu za narodne pravice v času fašizma, organizatorju primorskih vojakov in padalcev na Bližnjem vzhodu med 2. svetovno vojno, šolniku, povojnem politiku in uredniku tehnika Demokracija v Trstu so ob okrogli mizi, ki jo je vodil časnikar Ivo Jevnikar, spregovorili avtorji nekaterih zgodovinskih in spominskih del o njem.

Najprej je Rudolfov sin, časnikar Saša Rudolf, ki je leta 1996 pri Goriški Mohorjevi družbi očetu posvetil knjigo Xolot - med resnico in domišljijo, predstavil občinstvu video projekcijo z orisom očeteve življenske poti.

Prof. Jurij Rosa, ki je s prof. Miro Cencic za Društvo TIGR leta 1998 napisal knjigo o Rudolfu, je bil sicer zaradi zdravstvenih razlogov odsoten, v pisnem prispevku, ki so ga prebrali na večeru, pa je opozoril na spomenik, ki so ga pred 10 leti postavili Rudolfu v Podnanosu, in orisal njegov rod.

Prof. Mira Cencic je predstavila narodnoobrambno in ilegalno Rudolfov delo pred vojno. Po-

udarila je, da je bil pomemben tigrovec, ki je znal splesti sodelovanje tudi z drugimi organizacijami in z britansko obveščevalno službo v skupnem boju proti fašizmu in nacizmu. Evropo je opozarjal na zatiranje Slovenev v Italiji z informativnimi, a tudi sabotažnimi akcijami.

Zgodovinar Gorazd Bajc, ki je o teh vprašanjih veliko pisal in pri tem uporabljal tudi Rudolfov zapuščino, je na podlagi arhivskih virov predstavil njegovo delo v okviru Jugoslovanskega odbora iz Italije, za osvoboditev Primorske, še zlasti snovanje primorskih vojaških enot na Bližnjem Vzhodu ter skupin padalcev, a tudi njihovo junaško in tragično usodo.

Posege so dopolnili spominski utrinki preživelih padalcev Stanka Simčiča in Cirila Kobala. Oba sta Rudolfa spoznala v Egiptu, ko je mlade Primorce navduševal za boj za domovino, tako da jih je po britanskih taboriščih za italijanske vojne ujetnike sodelavci zbrali okoli 5.000. Zanje je skrbel kot oče. Povezoval in bodril jih je z listom Bazovica. Njegov načrt, da bi s to udarno silo v odločilnem trenutku zasedel slovenske zahodne meje, se sicer ni izpolnil, z vsem svojim delom pa se je gotovo častno vpisal v slovensko zgodovino.

ŠKRIBINA NA KRASU - S krajšo, a prirsčno svečanostjo sta se tudi letos Občina Komen in Krajevna skupnost Škrbina oddolžili spominu na osemnajst slovenskih padalcev-radiotelgrafistov, ki so jih britanski zaveznički padalci v času druge svetovne vojne izvrili v Afriki ter jih med leti 1943-44 s padali spustili na naše kraje. Skoraj vsi tedanji slovenski padalci so se namreč pridružili partizanom, a jih je Ozna v svoji revolucionarni logiki kmalu prislušala med sovražne britanske agente in jih zapisala smrti. V novih okoliščinah, ki so spremljale osamosvojitev Slovenije, je slovenska država preživelim padalcem podelila državno odlikovanje, Zveza borcev pa je posthumno sprejela padle junake v svoje vrste, tako da jih lahko danes končno prištejemo med tiste, ki so pripomogli k zmagi nad okupatorjem.

Pri spominski svečanosti redno sodelovali poleg preživelih padalcev, svojcev, soborcev, predstavnikov Slovenske vojske, domačinov in drugih udeležencev tudi britansko in ameriško veleposlanstvo v Sloveniji: škrbinska svečanost je tako priložnost, ki krepi vezi med slovensko državo in angloameriško diplomacijo. Še prej pa je v domači cerkvi vojaški kapelan Jože Pult daroval mašo za dušnico.

Tokratna slovesnost, ki jo je bogatilo petje mladinskega pevskega zbora OŠ Komen pod vodstvom prof. Andreja Rustja, je sledila nekoliko drugačnemu programu kot ostala leta: začela se je namreč z minuto molka v čast padlim, nakar so prisotne delegacije (Ob-

čina Komen, Krajevna skupnost Škrbina, Društvo Tigr, delegacija Zvezne združenj borcev Slovenije, delegacija Društva izgnancev krajevne organizacije Komen, prijatelji in pobudniki spominske slovesnosti v Škrbini John Earle in Bob Plant, angleški veleposlanik Tim Simmons in ameriški veleposlanik Jusif Gafari) položile vence pod spominsko ploščo.

Pred mikrofon je nato stopil župan občine Komen Uroš Slamič in svojem posegu poudaril krivično usodo, kateri so bila podvržena življjenja padalcev in spomin nanje v vsem povojnem času. Dostojanstvena rehabilitacija padlih je po Slamičevem mnenju nastala iz potrebe po iskanju resnice, »resnice, ki naj bi v nas nosila mir, mir, ki je osnova sobivanja, spoštovanja in razumevanja«. Najstarejši preživelci padalec Stanislav Stanko Simčič (ob katerem je stal še Cyril Kobal, ki je z njim delil usodo) je z županovimi besedami soglašal in spomnil se je še na soborce, ki so bili »preprosti fantje, vendar z močnim domoljubnim čutenjem v sebi«. Tudi veleposlanik Velike Britanije v Sloveniji Robert Simmons je poudaril hrabrost primorskih specialcev, ki »so simbol požrtvovalnosti in domoljubja Slovencev med drugo svetovno vojno. V velik ponos si štejem, da sta britanski in slovenski narod takrat sodelovala v boju proti fašizmu in nacizmu in da sta danes tesna partnerja v EU in Natu: pozabiti pa ne gre, da so naši vojaki skupno sodeleženi v misijah v Afganistanu, Kosovu in tudi drugie.« Ameriški veleposlanik Jusif Gafari pa je izpostavil, kako je tudi žrtvovanje padalcev prišlo do temu, da smo bili pred nedavnim priča miroljubnim volitvam takoj v RS kot v ZDA. »Danes ne bi uživali miru in demokratičnih ugodnosti, če se ne bi padalci v času vojne izkazali za tako pogumne in hrabre borce.«

Slepno misel je na spominski svečanosti ponesel osrednji snovalec škrbinske slovesnosti, John Earle, ki je kot običajno pronicljivo vzel v pretres nekdanje dogodke, da bi analiziral sedanja aktualna dogajanja. »Kaj bi rekli padalci, če bi živelci v današnjem svetu, se je najprej vprašal Earle. Življenje se je močno spremenilo: marsikaj je nedvomno boljše kot nekoč, drugo pa je žal na slabšem. »Klub ogromnemu materialnemu napredovanju moramo priznati, da niso v enaki meri napredovali odnosni med ljudmi«, je dejal Earle. Še danes smo priča diskusijam, ki skušajo ugotoviti, kdo je imel nekoč prav in kdo je bil pred več kot šestdesetimi leti na napačni strani. »Večina prebivalcev naših krajev se je vendarle rodila po drugi svetovni vojni: sprašujem se zato, ali je še smiseln buriti duhove ob takih polemikah. Z nekdanjim sovražnikom – nacistično Nemčijo – smo se že zdavnaj spravili, kdaj se pa bomo dokončno še med sabo? (ri)

KOŠARKA - Kriza ljubljanskega moštva Union Olimpija

Marko Milič pogreša borbenost in pogum

Kapetan kritičen do soigralcev, vendar pa je, tako kot trener Džikić, še naprej optimist

LJUBLJANA - Košarkarje Uniona Olimpije jutri čaka četrti nastop v evroligi, kjer bodo lovili letošnjo prvo »evropsko« zmago. Gostovali bodo pri turškem Fenerbahče Ülkerju v Carigradu.

Čeprav položaj v Unionu Olimpiji po štirih zaporednih porazih ni ročnat, v ekipi poudarjajo, da ni razlogov za preplah, saj se bo vloženo delo slej kot prej vrnilo v obliki zmag. »Potrebujemo eno zmago, ki bo obrnila potek dogodkov v pravo smer in začela valiti kamen po pobojičju navzdol. Resda smo v rezultatski krizi, toda takto hitro kot smo vanjo prišli, se lahko tudi izvlečemo. Še precej boljše ekipe od naše imajo na začetku sezone težave, a ne zganjajo prevelikega hrupa okoli tega. Težave moramo rešiti sami in zgolj samo znotraj ekipe,« pravi kapetan Marko Milič, ki meni, da sta jih mogče naslova v slovenskem superpokalu in na izredno močnem pripravljalnem turnirju v Ljubljani nekoliko uspavala: »Moje osebno mnenje je, da sedem do osmih igralcev v ekipi ne daje od sebe maksimuma. Igrajo približno na 50 odstotkih svojih zmožnosti. Pogrešam borbenost in pogum,« je še poudaril Milič.

Trener Džikić prav tako ne vidi razlogov za preplah. V Carigrad potujejo zmaji z željo po zmagi in dobrni igri: »Ne predajamo se vnaprej, delamo zavezeto, napredujemo v vseh segmentih, zato sem prepričan, da bodo rezultati prišli kmalu. Je pa res, da se morajo igralci zavedati, da lahko le s 100 odstotno angažirnostjo dosežejo uspeh in premagajo tudi najboljše ekipe,« je še dodal Džikić.

Fenerbahče, pri katerem uspešno igrata tudi slovenska reprezentanta Gašper Vidmar in Emir Preldžić, je v dvojboju z Union Olimpijo nespornej favorit. V dosedanjih treh tekma je zabeležil poraz v prvem krogu na gostovanju pri Tau Ceramicci, nato pa doma premagal Albo iz Berlina ter v zadnjem krogu po odločilnem prispevku Preldžića (17 točk) v gosteh še Juventut.

Pri ljubljancih bo prav gotovo odsoten Jasmin Hukić, ki bo sicer odpotoval v Carigrad. Marko Milič pa okreva po udarcu v koleno, ki ga je prejel na tekmi proti Tau Ceramicci.

Zlasti v Rusiji in Španiji pa je narašlo povpraševanje za usluge Mirze Begića. Pri ljubljanskem klubu še naprej iščejo okrepitev na igralnem mestu ena ali dve.

Marko Milič, ki je na tekmi proti Tau Ceramicci prejel močan udarec v koleno, vsak dan obiskuje fizioterapevta in jemlje tablete proti bolečinam

OCENA - Kaj menijo o Unionu Olimpiji?

Vrzeli v igralskem kadru, pozitivno pa je, da so v ekipi spet tudi Slovenci

Kaj pa o Unionu Olimpiji menijo naši zamejski košarkarji? Naše sogovornike, ki so si ogledali tudi tekmo med Ljubljanci in Lottomatico Roma v sklopu evrolige, smo povprašali za oceno o letošnji sezoni zmagov.

Christian Slavec, igralec Jadran Mark: »Ljubljanci se mi zdijo pre malo zagrizeni. Menim, da jim manjka igralec, na katerega bi se lahko zanesli v ključnih trenutkih. Torej tisti, ki v odločilnih sekundah zadane koš. Klub temu pa pozitivno ocenjujem dejstvo, da so v ekipi končno Slovenci. Dolgo jih ni bilo. Obenem pa pri Olimpiji vzgajajo mlade košarkarje, kar je nasploh dobro. Čeprav so letošnji rezultati slabši, spremila Ljubljancane kar 6.000 navijačev.

Olimpija ima v primerjavi z ostalimi ekipami, ki nastopajo v evroligi, veliko nižji finančni zalogaj in to pogojuje sestavljanje igralskega kadra ter posledično tudi rezultate.«

Edi Sosić, spremjevalec Bora Radenske: »V primerjavi z lanskim sezonom je letošnja ekipa skromnejša. Ljubljancani imajo predvsem v napadu veliko težav: tako na zunanjih položajih kot pri prodiranju. Opazil sem obenem, da je lani predvajala hitrejšo igro, letos pa nasploh igrajo počasneje. Menim, da v ekipi manjka dober strelec. Krizo torej opazam v igralskem kadru, kar je posledica finančnih težav. Boljši igralci izbirajo Španijo, Grčijo in Italijo, kjer se obračajo visoke vsote denarja. Brezec je naposled izbral Romo, kjer so mu ponudili višjo vsoto denarja. Igralci torej sledijo denarju, v Sloveniji pa je težko sestaviti kvalitetno ekipo. Spodbudno pa je, da igrajo v ekipi Slovenci.«

Mario Gerjevič, trener mladinskih ekip Jadran: »Pri oceni Uniona Olimpije je treba ločevati strokovni štab in igralski kader. Trener Aleksandar Džikić je dober strokovnjak, ima kakovosten načrt in način dela, kar cenijo tudi igralci. Menim torej, da je strokovni kader dovolj kakovosten za nastopanje v evroligi.

Igralski kader pa ni na nivoju tek-

CHRISTIAN SLAVEC

KROMA

EDI SOSIĆ

KROMA

MARIO GERJEVIČ

KROMA

movan, v katerih nastopa ljubljanska ekipa. Pri izbiri tujev so pri Unionu Olimpiji naredili nekaj napak, saj niso dovolj kvalitetni. Nadalje dopolnjujejo ekipo starejši igralci, kot so na primer Milič in Hukić, ki pa niso vrhunski. V Ljubljani so ostali zato, ker drugod po Evropi niso dobili zanimivih ponudb. Ostali del igralskega kadra pa sestavljajo mladi, še neizkušeni igralci, ki pa ne morejo zagotavljati neke konstantnosti. Ti niso dovolj kvalitetni za ta nivo tekmovanja, kot sta evroliga in liga NLB. Slednji bi se morali šele učiti, kar pa evroliga ne dopušča. Union Olimpija bo torej težko dosegla zastavljene cilje, in sicer uvrstitev med 16 v evropskem tekmovanju in v final four v ligi NLB. Dosedanji rezultati prvega dela prvenstva so porazni, ampak ekipi je treba pač dati čas. Verjamem, da bodo v nadaljevanju rezultati boljši.« (V.S.)

TENIS - Zaključni turnir ATP v Šangaju

Novak Đoković je že prvi polfinalist

Premagal je Davidenka - Roger Federer pa tvega dnaes izločitev

SANGHAJ - Srbski teniški igralec Novak Đoković si je na zaključnem mestru sezone v Šangahu z nagradnim skladom 4,5 milijona dolarjev že zagotovil mesto v polfinalu. V dvoboju drugega kroga zlate skupine je za drugo zmago premagal Rusa Nikolaja Davidenka s 7:6 (7:3), 0:6, 7:5. Đoković je tako dobil dvoboj zmagovalcev prvega kroga. Po krizi v drugem nizu, ki ga je s »kravatom« dobil četrto postavljeni Rus, je drugemu nosilcu v Šangahu spet steklo in tretji niz je dobil s 7:5. »Imel sem povsem nerazložljiv padec v drugem nizu. A uspel mi je, da sem se vrnil v igro, čeprav sem bil zelo nervozan,« je po obračunu priznal najboljši srbski teniški igralec.

Rus ima še možnosti za napredovanje, brez njih pa je že po včerajnjem obračunu ostal Franco Jo-Wilfried Tsonga. Z Argentincem Juanom Martínom del Potrom, za oba je nastop v Šangahu prvi na takšnih tekmovanjih,

sta odigrala boj na vse ali nič; oba sta dvoboja prvega kroga izgubila in tisti, ki bi izgubil še enkrat, bi že izgubil vse možnosti za napredovanje. Boljši je bil Argentinec in po izenačenem boju slavil s 7:6 (4), 7:6 (5).

Danes bo osrednja pozornost v Šangahu veljala obračunu poražencev v rdeči skupini: pomerila se bosta nekdajni prvi igralec sveta Švicar Roger Federer in Američan Andy Roddick, ki sta v uvodnih dvobojih na kitajskem moralu priznati premoč tekmcema. V drugem obračunu pa bosta moči merila zmagovalca uvodnih tekem, Škot Andy Murray in Francuz Gilles Simon.

DOPING - Italijanski olimpijski komite je za dopinškega grešnika, kolejarja Emanueleja Sella, ki se je javno poskal in priznal zlorabo krvnega dopiniga eritropoetina (EPO), predlagal milejšo, polovično kazen - enoletno prepoved tekmovanj.

NOGOMET - Pokal Udinese danes v Vidmu proti Reggini

VIDEM - Udinese bo v okviru današnje osmine finale (igra se na ne-posredni izpad) državnega pokala ob 15. uri na stadionu Friuli v Vidmu gostil Reggino, proti kateri bo igral tudi v nedeljo. Tekmo bodo neposredno prenašali po Rai 3. Trener Pasquale Marino bo tokrat nekoliko spremenil postavo. Počivali bodo Inler, Domizzi, Coda, Isla in D'Agostino. Danes sta na sprednu še dve pokalni tekmi: Sampdoria - Empoli (19.30 Raisport più), Napoli - Salernitana (21.00 Rai 2).

MOGGI - Javni tožilec Luca Palamaro je na procesu Gea zahteval šest let zaporne kazni za nekdanjega športnega direktorja Juventusa Luciana Moggia, pet let za njegovega sina Alessandra in dve leti za Davida Lippija, sina selektorja italijanske nogometne reprezentance Marcella Lippija. Razsodba bo januarja.

HIT GORICA - Novogoriške odbojkarice Hita bodo na današnji povratni tekmi pokala Challenge gostovale v Tirani v Albaniji. Hit Gorica je glavni favorit za uvrstitev v naslednji krog. Varovanke trenerja Zorana Jerončića so že na prvi domači tekmi zaslужeno zmagale s 3:0. Novomeški TPV bod danes gostil Fasbosit iz Linza.

BLED IN SALONIT - Odbojkarji ACH Volleyja bodo danes (ob 20.10 po Slo 2) v dvorani Tivoli igrali tekmo 2. kroga lige prvakov v skupini E. Njihov nasprotnik bo dunajski aon hotVolleys. Obe ekipi sta po prvem krogu ostali brez točk, saj so Blejci v gosteh moralni priznati premoč italijanskim prvkom Trentino Volleyju, ki je včeraj v 2. krogu s 3:0 (19, 16, 17) zmagal v Franciji proti moštvu Beauvais Olse. Podprvaki iz Kanala bodo povratno tekmo 2. kroga pokala CEV igrali na Finskem. Na prvi tekmi so bili boljši Finci. Liga prvakov: Copra Piacenza - Apeldoorn sinoči

SVETOVNA REKORDA - Nov svetovni rekord je na plavalnem svetovnem pokalu postavil Američan Peter Marshall na 100-metrski razdalji v hrbtnem slogu. Van der Burgh je 50 metrov prsno odplaval v 25,94 sekunde. Nov mejnik na 100 metrov hrbtno zdaj znaša 49,94 sekunde.

GIMNASTIKA - Na sobotni drugi deželnini preizkušnji v Trstu so članice tržaške Artistice '81 dosegle nekaj zelo dobrih uvrstitev. Tea Ugrin, Camilla Sai in Anita Rupini so v različnih starostnih kategorijah stopile na najvišjo stopničko. Ilaria Jež pa je bila druga.

ZANIMIVOST - Podjetniška pobuda Lorisa Maniaja

Spodnje perilo lorismania

Števerjanec bo na svoji spletni strani (poleg informacij) ponujal tudi kolekcijo spodnjih hlač in majic

Števerjanec Lorisu Mania odslej ne bo več le odbojkar, ampak tudi modni kreator. Čez nekaj tednov bo predstavil kolekcijo spodnjega perila z avtorskim logom lorismania. Enako ime bo nosila tudi spletna stran (www.lorismania.it), ki bo na internetu dostopna vsem čez nekaj tednov. Tu bo Števerjanec objavljala novice, komentarje in slike. V internetnem kontiku bo tudi forum, kjer bodo bralci lahko pustili svoj komentar. Spletne strani je sestavil Lorisov priatelj Rickey Adobatti. Novice bodo v italijanskem jeziku, nekatere pa bo Loris tuji prevedel v slovenščino.

Kje pa se je porodila ideja o kolekciji spodnjega perila? »Ko sem si zamisliš svojo spletno stran, so mi prijetljivi predlagali, naj na istem mestu

UMETNOSTNO KOTALKANJE - Tanja Romano odpotuje jutri na SP na Tajvan

»Pogrešam nastopanje, zaupam svojim izkušnjam«

Zaradi poškodbe trenira šele od junija in doslej ni tekmovala - Težave s spolzko ploščo

Lani je v Avstraliji (spet in še bolj kot kdaj koli prej) očarala svetovni kotalkarski svet s fantastičnim nastopom, hkrati je postala tudi najuspešnejša kotalkarica vseh časov po številu osvojenih naslovov svetovne članske prvakinja. V svoji zbirki jih ima enajst, prvi pa sega v zdaj že skoraj davno leto 2002.

Vendar Tanja Romano na svoji poti kljub temu ne popušča. Jutri zjutraj bo spet odpotovala daleč na vzhod, tokrat na otok Tajvan, kjer bo z nastopi na letosnjem SP v drugem največjem mestu Kaohsiung (1,5 milijona prebivalcev) pričela prihodnji teden, že to soboto bo imela prvi trening, v ponedeljek pa prvega uradnega. Poletova kotalkarica bo, kajpak, vnovič nastopala v soju žarometov in se vlogi favoritine ne moreogniti, vendar pa bo tokrat najbrž zanj še težje kot doslej, saj je bila letosnja sezona resnično posebna. Na najpomembnejšo preizkušnjo leta odhaja namreč sicer zdrava in odlično pripravljena, toda ne da bi imela letos za sabo niti enega uradnega nastopa in dve sami ekshibiciji. Kot znano, se je nameč celo zimo otepala poškodbe na golenici, kar je težava, ki jo bolj ali manj spremlja že od leta 2005, sicer sprva na drugi nogi. Tako je dejansko s pripravami začela s polno paro šele junija. Delo šestih mesecev je strnila v tri.

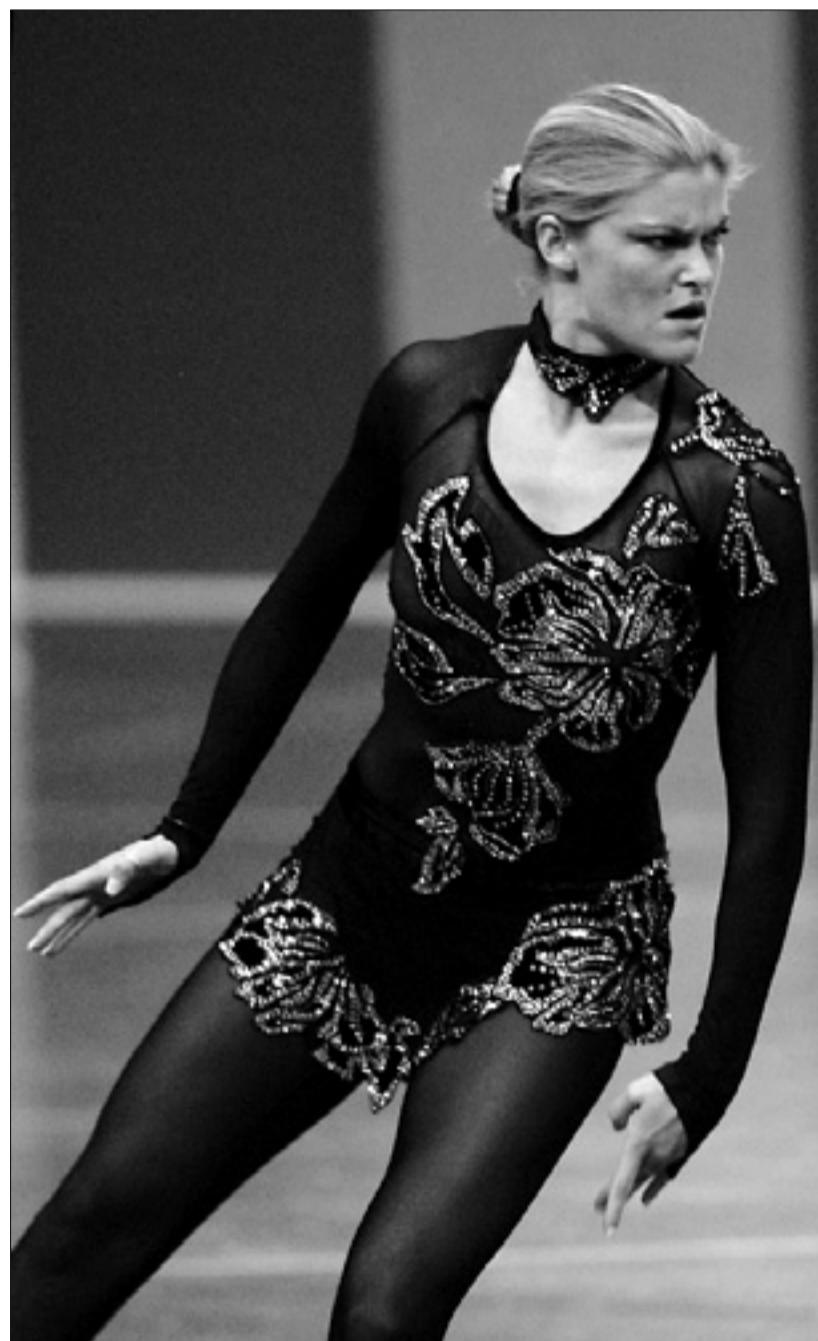
»Po zadnjem zboru reprezentance sem bila resnično utrujena, morda sem delala celo preveč. Zadnji teden je bil namenjen predvsem aktivnemu počitku in se zdaj počutim zelo dobro. Seveda pogrešam to, da letos še nisem tekmovala, saj ti javen nastop daje samozavest, ki je samo s treningom ne pridobiš. Računam pač na svoje izkušnje,« je pred odhodom povedala dobro razpoložena Tanja, ki bo danes opravila še zadnja dva treninga v Trstu, kamor se je iz Livorna vrnila predvčerajšnjim zvečer.

Jutri zjutraj jo najprej čaka polet

v Rim, tam se bo opoldne pridružila ostalim članom seniorske reprezentance, vsi skupaj pa bodo poleteli direktno na Tajvan z vmesnim postankom v Hong Kongu. S Tanjo bodo potovali tudi Poletov predsednik Marino Kokorovec, ki je kot član državne zvezze v uradni delegaciji Italije, Tanjina trenerka v Livornu Laura Ferretti, kondicijski trener Andrea Bientinesi, mama Nadja in nenadomestljiva plišasta kravica, ki jo vedno spremlja na vsa najpomembnejša tekmovanja. Na Tajvanu se že nekaj dni mudi tudi Tanjin dolgoletni trener Mojmir Kokorovec, ki je zadolžen tudi za mladince in mladinke, ti pa bodo na SP nastopili že ta teden. Tam bo Tanja lahko računala tudi na strokovno pomoč svojega koreografa, nekdanjega svetovnega prvaka Tržačana Sandra Guerre. Z njim je pred odhodom na SP še nekoliko spremeniila sklepni del prostega programa, ki je nov in zahteven.

Program in pomanjkanje tekem pa nista edini skrbi Tanje. Zelo neugodno jo je tudi presenetila sveža novica, da so morali zaradi izredno spolzke lesene plošče v športni dvorani v Kaohsiungu prav včeraj prvič v zgodovini SP prekiniti uradni trening mladincev. Italijanska delegacija je predlagala, da bi progo prekrili s plastjo vinavila, kar se je v preteklosti že izkazalo kot učinkovito. Organizatorji so se odločili drugače (pomagali naj bi si tudi s coca colo!) in kaže, da so se razmere izboljšale, bržkone pa ne bodo optimalne.

Na Tajvanu je ta čas tudi izjemo vroče, okoli 30 stopinj, 95-odstotna vlaga pa je naravnost neznotorna. So pa zato »azzurri« nastanjeni v zelo udobnem hotelu (ki je sicer nekoliko oddaljen od prizorišča SP), izsledili pa so tudi italijansko restavracijo in tako delno rešili skrbi, ki so se pojavljale v zvezi s hrano. Ta je kot znano na Kitajskem za naše razmere precej neužitna. (ak)

Lani je Tanja v Brisbaneu očarala stroko in gledalce

ŠZ Olympia: 30 malčkov in 70 deklic in dečkov

Mesec dni je pretekel odkar so se v telovadnici ŠZ Olympia po poletnem premoru ponovno pričeli redni treningi športne ritmične gimnastike, športne gimnastike, športnega plesa ter vadbe predšolskih otrok za sezono 2008/09.

Športno združenje Olympia letos ponovno in že kar deveto leto po vrsti prireja vadbo za predšolske otroke Gymplay v društveni telovadnici na drevoredu XX.septembra v Gorici. V dejavnost, ki se je začela prve dni meseca oktobra, je vpisanih čez 30 malčkov. Pomožne vaditeljice Eva in Valentina Kristančič, Marija Jussa in trenerka Damijana Češčut se tudi letos z dovoljenjem Didaktičnega ravnateljstva dvakrat tedensko odpravijo najprej v vrtec Sovodenje, Rupo, Štandrež, nato v Pevmo in pa seveda v oba goriška mestna vrtca. Starši pa poskrbijo za pot domov.

Cez 70 deklic in dečkov, deklet in fantov pa je vpisanih v gimnastično - plesne skupine, trenirajo pa dvakrat tedensko: orodni telovadci pod vodstvom dveh novogoriških trenerjev - Mihe Vogrinčič in Egonu Preglja, ob pomoci pomožnih vaditeljic Valentine in Eve Kristančič, ritmičarke pod vodstvom trenerke Mije Ušaj Češčut in pomožnih vaditeljic Majke Devetak in Marije Jussa, športni ples pa vodi koreograf Damijana Češčut. Pri vseh treh panogah so mladi športniki in športnice razdeljeni v dve oz. tri starostne skupine, pridno pa se že pripravljajo na prva telovadna srečanja in nastope.

Naj povemo še, da se je šz Olympia z vsemi temi skupinami letos prijavila tudi v Sokolsko zvezo Slovenije, ki predvideva serijo notranjih tekmovanj v preverjanju znanja in pa raznorazna srečanja, tekmovanja in akademije v sedanji Sloveniji. Vpisovanje se pri šz Olympia seveda še nadaljuje.

ŠAH

Naši uspešni na različnih frontah

Mladi zamejski šahisti, ki obiskujejo krožek slovenskih šol pod mentorstvom mojstrskega kandidata Aleksandra Uršiča v Trstu in šolski krožek v doberdobski večstopenjski šoli, uspešno nastopajo na raznih turnirjih. Prejšnjo nedeljo sta bila na sporedu kar dva: v južnih urah turnir za člane v Dutovljah, kjer je nastopilo večje število šriznanih šahistov, med temi tudi Jan Zobec, ki je dosegel zelo dober izid s štirimi točkami v devetih dvobojih. Popoldan pa je bil na sporedu maldinski turnir Grand Prix v Štarancanu, ki se ga je udeležilo tudi več naših mladih šahistov. Vsi so v precej ostri konkurenči (24 šahistov z enim prvokategornikom in enim tretjekategornikom) dosegli dobre rezultate. Filippo Camana (3,5/5, sicer celo tretji na skupni razpredelnici) je bil prvi v kategoriji U10, Tjaša Oblak (3/5, 7. na absolutni lestvici) pa v ženski konkurenčni kategoriji U16. S tem sta dosegla pravico do nastopanja na državnem prvenstvu posameznikov, ki bo na sporedu prihodnje leto v dolini Aoste. Novinka Eva Batistel (1/5) je zaradi pomanjkanja konkurence prav tako uvrščena na državno prvenstvo v ženski kategoriji U14. Uvrstitev je za las spodletela Matjažu Zobcu (3/5), ki se je v kategoriji U14 uvrstil na 2.mesto, medtem ko je bil Luka Gergolet (2/5) tretji v kategoriji U10, kjer sta se brata Martin (2/5) in Filip Juren (0,5/5) uvrstila na 4. oz. 6.mesto. Filip je bil nagrajen kot edini udeleženec kategorije izpod osmih let. Omar Cusma in Liam Visentin (oba 2,5/5) sta bila v kategoriji U12 četrti oz. peti, Elia Saggini (2/5) sedmi in Davide Trevisan (1/5) deveti. Vsi bodo uvrstitev v državni finale lahko naskakovali na naslednjih turnirjih, ki bodo na sporedu v prvih mesecih prihodnjega leta. Vsi omenjeni šahisti in še nekateri drugi bodo tudi zastopali tržaško društvo SST1904 in goriško društvo SSG v ekipnem tekmovanju.

Zelo pestra je tudi dejavnost po šolah: letos imajo krožek tudi na osnovnih šolah v Bazovici in Proseku, na Tržaškem pa bo spet delovala šahovska mreža pod vodstvom vodilne šole Žige Zoisa. Med raznimi pobudami je predvideno tudi prvenstvo za posameznike vseh šol, ki so pristopile k tej pobudi. (Marko Oblak)

SLOVENIJA - Ob 110-letnici rojstva

V Novem mestu spominska razstava o Leonu Štuklju

Tokrat predvsem o športni poti staroste slovenskega olimpizma

NOVO MESTO - Ob 110-letnici rojstva slovenskega olimpionika Leona Štuklja danes ob 18. uri v Dolenjskem muzeju v Novem mestu odpirajo spominsko razstavo Leon Štukelj 1898-1999-2008. Z dokumentarno razstavo in zloženko se ob rojakovem rojstnem dnevu spominjajo njegove športne in življenske poti, je povedal direktor Dolenjskega muzeja Zdenko Picej. Po njegovih besedah je kot avtor razstave po obsežni razstavi in katalogu ob Štukljevi 100-letnici rojstva - kot enem osrednjih dogodkov slovesnosti ob olimpionikovi 100-letnici, ko je bila v Novem mestu s Štukljevo pomočjo razstavljenja njegova celotna zbirka medalj, diplom, priznanj, odlikovanj, plaket, daril in drugih osebnih predmetov - za takratno obletnico pripravljen dokumentarno razstavo, ki prikazuje življensko in predvsem športno pot staroste slovenskega olimpizma.

Picej, ki je v Dolenjskem muzeju zaposlen tudi kot zgodovinar, je dokumentarno razstavo postavil na temelju razstave iz leta 1998, novost pa, kot je dejal, predstavlja nova uvodna panoja in dodani panoji s Štukljevimi športnimi dosežki, olimpijskimi medaljami, diplomami in dogodki, povezanimi z obeleženjem njegove 100-letnice rojstva v Novem mestu.

»S tem, ko je bila leta 2000 s strani družine Leona Štuklja sprejeta odločitev o stalni postavitevi predmetov iz Štukljeve športne zapiščine na

Zaradi njegovih uspehov, tako Picej, je 110-letnica Štukljevega rojstva čas, da se ob odprtju posebne stalne razstave še enkrat poklonijo spominu na človeka, ki je dokazal, da se lahko v športu in življenu klub nadarjenosti uspe le z velikimi željami po uspehu in dokazovanju samemu sebi, s trdim delom, močno voljo, samodisciplino, vztrajnostjo, natančnostjo, doslednostjo, strpnostjo in skromnostjo. »Zato je starosta slovenskega olimpizma simbol celotnega olimpijskega gibanja,« je povzel Picej.

Razstavo bo odprl predsednik Slovenske olimpijske akademije Miroslav Cerar. (STA)

NAŠ POGOVOR - Bregov nogometniški Matteo Cigui

Nogomet, tenis, arhitektura in New York

Bregovi uspehi sad novega sistema igre in daljše klopi

Matteo Cigui, za prijatelje Matej, igra pri Bregu že drugo sezono. V letosni sezoni je sicer igral le v deželnem pokalu, saj se je pred začetkom prvenstva pretegnil stegensko mišico. 21-letni Tržačan je pred tremi tedni znova začel trenirati in najbrž ga bo trener Vitučič že danes preizkusil na deželnem tekmi proti Azzurri. Matteo je zelo pozitivno ocenil dosedanje Bregove na stope in 2. mesto na lestvici: »Igramo veliko boljše kot v lanski sezoni. Trener pa ima na razpolago vsaj dva igralca na vsakem igralnem mestu. Za razliko od lani smo spremenili še sistem igre. Letos igramo 4-4-2, ki je veliko bolj učinkovit od starelega 3-5-2. Novi sistem smo vadili že od začetka avgusta. S takim ritmom se lahko borimo tudi za play-off.«

Poleg tebe pa so poškodovani še drugi nogometniki...

Iz tega vidika začetek sezone ni bil najbolj rožnat. Prav gotovo je za številne poškodbe krivo igrišče, ki je še zelo mehko, saj se mora podlaga še ustaliti.

Kako bi ocenil trenerja Davorja Vitučiča?

Zelo dobro dela z mladimi nogometniki in pri vsakem najde pozitivne lastnosti. Sam letos igrat v obrambi na desni strani, čeprav igrat raje v zvezni liniji.

V soboto vas čaka derbi z Zarjo Gajo.

To je posebna tekma, na kateri bi rad bil na igrišču. Upam, da bom igral vsaj v drugem polčasu.

Poleg nogometa igraš tudi tenis.

Tako je, čeprav zdaj s tenisom mirujem. Začel bom trenirati še januarja, saj bom v prihodnji sezoni skoraj gotovo z Gašo nastopal v prvenstvu moške C-lige. Nekateri gajevci, ki so v lani izpadli iz B-lige, so namreč zapustili društvo. Aleš Plesničar najbrž ne bo igral več, prav tako Pao-lo Surian. Letos sem nastopal v prvenstvu D1-lige.

Caka te torej naporen začetek leta 2009.

Tako je. Dvakrat na teden bom treiral nogomet, dvakrat pa še tenis. Problem pa bo, ko bomo igrali na obeh frontah in povrh tega istočasno ob nedeljah. Moral se bom drugače organizirati.

Kako pa gre s študijem arhitekture?

Vpisani sem v tretji letnik. Arhitektura je precej zahtevna. Moja skrita želja je, da bi kot arhitekt delal v New Yorku. Tam so najboljši svetovni arhitekti.

Novinarstvo pa je tvoj konjiček...

Ob nedeljah že dve leti sodelujem z oddajo Šport in glasba na Radiu Trst A. (ing.)

Na sliki zgoraj
Matteo Cigui.
Desno Bregov
braničec Pierpaolo
Gargiuolo

KROMA

NOGOMET - Deželnini mladinci

Krasov »poker«

Visoko so premagali zadnjeuvrščeni Staranzano - Dva zadetka Jara Martinija

Kras - Staranzano 4:1 (2:0)

KRASOVI STRELCI: Martini v 1. in v 90. min., Martino v 29. in Dolliani v 83. min.

KRAS: Dedenaro, Pettiroso, Sovič (Dolliani), Jevnikar, Latin, Križmančič, Candotti (Gajic), Cerrano, Martini, Marino (Jurčič), Bullo (Rossone), trener De Castro. IZKLJUČEN: Pettiroso.

Krasovski deželnini mladinci so v ponedeljkovem srečanju 8. kroga visoko premagali Staranzano, ki je skupaj z Domiom zadnji na lestvici.

Gostitelji so povedli že v 1. minuti z Jarom Martinijem, ki je na najboljši način izkoristil podajo Cerrana. Kras, ki je stalno držal vajeti igre v svojih rokah, še drugi zadetek dosegel okrog 30. minute, ko je v polno zadel Marino. Gostje so Dedenara premagali na začetku drugega polčasa po strelu iz enajstih metrov (sodnik je po prekršku izključil Pettiroso). Po golu gostov domačini se niso več pustili presenetiti in so še dvakrat zatresli mrežo Staranzana, najprej z Matteom Dollianijem in nato še drugič z Jarom Martinijem.

Vrstni red: Pro Gorizia, Muggia 17, San Luigi 16, Monfalcone 15, Trieste Calcio 14, Ponziana, Vesna 13, Torviscosa 12, Fincantieri, Kras 10, Sevegliano 7, Juventina 6, Staranzano, Domio 4.

Prihodnji krog: Staranzano - Sevegliano, Juventina - Trieste Calcio, Monfalcone - Muggia, Ponziana - Kras, San Luigi - Fincantieri, Torviscosa - Domio, Vesna - Pro Gorizia.

Krasov napadalec Jar Martinji (levo) v akciji

KROMA

KOŠARKA - Deželno prvenstvo under 21

Kontovel po podaljšku dobil tekmo, ki je bila dejansko njegova že po rednem delu

DEŽELNI UNDER 21

Kontovel - Dinamo 92:90 (20:25, 39:37, 58:56)

KONTOVEL: Guštin, Lisjak 15, S. Malalan 22, Bufon, Ferfoglia 37, Sossi 4, Gaggi/Slokar, Genardi 12, Bergagna 2, trener Claudio Starc. PON: Genardi in Guštin.

Kontovel je goriški Dinamo premagal še po podaljšku, potem ko je neverjetno zapravil zmago v končnici rednega dela.

Po vseskozi zelo izenačeni igri so gostitelji minuto pred koncem vodili za šest točk in imeli na voljo napad. Gostje so zakrivili osebno napako in nato prejeli še tehnično. Domači pa so zastreljali vse štiri proste mete, Goričani pa izenačili prav v zadnjih sekundah z dvema trojkama in tako izsilili dodatnih pet minut igre. Tu so bili Kontovelci le rahlo boljši, uspeh pa je zapečatil Saša Ferfoglia z dvema protista metoma.

Ostale tekme petega kroga bodo na sporednu jutri.

DEŽELNI UNDER 19

Bor Nova Ljubljanska banka - Servolana B 78:50 (20:7, 41:25, 53:45)

BOR: Pertot 22, Devčič 6, Brian Filipac 11, Erik Filipac 10, D'Ambrosio 7, Gombač, Formiglio 2, Preprost 10, Pescatori 6, Vigni, Pancrazi 3, trener Fabio Sančin. TRI TOČKE: Pertot 3, D'Ambrosio in Pancrazi 1.

V uvodnem krogu so borovci dobro opravili svojo nalogo in objektivno slabšega tekmeca obvladal brez večjih težav. Učinkovita je bila zlasti obramba Svetovirančanov, ki so popustili le v tretji četrtni, ko so se jim nasprotniki tudi približali na štiri točke zaostanka. V zadnjem delu pa so se domačini spet zbrali in znatno povečali razliko. Med posamezniki se je odlikoval predvsem razpoloženi Andro Pertot, ugodno pa je presenetil tudi Dean Preprost.

Jadran Zadržana kraška banka - Servolana A 90:76 (25:26, 52:46, 66:65)

JADRAN: M. Malalan 2, Košuta 6, Starc 9, Gantar 18, Zaccaria 9, Sossi 17, Žu-

Peter Lisjak (Kontovel)

žek, Ban 24, Hrovatin 5, trener Mario Gerjevič. PON: Hrovatin. TRI TOČKE: Ban, Sossi in Starc 1

Krstni nastop je bil uspešen tudi za mlade jadranovce, ki so sicer skromnega

ZSŠDI

V Ljubljani srečanje z mediji

Komsija za zamejski šport pri Olimpijskem komiteju Slovenije, ki jo vodi Sonja Poljsak, bo danes v sejni sobi hale Tivoli v Ljubljani pripravila tradicionalno tiskovno konferenco o slovenskem zamejskem športu, namenjena pa je medijev v Sloveniji.

Na srečanju bodo predstavili uspehe in problematike treh zamejskih športnih organizacij, to so Zraruje slovenskih športnih društv v Italiji, Slovenska športna zveza s Koroško in Zveza Slovencev na Madžarskem iz Porabja.

Delegacio iz Italije bodo poleg predsednika ZSŠDI Jureta Kuferšina predstavljali še zmagovalka letosnjega svetovnega pokala v rokhanju Mateja Bogatec (ŠD Mladina), predstavniki Jadranovih košarkarjev, ki so lani napredovali v državno C-ligo, Branko Lakovič s svojim novim Zbornikom slovenskega športa v Italiji za leto 2008 in Mario Šušteršič, ki bo predstavil svojo knjigo Sledovi.

KOŠARKA - C-liga

Bor Radenska in Jadran Mark danes doma

Kot smo že poročali bosta Bor Radenska in Jadran Mark 8. krog državne košarkarske C-lige odigrala že drevi. Oboji bodo igrali doma. Jadran Mark (pod vprašajem je nastop Slavca) se bo na Alturi, s pričetkom ob 20.30, pomeril z Virtusom iz Padove, ki ima na lestvici dve točki več.

Bor Radenka pa bo pol ure kasneje, torej ob 20.30, začel na stadionu 1. maja v Trstu dvobojo z vodilnimi Roncadami, ki so še nepremagane in imajo najboljšo obrambo v ligi.

NOGOMET - Nocoj Deželni pokal: Breg v Dolini, Primorje v Tržiču

V okviru 2. kroga drugega dela deželnega pokala za ekipe 2. AL bosta nocoj v skupini D igrali Breg in Primorje Interland. Brežani bodo ob 20.30 na domaćem igrišču v Dolini gostili goriško Azzurro, ki je v prvenstvu (skupina C) z 17 točkami (prav toliko kot Breg) prva na lestvici. Primorjaš pa čaka nocoj (20.30) gostovanje v Tržiču. Na občinskem igrišču v ulici Boito bodo igrali proti Romani, ki ima v prvenstvu 7 točk.

Vrstni red v skupini D: Romana in Breg 3, Primorje in Azzurra 0.

TENIS - V Palmi Ciguijeva napredovala v drugi krog

Gajevka Paola Cigui je po pričakovanjih uspešno začela svojo pot na drugem zaporednem teniškem turnirju v Palmi de Mallorca na peščenih igriščih in z nagradnim skladom 10.000 doljarjev.

V prvem krogu (32-tina finala) glavnega turnirja je s 6:4, 6:2 premagala dve leti starejšo Španko Sheilo Solsona-Carcasona, ki na svetovni jakosti lestvici zaseda ta teden 777. mesto in v Palmi nastopa kot nepostavljeniga igralka.

Ciguijeva se bo v današnjem drugem krogu pomerila z zmagovalko sinočnjega dvobojha med slovensko kvalifikantko, 19-letno Takj Mohorčič (1.053 na lestvici WTA) in 24-letno Portugalko Catarino Ferreiro (648.).

Obvestila

ZSŠDI sporoča, da bo fotografija razstava ob 50-letnici Slovenskih športnih iger v Narodnem domu (ul. F. Filzi 14) ta teden odprtta danes in v petek od 10.00 do 15.00. Možen je tudi ogled po dogovoru na telefonski številki 040-635627.

SMUČARSKI ODSEK SPDG obvešča, da bodo danes, 12. novembra, ob 18. uri na sedežu društva na Verdičevem korzo 51/int. v Gorici sprejemali prijave članov za zimovanje od 2. do 6. januarja.

SK DEVIN prireja sejem rabljenje smučarske, kolesarske in športne opreme do 26. novembra v pristaniškem predelu v Tržiču pri Logistiki Eurocar - ul. Grotta del Diaul Zoti, 5 od 10.30 do 19.00 po slednjem programu: danes in jutri zbiranje opreme; od 15. do 23.11. prodaja; 25. in 26.11. prevzem neprodane opreme.

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Pimpa
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10 Nan.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
9.35 Aktualno: Linea verde
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
15.30 Aktualno: Dnevnik - ameriške volitve
16.15 Aktualno: La vita in diretta
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.50 Kviz: L'eredità
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Variete: Carramba! Che fortuna
23.10 Dnevnik in vremenska napoved, sledi Porta a porta
0.55 Nočni dnevnik

Rai Due

6.20 18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.45 Nan.: Tracy e Polpetta
10.00 Dnevnik, vremenska napoved in rubrike
11.00 Variete: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e societa', sledi Zdravje
14.00 Variete: Scalo 76 Cargo
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: The District
18.05 Dnevnik - kratke vesti vremenska napoved in Športne vesti
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.30 23.35 Dnevnik
20.55 Nogomet: Napoli - Salernitana
23.10 Dnevnik - Punto di vista
23.20 Dok.: La storia siamo noi

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo in Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Dnevnik
8.15 Aktualno: La storia siamo noi
9.15 Aktualno: Verba volant
9.20 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
14.55 Nogomet: Udinese - Reggina
16.50 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, siedi Geo & Geo
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Agrodolce
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.10 Nan.: Un caso per due
23.15 Variete: Parla con me
0.00 Aktualno: Dnevnik, vremenska napoved

Rete 4

7.05 Nan.: Vita da strega
7.30 Nan.: Charlie's Angels
8.30 Nan.: Hunter
9.30 Nad.: Febbre d'amore
10.30 Nad.: Bianca
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: My Life
12.40 Nad.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: il tribunale di Forum
15.00 Nan.: Hamburg Distretto 21
15.55 Film: Le stagioni del cuore (dram., ZDA, '84, r. R. Benton, i. S. Field)

18.40 Nan.: Tempesta d'amore
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Infelici e contenti (kom., It., '81, r. N. Parenti, i. R. Pozzetto)
23.25 Film: Culo e camicia (kom., It., '81, r. P. Festa, i. R. Pozzetto)

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik: Mattina
8.40 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
10.00 Dnevnik
11.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne (v. M. De Filippi)
16.15 Resničnostni šov: Amici
17.00 Aktualno: Pomeriggio cinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
18.50 Kviz: Chi vuole essere milionario
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Nan.: Amiche mie
23.30 Aktualno: Matrix (vodi E. Menna)
1.30 Nočni dnevnik

Italia 1

6.10 Nan.: Prima o poi divorzio!
6.35 16.50 Risanke
9.05 Nan: Starsky e Hutch
10.10 Nan.: Supercar
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 16.50 Risanke
14.30 Risanke: Simpsonovi
15.00 Nan.: Paso adelante
15.55 Nan.: Wildfire
18.30 23.45 Dnevnik in vremenska napoved
19.05 Nan.: Tutto in famiglia
19.35 Resničnostni šov: La Talpa
20.30 Kviz: La ruota della fortuna
21.10 Film: The Departed (triler, ZDA, '06, r. M. Scorsese, i. L. Di Caprio)

0.10 Aktualno: Quello che le donne non dicono

Tele 4

7.00 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.20 17.00 Risanke
8.10 Storie tra le righe
10.35 Nan.: Don Matteo 4
11.05 Nan.: Lassie
12.00 Tg Flash
13.15 Aktualno: Mestieri che rimangono
13.55 Inf. odd.: ...Attualità'
14.40 Klasična glasba
16.00 Dokumentarec o naravi
19.05 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali

20.00 Qui Tolmazzo
20.10 Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Film: The Successor
22.40 Inf. odd.: A casa del musicista
23.35 Mettiamoci al lavoro
23.40 Film: Space Marines

La 7

6.00 Aktualno: Omnibus
6.30 Aktualno: Omnibus Life
10.10 Aktualno: Due minuti un libro

10.25 Nan.: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik, športne vesti
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Film: Sfinge (pust., ZDA, '81, r. F. Schaffner, i. L.A. Down)
16.05 Nan.: Mac Gyver
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: Stargate SG-1
20.00 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.30 Aktualno: Exit: uscita di sicurezza
23.30 Nan.: Sex and the City
0.00 Nan.: The L World (i. Mia Kirshner)

18.00 Slovenija danes (Dnevnik Tv Maribor)
18.25 Kronika osrednje Slovenije, sledi Primorska kronika
19.00 Nad.: Jane Eyre
20.10 Odbojka: Ach Volley Bled - Dunaj
22.00 Prvi in drugi
22.15 Tv priredba predstave SLG Celje: William Shakespeare
0.20 Slovenska jazz scena

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 0.25 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti

14.20 Euronews
14.30 Globus
15.00 Film: Živel sem že prej
16.30 Biker explorer
16.55 Dok. oddaja
17.25 Avtomobilizem
17.40 Vsedanes: vzgoja in izobraževanje
18.00 Primorski mozaik (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.10, 0.20 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Odmev
20.00 Pogovorimo se o...
20.40 City folk
21.10 Baladoor Live Music
22.15 Srečanje z...
22.50 Artevisione
23.20 Iz arhiva po vaših željah

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 10.15 Risana nan.
9.30 Oddaja za otroke
9.45 Oddaja za otroke
10.15 Zlatko Zakladko
10.35 Knjiga mene brigă
10.50 Z glavo na zabavo
11.25 Dok. oddaja
12.00 Dok. odd.: Izzven
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Polemika
14.35 Dok. odd.: Good morning miss Copeland
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Risana nan.: Nils Holgerson
16.05 Pod klobukom
17.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
17.30 Izob.-svetovalna odd.: Turbulenca
18.25 Žrebanje lota
18.40 Risanka
19.00 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Filmski spodrsljaji
20.00 Film: Hotel Ruanda

22.05 Odmevi, kultura, šport, vreme

23.15 Svetlo in svet: Samomor

0.30 50 let televizije

Slovenija 2

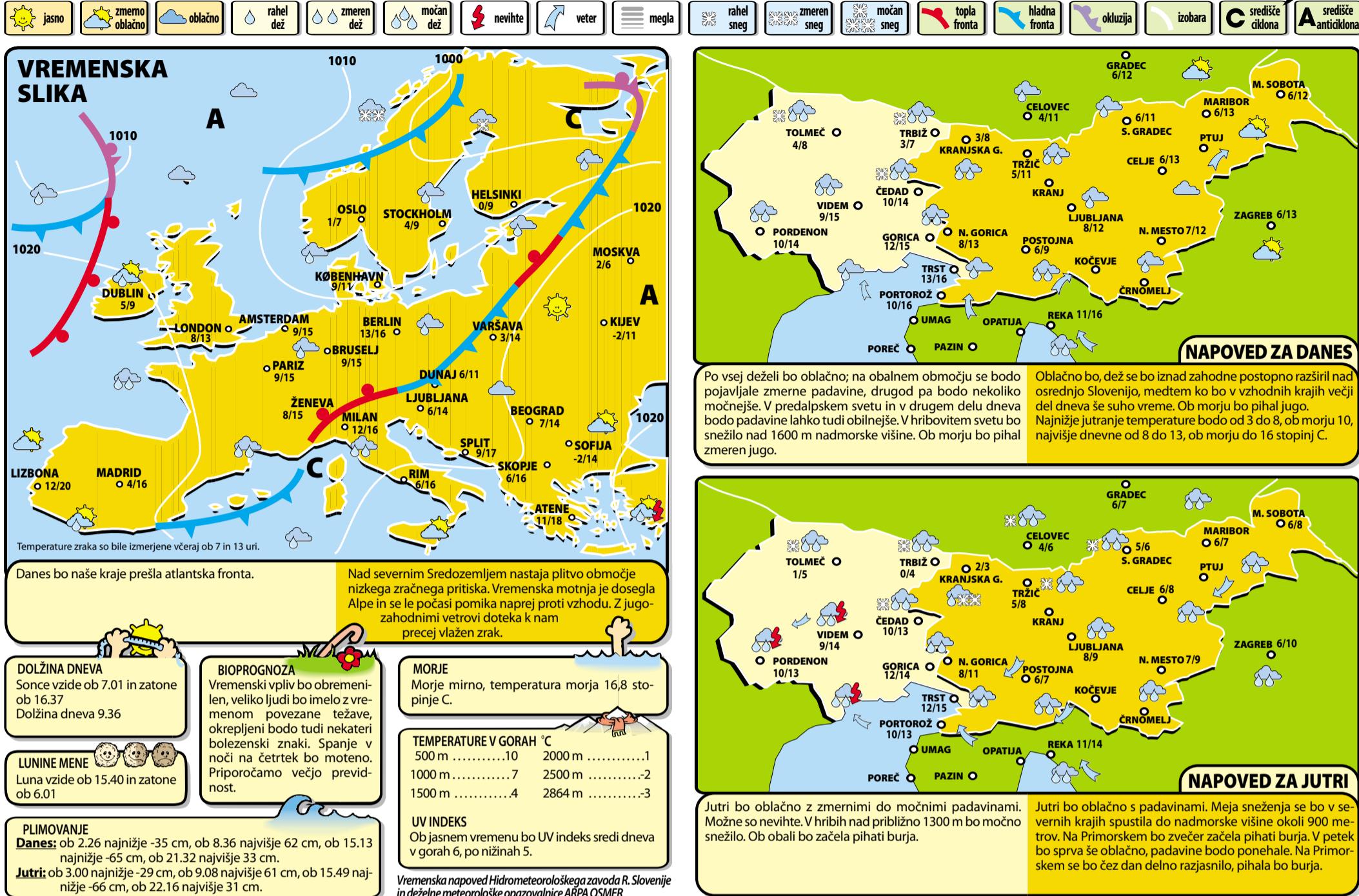
6.30 9.30, 2.35 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otr. Infokanal
9.00 Tv prodaja, sledi Zabavni infokanal
12.10 Vrhunci angleške nogometne lige
13.00 Hri-bar
14.05 Poljudoznan. nan.: Po potek Ushuaiae
14.30 50 let televizije
14.55 Prava ideja!
15.50 Črno beli časi
16.10 Koktajl
17.25 Mostovi-Hidak (pon.)

SLOVENIJA 2
6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Kje pa vas čevelj žuli; 11.40 Obvestila; 12.00 Evropa osebno; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obvestila; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 17.00 Vzhodno od rocka; 17.00 Novice; 17.40 Šport; 18.00 Express; 18.50 Večerni sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal; 23.30 Glasba.

SLOVENIJA 3
9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrip; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matinacija; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove Spominčice; 13.05 Ars futura; 13.30 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Radijska igra; 18.15 Intermezzo; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session.

RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Primorski dnevnik
Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP d.o.o z enim družabnikom
PRAE s.r.l. con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF s.r.l., Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it
Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Cena: 1,00 €
Naro

FRANCIJA - Predsednik Nicolas Sarkozy prodrl na mednarodnem, a ne na domačem prizorišču

Medtem ko Super Sarko osvaja svet, Francozi jezno zbadajo njegovo vudu lutko

Zadnje čase so mednarodni mediji posvetili veliko pozornosti francoškemu predsedniku. Ponovno? Saj so že večkrat o njem pisali oz. poročali, in to ne v najbolj pozitivnem smislu! Navadno so zanj uporabljali oznake kot »Sarko l'agite« (nemirni Sarko) in ugotavljali, da je preveč neformalen oz. nekonvencionalen. Opozarjali so na njegov jutranji jogging in na počitnice na milijarderjevi jahti, pa tudi, da je vsepoposod prisoten... Mnogi so ga primerjali s hollywoodsko zvezdo, ki skrbi le za svoj videz in graja tistega, ki se z njim noče rokovati. Medtem je nastala že celo zbirka Sarkozyjevih »gaffes«. Sarkozy je recimo eden redkih, ki je čestital Putinu za zmago na volitvah.

Toda pozor! Pred kratkim so mediji korenito spremenili svoj odnos do francoškega predsednika. Kako to?

Razlog za spremembo sta v glavnem dva: vojna v Gruziji in finančna kriza. Začnimo z Gruzijo. Sarkozy, nemiren in nepredvidljiv, je na svoj način nastopil tudi v vojnem času: ne da bi se posvetoval z ostalimi šefi EU, se je takoj odpavil v Moskvo. Vsi so planili, češ da se tako ne dela! Toda Rusija se je umaknila iz Gruzije in priznala, da je Francija imela odločilno vlogo pri tem. Napisled so vojaški strategi dodali, da je bila zaradi izrednih razmer Sarkozyjeva poteza najboljša. Kar izgleda pri Sarkozyju nepremišljeno, se nazadnje večkrat izkaže za učinkovito. Omenila sem, da je bil Sarkozy eden redkih, ki je čestital Putinu za volitveno zmago. Stvar je zgrajala Evropo, toda tiste čestitke so mu prav prišle na mirovnih pogovorih glede Gruzije. (Seveda je nato na potek in končno odločitev vplivalo več faktorjev). Ti pogovori so bili tudi za EU novost, saj je povezava prvič nastopila enotno in hitro. Bo to trajalo, ali bo le francoški oklepaj?

Toda pojdimo dalje. Druga Sarkozyjeva zmaga so bili ukrepi glede finančne krize. Tudi tu je nastopal bliskovito in učinkovito, toda tu si mora deliti slavo z Veliko Britanijo, saj je Gordon Brown prvi predlagal pomoč države bankam. Karkoli, Super Sarko zahteva pohvalo! On je prvi zagovarjal potrebo po skupnem nastopu evropskih članic na področju evra, on je zagovarjal potrebo po rednih srečanjih evroskupine, on je zagovarjal še marsikaj podobnega.

Takšni so v resnici odmeti v mednarodni javnosti. Kaj pa doma, v Franciji? Popularnost predsednika (še vedno) pada. Državni ukrepi glede finančne krize so naleteli na odobravanje ekonomistov, ne pa navadnih smrtnikov. Od kod denar za izredna posojila? Ko so nekateri politiki odgovorili, da si država to lahko privošči, je nezadovoljstvo še naraslo: zakaj potem brezposelnost, krčenja sredstev in zdravstveni in socialni, pomanjkanje socialnih stanovanj ipd.? Nezadovoljstvo je tako naraslo, da so bile kaj kmalu razprodane vudu lutke v podobi predsednika, ki so se pojavile na trgu oktobra. Medtem ko so jezni Francozi na lutki zbadali prazne obljube, je Sarkozy vložil tožbo, toda ker je v Franciji ena najpomembnejših pravic svoboda izražanja, jo je tudi izgubil.

Ob tem je nastala debata, saj je Sarko že nastopal s »pretiranimi« ukrepi. Zadnjič je to bilo, ko so navajici izvijači himno na nogometni tekmi Francija-Tunizija. Sarkozy je zagrozil z zakonom, po katerem bi žalitev nacionalnih simbолов kazovali z globo 7500 evrov in 6 meseci zapora. Izvijačanje je brez dvoma moteče, toda ker se kar pogosto ponavlja in ne gre za skupino najstnikov, bi moralo bilo treba pogledati, kje so vzroki za takšne pojave. Podobno se je zgodilo že med tekmani Francije z Alžirijo, Marokom, Srbijo, Izraelom itd. To je tista Francija, ki ne pride do osnovnih pravic, ki ne dokonča šole, ki ne dobi službe in ki ostaja »državljan B kategorije«. Še obstajajo »banlieues«, še gorijo avtomobili, tudi če mediji o tem ne poročajo več. Ko smo se v sredo veselili Obamove zmage, sem se spraševala, kako bi Francozi sprejeli temnopoltega predsednika...

Ob mednarodnih slavoslovih Francozi še čakajo, da bi Super Sarko naredil izredne in učinkovite podvige tudi doma.

Jana Radovič

MALDIVI Varčujejo za nakup nove domovine

MALE - Novoizvoljeni predsednik Maldivov je napovedal, da bo njegova vlada začela varčevati za nakup nove domovine, kamor se bodo morali sčasoma preseliti, če bo zaradi globalnega segrevanja ozračja pa bi utegnila to otočje v Indijskem oceanu zbrisati iz zemljevida.

Maldive, zaradi dolgih peščenih plaž in čistega morja priljubljeno turistično destinacijo, sestavlja 1192 koralnih otokov. Naraščajoča gladina morja kot posledica globalnega segrevanja ozračja pa bi utegnila to otočje v Indijskem oceanu zbrisati iz zemljevida.

Nekdanji politični zapornik Mohamed "Anni" Nasheed, ki je na prvih predsedniških demokratičnih volitvah na Maldivih konec oktobra premagal dolgoletnega predsednika Maumoonu Abdula Gayooma, je v pogovoru za britanski The Guardian dejal, da bo začela njegova vlada varčevati za nakup nove domovine, in sicer naj bi dajala na stran del prihodkov od turizma, ki znašajo kar milijardo dolarjev letno.

"Mi sami ne moremo storiti nič, da bi ustavili podnebne spremembe, zato moramo kupiti zemljo nekje drugje. To je zavarovalna politika za najhujši možni izid," je dejal novi predsednik in dodal: "Ne želimo zapustiti Maldivov, vendar pa tudi nočemo biti begunci podnebnih sprememb, ki bi desetletja živel v šotorih."

To temo je Nasheed že nacel z več državami, ki so bile po njegovih besedah "dovzetne". Glavni kandidatki za nudjenje novega doma prebivalcem Maldivov sta Indija in Šrilanka, predvsem zaradi podobnih kulturnih v podnebjem, pa tudi Avstralija. (STA)